

การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ

นาย วรเชษฐ วานิชสุขสมบัติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-1856-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFICIENCY MEASUREMENT OF COMMERCIAL BANKS LISTED ON
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND UNDER MERGERS AND ACQUISITIONS

Mr. Worachaet Wanitsooksombut

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

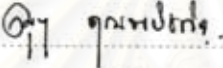
Academic Year 2005

ISBN 974-53-1856-6

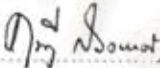
หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ
โดย : นาย วรเชษฐ วานิชสุขสมบัติ
สาขาวิชา : การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทุมมานนท์

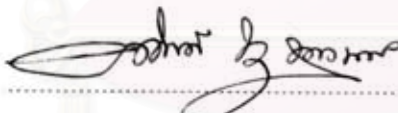

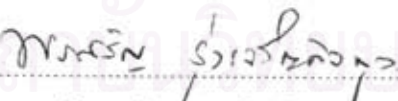
คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหาร
ศาสตรบัณฑิต

 ..... คณบดีคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตนุชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี สงวนชาติ)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทุมมานนท์)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์ พงษ์ศรี รุ่งเจริญกิจกุล)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรเชษฐ วานิชสุขสมบัติ : การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบรวมกิจการ. (EFFICIENCY MEASUREMENT OF COMMERCIAL BANKS LISTED ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND UNDER MERGERS AND ACQUISITIONS) อ. ที่ปรึกษา : ดร. วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 177 หน้า. ISBN 974-53-1856-6.

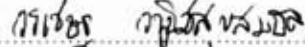
งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวัดและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการ วัดวัตถุประสงค์รอง คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ 1) ขนาดของธนาคารพาณิชย์ และ 2) สัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติ มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่าง ทั้งนี้ได้ศึกษาจากธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ควบรวมกิจการตั้งแต่ปี 2542 – 2547 รวมทั้งสิ้น 7 แห่ง วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และตัวแบบจำลอง Data Envelopment Analysis อีกทั้งวิเคราะห์ผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ย 2 ประชากร การทดสอบแบบจับคู่โดยใช้ t - test ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และวิเคราะห์ผลแบบ Sentivity เพื่อหาปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ผลการวิจัยแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ ส่วนแรกการวัดและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงาน พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานดีขึ้นตามลำดับและมีจุดเด่นที่แตกต่างกันไป เช่น ธนาคารพาณิชย์บางแห่งมีการใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บางแห่งมีความสามารถในการหาแหล่งเงินฝากได้เป็นอย่างดี ส่วนที่สองทดสอบสมมติฐานพบว่าธนาคารพาณิชย์แต่ละขนาดมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ส่วนในเรื่องการถือหุ้นโดยชาวต่างชาตินั้นไม่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน และสุดท้ายในส่วนที่สามหาปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) เงินให้สินเชื่อ ทั้งนี้พบว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพนักงานมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ดังนั้น หากในอนาคตธนาคารพาณิชย์ได้เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงานจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นเป็นอย่างมาก

ภาควิชา ..... การบัญชี.....

สาขาวิชา ..... การบัญชี.....

ปีการศึกษา ..... 2548.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4682401126 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: EFFICIENCY MEASUREMENT / MERGERS AND ACQUISITIONS / FINANCIAL RATIOS / DATA ENVELOPMENT ANALYSIS MODEL

WORACHAET WANITSOOKSOMBUT : EFFICIENCY MEASUREMENT OF COMMERCIAL BANKS LISTED ON THE STOCK EXCHANGE THAILAND UNDER MERGERS AND ACQUISITIONS. THESIS ADVISOR : VORASAK TOOMMANON, Ph.D. 177 pp. ISBN 974-53-1856-6.

The primary objective of this research study is to measure and compare the operating efficiency among commercial banks under mergers and acquisitions. The second objective is to study the relationship of (1) sizes of commercial banks (2) control proportion of foreign firms. Included in this study are all commercial banks listed on the Stock Exchange of Thailand (SET) during the period of 2542 – 2547, totaling 7 companies. The operating efficiency is measured using financial ratios, Data Envelopment Analysis (DEA) and SPSS. The statistical test includes Paired Simple and Independent-Sample t - test with a significance level of 0.05 and use sentivity analysis for input factor impact to operation efficiency.

The results of the study are divided into three parts. Part one includes the measurement and comparison of operating efficiency among commercial banks. The result indicates that the operating efficiency of all commercial banks listed on the Stock Exchange of Thailand has improved, though not significantly, from year to year and signaled different promises. For example, some commercial banks have shown a sign of more efficient asset utilization while others have been able to find sources of deposit successfully. Part two includes the test of assumptions to see whether mergers and acquisitions among commercial banks are caused by operating inefficiency as indicated by a number of research studies involved commercial banks in differing countries. Part three involves the identification of input factors affecting operation efficiency of commercial banks, including 1) Interest expense and 2) Loans. In the future, it is expected that requiring commercial banks to disclose data concerning staff expenses would be useful for shareholders.

Department .....Accounting.....

Field of study.....Accounting.....

Academic year .....2005.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Worachet Wanitsooksombut
V. Toommanon

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณคณะพาณิชย์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอย่างมากที่ได้ให้ข้าพเจ้าได้เข้ามาศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอันทรงเกียรติแห่งนี้ ตลอดช่วงระยะเวลาของการศึกษาดังกล่าวข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย ซึ่งข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ เพื่อประโยชน์ต่อข้าพเจ้าเองและสังคมในอนาคต ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วรศักดิ์ ทูมมานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาและให้คำแนะนำที่ดีเสมอ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหญิง สวงวนชาติ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความเอ็นดูและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ขอขอบพระคุณอาจารย์พรสรุณรุ่งเจริญกิจกุล ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้แก่ข้าพเจ้าในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณกำลังใจที่สำคัญจากพ่อ แม่ และทุกคนในครอบครัว ที่คอยเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้า อีกทั้งเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนซึ่งค้นคว้าและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีประโยชน์อยู่เสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
ระเบียบวิธีวิจัย.....	10
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	11
บทที่ 2 งบการเงินของธนาคารพาณิชย์.....	13
แนวคิดและทฤษฎีการวัดประสิทธิภาพ.....	21
อัตราส่วนทางการเงิน.....	22
แนวคิดการวัดและควบคุมประสิทธิภาพ.....	25
แนวคิดและรูปแบบของการควบคุมรวมกิจการ.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	48

บทที่ 3	รูปแบบการวิจัย.....	53
	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
	ตัวแบบและคำอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร.....	61
	สมมติฐานการวิจัย.....	63
	ประชากรที่ใช้ศึกษา.....	64
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา.....	71
	ลักษณะเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ที่ศึกษา.....	72
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรอิสระที่ศึกษา.....	72
	การวิเคราะห์ผลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis).....	76
	การวิเคราะห์ผลโดยใช้ตัวแบบ (Data Envelopment Analysis).....	92
บทที่ 5	ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน.....	96
	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ โดยจำแนกกลุ่มตามขนาดของธนาคารพาณิชย์.....	97
	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ โดยจำแนกกลุ่มตามโครงสร้างผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์.....	100
	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน.....	103
บทที่ 6	บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	110
	สรุปผลการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis).....	111
	สรุปผลการวิเคราะห์โดยใช้ตัวแบบ(Data Envelopment Analysis).....	111
	สรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐาน.....	115
	สรุปผลการวิเคราะห์ Sentivity analysis.....	117
	ข้อเสนอแนะ	118
	รายการอ้างอิง.....	120
	ภาคผนวก.....	123
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	177

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงแบบจำลองภายใต้ข้อสมมุติ Constant Returns to Scale (CRS).....	28
ตารางที่ 2.2 แสดงแบบจำลองภายใต้ข้อสมมุติ Variable Returns to Scale (VRS).....	29
ตารางที่ 3.1 แสดงตัวแปรปัจจัยนำเข้าและตัวแปรผลลัพธ์.....	63
ตารางที่ 3.2 แสดงปริมาณเงินฝาก สินเชื่อ และสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ.....	65
ตารางที่ 3.3 แสดงรายชื่อธนาคารพาณิชย์ที่ควรววมกิจการแยกตามขนาด.....	66
ตารางที่ 3.4 แสดงรายชื่อธนาคารพาณิชย์ที่ควรววมกิจการตามประเภทของผู้ถือหุ้น.....	67
ตารางที่ 3.5 สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย.....	69
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามขนาด.....	72
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงรายชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามขนาด.....	73
ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงค่าสถิติพื้นฐานโดยแยกตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น.....	73
ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงรายชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น.....	74
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์แยกตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน....	74
ตารางที่ 4.6 แสดงรายชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน.....	75
ตารางที่ 4.7 แสดงอัตราส่วนของผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย.....	76
ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น.....	79
ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม.....	81
ตารางที่ 4.10 แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน.....	83
ตารางที่ 4.11 แสดงอัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยต่อกำไรขั้นต้น จากการดำเนินงาน.....	85
ตารางที่ 4.12 แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ต่อสินทรัพย์รวม.....	87
ตารางที่ 4.13 แสดงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง.....	89
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานใช้ Input 7 ตัว Output 2 ตัว ค่าVRS.....	92
ตารางที่ 4.15 แสดงการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบแยกตามขนาด.....	94
ตารางที่ 4.16 แสดงการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบแยกตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น.....	95

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 5.1	แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติจำแนกตามขนาด.....97
ตารางที่ 5.2	ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยแยกวิเคราะห์ตามขนาด.....98
ตารางที่ 5.3	แสดงการทดสอบแบบจับคู่แยกตามขนาด (Paired Sample Correlations).....99
ตารางที่ 5.4	แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติจำแนกตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น.....100
ตารางที่ 5.5	แสดงผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานเฉลี่ย แยกตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น.....101
ตารางที่ 5.6	แสดงการทดสอบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการดำเนินงานแบบจับคู่.....102
ตารางที่ 5.7	แสดงการทดสอบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการดำเนินงาน.....109
ตารางที่ 6.1	แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและ ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน.....112

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความต้องการเรื่องประสิทธิภาพเริ่มมีความต้องการมากขึ้นในเฉพาะกลุ่มของธุรกิจพื้นฐาน เช่น กลุ่มสถาบันการเงินเนื่องจากเรื่องประสิทธิภาพมีความสำคัญและเป็นที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของนักลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์เป็นจุดเริ่มของการที่จะบ่งชี้ว่าเศรษฐกิจของประเทศนั้นดีหรือไม่ดี กล่าวคือ หากธนาคารพาณิชย์รุ่งเรืองแล้ว กลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ก็จะมีรุ่งเรืองตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามหากกลุ่มธนาคารซบเซาแล้วกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะพลอยซบเซาไปด้วย ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากภาคธุรกิจต่าง ๆ ได้ทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารพาณิชย์ เช่น บริการรับฝาก – ถอนเงิน การโอนเงิน การรับชำระหนี้ การให้บริการด้านสินเชื่อ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์สามารถสะท้อนประสิทธิภาพออกมาในรูปแบบที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ได้ว่า ในแต่ละปีเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในทิศทางใด ไม่ว่าในช่วงเศรษฐกิจขาขึ้นหรือว่าขาลง (บรรเจิด, 2535 และ กิติมา, 2541)

ข้อมูลทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้นพบว่ามีความหลากหลายซึ่งสามารถดูได้จากในงบการเงิน เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ทั้งนี้มีรูปแบบการวิเคราะห์ต่าง ๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) ซึ่งมีมากมายหลายสูตร จนทำให้เกิดปัญหากับนักลงทุนซึ่งอาจไม่มีความรู้ทางด้านบัญชีเพียงพอ และจากความต้องการทราบถึงอัตราส่วนทางการเงินหลัก ๆ ที่สามารถสะท้อนถึงประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง เพื่อจะได้นำข้อมูลนั้นไปตัดสินใจลงทุนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ดังนั้นเป็นมูลเหตุของการพยายามพิสูจน์หาตัวแบบต่าง ๆ เพื่อมาคัดกรองหาแต่เฉพาะปัจจัยหลัก ๆ ที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์อย่างแท้จริง ตัวแบบ Data envelopment analysis เป็นวิธีการหนึ่งในหลาย ๆ ตัวแบบที่สามารถวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมได้ สามารถวิเคราะห์โดยใช้ปัจจัยนำเข้ามากกว่าหนึ่งตัว และปัจจัยผลผลิตมากกว่าหนึ่งตัวเช่นกัน หากสามารถทราบถึงปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำจะแสดงให้เห็นถึงการใช้อย่างไม่

มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ลงทุนควรให้ความสนใจกับปัจจัยนำเข้ตัวนั้นเป็นพิเศษในการพิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุน

จากเหตุการณ์ในอดีตจะเห็นได้ว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์นั้น มีการควบรวมกิจการเกิดขึ้นเรื่อยมา ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เช่น เพื่อความอยู่รอดหลังจากประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ เพื่อขยายช่องทางการตลาดการให้บริการให้ครอบคลุมกับลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สามารถดูได้จากเมื่อมีการควบรวมกิจการแล้วนักลงทุนจะมีความคาดหวังว่าราคาหุ้นหลังจากควบรวมกิจการแล้วจะมีการปรับตัวสูงขึ้น หากธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ที่ควบรวมกันในอดีตส่วนใหญ่ล้วนมาจากการมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำแล้ว และเราสามารถหาปัจจัยนำเข้หลักที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำได้ ดังนั้นจะเกิดประโยชน์แก่นักลงทุนเป็นอย่างมาก เนื่องจากหากนักลงทุนได้ทราบถึงปัจจัยหลักที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำแล้ว จะทำให้ประหยัดเวลาในการพิจารณาตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลจากงบการเงินเฉพาะข้อมูลหลัก ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริง อีกทั้งวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับหัวใจของการดำเนินงานของสถาบันการเงินส่วนหนึ่งจะอยู่ที่ความเพียงพอของฐานเงินกองทุนเมื่อเทียบกับต่อสินทรัพย์เสี่ยง ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องมีเงินทุนตามกฎหมายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์เสี่ยง และมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 และด้วยเหตุนี้เองสถาบันการเงินที่ถูกปิดไปหรือถูกสั่งให้ควบรวมกิจการส่วนใหญ่อาจมีสาเหตุมาจากการมีเงินกองทุนที่ไม่เพียงพอซึ่งเป็นผลมาจากวิกฤตเศรษฐกิจและการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพ กล่าวคือ การปล่อยสินเชื่อที่ขาดความระมัดระวังที่เพียงพอ มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมาก ต้องกันเงินสำรองค่าเผื่อที่เพียงพอล้วนแต่ทำให้เกิดผลการดำเนินงานที่ขาดทุนสุทธิ และขาดทุนสะสมเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถที่จะมีเงินกองทุนที่เพียงพอตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งหมดนี้สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากมาตรการการแทรกแซงสถาบันการเงิน 14 สิงหาคม 2541 ซึ่งสถาบันการเงินส่วนใหญ่ล้วนแต่มีประสิทธิผลการดำเนินงานที่ต่ำทั้งสิ้น ทั้งหมดนี้เองตั้งแต่ต้นปี 2545 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของประสิทธิภาพการดำเนินงานและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดได้มีการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Master Plan) กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ กลยุทธ์และแผนการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถาบันการเงินไทยในระยะเว

5 – 10 ปีข้างหน้า และหนึ่งในมาตรการที่สำคัญ คือ การจัดระเบียบสถาบันการเงินไทยให้เหลือเพียง 2 รูปแบบในอนาคต คือ

1. ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.)
2. ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

ทั้งหมดนี้เองเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้รับบริการที่เหมาะสม มีความหลากหลายตรงกับความต้องการ อีกทั้งยังมีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในท้องถิ่นได้

แรงจูงใจในการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากประสบการณ์ของผู้วิจัยซึ่งเคยผ่านประสบการณ์ในการทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคารพาณิชย์ เช่น การฝาก – ถอนเงิน ชำระค่าธรรมเนียม บริการสินเชื่อ จนกระทั่งเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของธนาคารทั้งขาขึ้นและขาลง อีกทั้งตระหนักถึงความสำคัญของประสิทธิภาพการดำเนินงานและการควบคุมกิจการธนาคารพาณิชย์หลาย ๆ แห่งเพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ที่คงเหลืออยู่แต่ละแห่งคงไว้ซึ่งประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และเนื่องจากการธุรกิจประเภทธนาคารพาณิชย์นั้นมีลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างจากธุรกิจทั่ว ๆ ไปดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของรายงานต่าง ๆ ทางการบัญชี เช่น งบการเงิน งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด อีกทั้ง การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ที่สำคัญ เพราะหากสามารถอธิบายข้อมูลทางการบัญชีข้างต้นให้นักลงทุนได้เข้าใจ จะก่อให้เกิดประโยชน์กับนักลงทุนเป็นอย่างมาก เพราะหากนักลงทุนสามารถเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางการบัญชีและนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจเลือกลงทุนต่าง ๆ ได้อย่างแนใจและถูกต้อง

เนื่องจากประสิทธิภาพการดำเนินงานมีความสำคัญกับหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย และนักลงทุนต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ เนื่องจากต้องการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยที่ควบคุมกิจการแต่ละแห่ง พร้อมทั้งศึกษาความแตกต่างในเรื่องขนาดของสินทรัพย์รวมมากหรือน้อย การถือหุ้นโดยต่างชาติ ว่าปัจจัยลักษณะโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ อีกทั้งศึกษาปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ เช่น สินทรัพย์รวม ดอกเบี้ยจ่าย เงินให้สินเชื่อ จำนวนพนักงาน ส่วนของเจ้าของ ส่วนเกินจากการตีราคา ว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อปัจจัยผลผลิต เช่น ดอกเบี้ยรับและรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย ทั้งนี้เพราะหากได้ทราบถึงปัจจัยนำเข้าที่สำคัญอย่างแท้จริงแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุน กล่าวคือ ลดเวลาในการพิจารณาข้อมูล

ทางการบัญชีบางอย่างที่ไม่จำเป็นลง และมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวัดและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ควบคุมกิจการ และเพื่อศึกษา 1) ประสิทธิภาพการดำเนินงานเมื่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์มีขนาดที่แตกต่างกัน 2) การถือหุ้นโดยชาวไทยและชาวต่างชาติมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่างกันหรือไม่ 3) ศึกษาปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อหาอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่จะกล่าวถึงต่อไป พบว่าสาเหตุของการควบคุมกิจการที่สำคัญ คือ การมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ต่ำโดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจประเภทธนาคารพาณิชย์ อีกทั้งผู้วิจัยต้องการทราบว่าการที่ธนาคารพาณิชย์มีขนาดที่แตกต่างกันนั้นจะมีผลต่อค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่างกันหรือไม่ และการถือหุ้นโดยต่างชาติมีส่วนทำให้มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่างกันหรือไม่และเพื่อตอบปัญหาการวิจัยให้มีความชัดเจน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องตั้งสมมติฐานการวิจัย

สำหรับการตั้งสมมติฐานการวิจัยในส่วนนี้จะเพียงสังเขปเท่านั้น ส่วนรายละเอียดของสมมติฐานการวิจัยจะได้นำเสนอไว้ในส่วนของระเบียบวิธีวิจัย (บทที่ 3) จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่างของธนาคารพาณิชย์แต่ละขนาดและธนาคารพาณิชย์ที่มีการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติมีผลทำให้มีประสิทธิภาพการทำงานที่ต่างกันหรือไม่ มีเนื้อหาสาระพอที่จะสรุปได้ดังนี้

H1 : ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีการควมรวมกิจการทั้ง ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามโครงสร้างเงินทุนมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

H2 : ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีการควมรวมกิจการและถือหุ้นโดยชาวไทยและชาวต่างชาติ ส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

คำถามในงานวิจัย

เพื่อให้นักลงทุนได้นำเอาข้อมูลทางบัญชีการเงินที่สำคัญไปใช้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง จึงจำเป็นต้องทราบปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานมาทดสอบเพื่อหาปัจจัยหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริงเพื่อบอกให้นักลงทุนได้ตระหนักถึงปัจจัยที่สำคัญนั้นในการตัดสินใจลงทุนโดยพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงินใดบ้าง และจากที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้สรุปคำถามได้ว่า

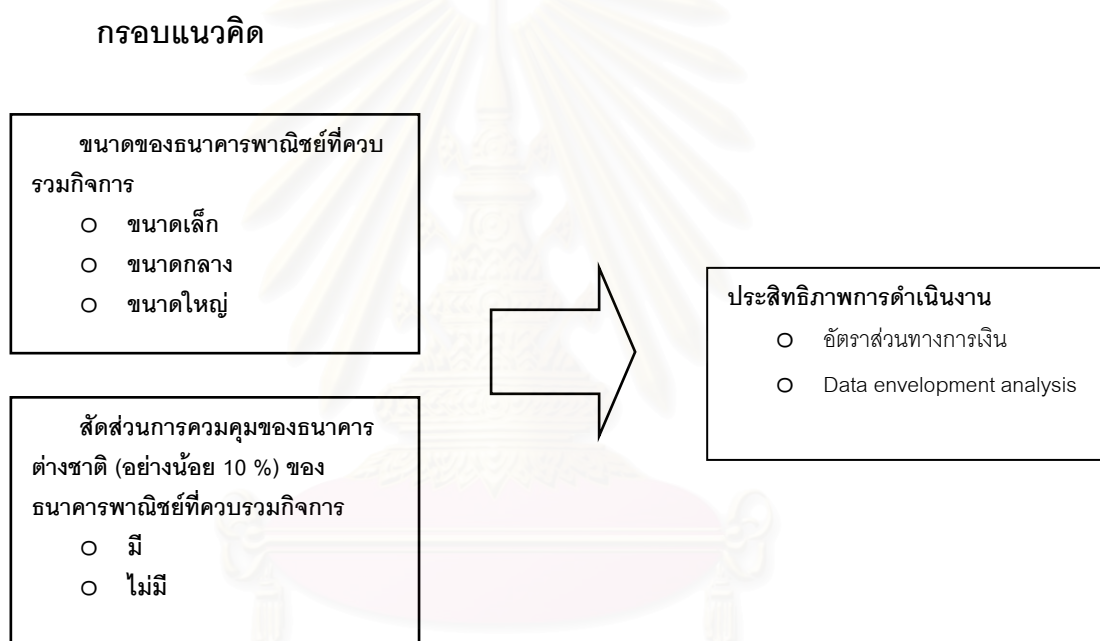
ปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน คือ ปัจจัยนำเข้าใด และอัตราส่วนส่วนทางการเงินที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและนักลงทุนควรพิจารณา คือ อัตราส่วนทางการเงินอะไรบ้าง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควมรวมกิจการ” เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) ตัวแปรเกี่ยวกับการศึกษา คือ ขนาดของธนาคารพาณิชย์ และการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ และ เพื่อตอบคำถามปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานจึงจำเป็นต้องวัดประสิทธิภาพโดยใช้ตัวแบบ Data envelopment analysis เพื่อดูผลกระทบประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Sensitivity เพื่อคัดกรองหาปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สำคัญ และเมื่อได้ปัจจัยนำเข้าหลักแล้วจะเลือกหาอัตราส่วนทางการเงินหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อให้ผู้ลงทุนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพิจารณาเลือกลงทุนต่อไป สำหรับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยกลุ่มธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2542 – 2547

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์และการควบคุมกิจการสามารถจำแนกตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มคือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม สำหรับตัวแปรอิสระจะประกอบด้วย ขนาดของธนาคารพาณิชย์ และการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ ว่ามีประสิทธิภาพแตกต่างกันหรือไม่ และศึกษาหาปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งได้อธิบายไว้อย่างละเอียดในส่วนของระเบียบวิธีการวิจัย (บทที่ 3) โดยในบทนี้ขอเสนอเฉพาะกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพ 1.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1. ขนาดของธนาคารพาณิชย์ (Firm Capitalization) : เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของขนาดของธนาคารพาณิชย์ที่มีผลต่อการควบรวมธนาคารพาณิชย์ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก (พิจารณาจากยอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ที่แต่ละแห่ง)

2. โครงสร้างการเป็นเจ้าของ (Ownship Structure) : เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของโครงสร้างการเป็นเจ้าของโดยพิจารณาจากการถือหุ้นของชาวต่างชาติมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่สูงขึ้น โดยสามารถจำแนกโครงสร้างการเป็นเจ้าของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยออกได้ดังนี้ ธนาคารพาณิชย์ที่มีชาวต่างชาติถือหุ้นอยู่ (อย่างน้อยร้อยละ 25) และธนาคารพาณิชย์ที่มีชาวต่างชาติถือหุ้นอยู่น้อยกว่าร้อยละ 25 (หมายเหตุ พิจารณาจากการถือหุ้น 10 อันดับสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Efficiency) : สามารถวัดค่าได้โดยการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และ ตัวแบบ Data envelopment analysis โดยพิจารณาจากการปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ คือ ดอกเบี้ยจ่าย สินทรัพย์รวม จำนวนพนักงาน ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และปัจจัยผลผลิต คือ ดอกเบี้ยรับ และกำไรสุทธิ George E. Halkos (2001)

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. อาจมีตัวแปรอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางภาวะเศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ที่อาจจะมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ แต่ไม่ได้นำมาพิจารณาอย่างครบถ้วนในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากต้องการศึกษาข้อมูลเฉพาะข้อมูลรายงานทางการเงินบัญชี ดังนั้น จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้จะสามารถอ้างอิงปัจจัยต่าง ๆ ได้ทั้งหมด

2. แม้ว่าจะทำการใช้อัตราส่วนทางการเงิน และ Data envelopment analysis มาร่วมกันวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ และในภาพรวม แต่อย่างไรก็ตามจะต้องพิจารณาถึงสิ่งอื่น ๆ ที่มีความสำคัญคือ ความมั่นคง สภาพคล่อง การบริหารความเสี่ยง และการมีเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้อาจทำได้ไม่สมบูรณ์ทั้งหมดเนื่องจากธุรกิจประเภทธนาคารพาณิชย์มีลักษณะการดำเนินงานที่ซับซ้อน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หมายถึง การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์เป็นเรื่อง ๆ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และตัวแบบ Data envelopment analysis เพื่อวัดประสิทธิภาพในภาพรวมในเชิงเปรียบเทียบของธุรกิจประเภทธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน โดยจะแสดงให้เห็นถึงค่าประสิทธิภาพของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งว่ามีธนาคารพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพสูงและต่ำในแต่ละปีมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร

2. ขนาดของธนาคาร หมายถึง การแบ่งกลุ่มของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ ทั้งนี้พิจารณาจากสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์โดยเฉลี่ยในช่วงระยะเวลา 2542 – 2547 เพื่อจัดกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ขนาดใหญ่ มีสินทรัพย์รวมมากกว่า 400,000 ล้านบาท ขนาดกลางมีสินทรัพย์รวมตั้งแต่ 100,000 ถึง 400,000 ล้านบาท และขนาดเล็ก มีสินทรัพย์รวมน้อยกว่า 100,000 ล้านบาท

3. สัดส่วนการควบคุม หมายถึง การแบ่งกลุ่มของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาจากสัดส่วนการควบคุม 10 อันดับแรกว่ามีผู้ถือหุ้นที่เป็นต่างชาติอย่างน้อยร้อยละ 25 หรือไม่ เนื่องจากผู้วิจัยเชื่อว่าการที่มีต่างชาติมาร่วมถือหุ้นอยู่จะทำให้มีการนำเทคนิคการบริหารจัดการมาใช้และผลักดันให้เกิดการมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น (พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 มาตรา 5 เบญจ)

4. การควบรวมกิจการธนาคารพาณิชย์ หมายถึง การรวมกิจการในรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 การควบกิจการ (Merger/Consolidation)

4.2 การซื้อหุ้นหรือการซื้อธุรกิจ (Stock acquisition or Acquisition)

4.3 การซื้อสินทรัพย์บางส่วน (Asset acquisition) ได้อธิบายไว้โดยละเอียดในบทที่ 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หากธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันแล้ว กล่าวคือ ธนาคารขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดี มีความสามารถในการทำกำไรได้ดีกว่า อีกทั้งมีความมั่นคงในด้านเงินกองทุนสำรองที่สูง มีเสถียรภาพ ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยจึงควรส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์มีขนาดใหญ่และมีประสิทธิภาพการดำเนินงานดีแข่งขันกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค สอดคล้องตามแผนพัฒนาสถาบันการเงินที่มุ่งเน้นส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการควบรวมกิจการกัน

2. หากธนาคารพาณิชย์ที่มีชาวต่างชาติถือหุ้นอยู่มากกว่าร้อยละ 25 มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกับธนาคารพาณิชย์ที่มีชาวต่างชาติถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 25 กล่าวคือ อาจแสดงให้เห็นถึงการมีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติจะนำเอาเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ อีกทั้งการนำเอาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาช่วยในการบริหารจัดการ ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์แห่งนั้นมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ต้องการส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์มีประสิทธิภาพการดำเนินงาน สามารถแข่งขันกันได้ในท้องตลาดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภค แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นธุรกิจที่สำคัญเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงอาจไม่ต้องการให้ต่างชาติถือหุ้นส่วนมากเกินไป เพราะผลกระทบที่ตามมาคือต้องสูญเสียธุรกิจที่สำคัญ ๆ ให้กับชาวต่างชาติ

3. จากการนำเอาตัวแบบจำลอง Data envelopment analysis มาใช้เพื่อคัดกรองข้อมูลบัญชีการเงินต่าง ๆ ทำให้นักลงทุนได้ทราบถึงปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน และเน้นไปให้ความสำคัญกับอัตราส่วนที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริง ทั้งนี้จะทำให้ประหยัดเวลาในการเลือกใช้ข้อมูลทางการเงินบัญชีจากเดิมที่มีปริมาณมากมายหลายรายการ แต่เมื่อได้ทราบปัจจัยนำเข้าหลักหรืออัตราส่วนทางการเงินหลัก ๆ แล้วที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริงแล้ว ย่อมนำมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4. เนื่องจากเดิมที่เคยใช้อัตราส่วนทางการเงินนั้นให้ประโยชน์ในการวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ ไป อีกทั้งบางทีอาจมีผลลัพธ์ที่ออกมาขัดแย้งกันบ้าง เช่น บางอัตราส่วนทางการเงินดูดี และบางอัตราส่วนการเงินกลับไม่ดี ดังนั้น จึงทำให้ผู้ใช้ข้อมูลไม่สามารถที่จะสรุปผลได้ในภาพรวม ดังนั้น

การวัดประสิทธิภาพโดยการใช้ตัวแบบ Data envelopment analysis มาใช้ในการวิเคราะห์เพิ่มเติมแล้วจะช่วยให้อธิบายและตีความรายงานทางการเงินในส่วนของการดำเนินงานในเชิงบูรณาการได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาประสิทธิภาพของธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการ โดยถือเป็นงานวิจัยเชิงประจักษ์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) เพื่อตอบสมมติฐาน 2 ข้อ คือ ขนาดของธนาคารพาณิชย์ที่แตกต่างกัน สัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่แตกต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ และทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อการวิเคราะห์ผลทางสถิติ อีกทั้งหาคำตอบของงานวิจัย ที่ต้องการทราบถึงปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยใช้ตัวแบบจำลอง Data envelopment analysis เพื่อคัดกรองหาปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ อีกทั้งสะท้อนกลับมาว่ามีอัตราส่วนทางการเงินใดที่มีความสำคัญซึ่งผู้ลงทุนควรศึกษาและทำความเข้าใจ สำหรับการประมวลผลข้อมูลในครั้งนี้จะได้กล่าวโดยละเอียดในบทที่ 3

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดของการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ระเบียบวิธีวิจัย และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนที่ 1 อธิบายถึงงบการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ แนวคิด และทฤษฎีเรื่องการวัดประสิทธิภาพดำเนินงานโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและตัวแบบ Data envelopment analysis และเรื่องการควบรวมกิจการ ส่วนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

บทที่ 3 กล่าวถึง ระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย สมมติฐาน ตัวแบบ และคำอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร กลุ่มประชากรที่ศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึง การนำเสนอผลการวิจัยเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา แสดงผลการวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน และใช้ตัวแบบวัดประสิทธิภาพ (Data envelopment analysis) เพื่อวิเคราะห์ผลในมุมมองของภาพรวม

บทที่ 5 กล่าวถึง การนำเสนอผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงอนุมาน ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์หาว่า ความแตกต่างของขนาดสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ สัดส่วนการถือหุ้นที่แตกต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ อีกทั้งการวิเคราะห์แบบ Sensity analysis เพื่อหาปัจจัยหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และเพื่อนำปัจจัยหลักดังกล่าวไปหาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญต่อไป

บทที่ 6 กล่าวถึง บทสรุปและอภิปรายผลการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษา “การวัดประสิทธิผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ” ให้สามารถจำแนกและประมวลความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมออกเป็น 5 ส่วนหลัก ๆ ดังนี้

งบการเงินของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์

แนวคิดและทฤษฎีการวัดประสิทธิภาพ

แนวคิด และรูปแบบของการควบคุมกิจการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องจากงบการเงินของธนาคารพาณิชย์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกับธุรกิจอื่น ๆ โดยทั่วไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องขอแนะนำเสนอตัวอย่างงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ดังต่อไปนี้

งบการเงินของธนาคารพาณิชย์

ธนาคาร..... จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25xx

(หน่วย : ล้านบาท)

สินทรัพย์

เงินสด	XX,XXX
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	XX,XXX
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	XX,XXX
เงินลงทุนสุทธิ	
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี่ยค้างรับ	
เงินให้สินเชื่อ	XX,XXX
ดอกเบี่ยค้างรับ	XX,XXX
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี่ยค้างรับ	XX,XXX
<u>หัก</u> ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(XXX)
ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(XXX)
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ	(XXX)
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี่ยค้างรับสุทธิ	XX,XXX
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	XX,XXX
ภาระของลูกค้ำจากการรับรอง	XX,XXX
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	XX,XXX
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	XX,XXX
รายได้ค้างรับ	XX,XXX
ส่วนปรับมูลค่าของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน	XX,XXX
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	XX,XXX
รวมสินทรัพย์	XX,XXX

ธนาคาร..... จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25xx

(หน่วย : ล้านบาท)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินฝาก	XXX,XXX
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	XX,XXX
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	X,XXX
เงินกู้ยืมระยะสั้น	X,XXX
เงินกู้ยืมระยะยาว	XX,XXX
ภาระของธนาคารจากการรับรอง	X,XXX
ส่วนปรับมูลค่าของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน	X,XXX
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	X,XXX
หนี้สินอื่น	X,XXX
รวมหนี้สิน	XXX,XXX
ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ทุนที่ออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	
- หุ้นสามัญ XXX,XXX หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท ในปี 25XX	X,XXX
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นบุริมสิทธิ	X,XXX
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	X,XXX
ส่วนเกินทุนจากใบสำคัญแสดงสิทธิที่หมดสิทธิการใช้	X,XXX
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาทรัพย์สิน	X,XXX
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	X,XXX
กำไร (ขาดทุน) สะสม	
จัดสรรแล้ว	
สำรองตามกฎหมาย	X,XXX
สำรองอื่น	-
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	XX,XXX
	X,XXX
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	XXX

ธนาคาร..... จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25xx

(หน่วย : ล้านบาท)

รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	XXX,XXX
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	XXX,XXX
<i>รายการนอกงบดุล – ภาระผูกพันทั้งสิ้น</i>	
การรับอวัลต์เงินและการค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	X,XXX
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	X,XXX
เล็ดเตอร์ออฟเครดิต	XX,XXX
ภาระผูกพันอื่น	XX,XXX

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่างบดุลแสดงถึงฐานะการเงินของธนาคารพาณิชย์อาจมีรายการบัญชีที่แตกต่างจากธุรกิจโดยทั่วไป จึงขอนิยามศัพท์บัญชีที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์เพิ่มเติม ดังนี้

เงินลงทุน หมายถึง ตราสารหนี้ ตราสารทุนและเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนมา ซึ่งธนาคารได้จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้ำ หลักทรัพย์เผื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดเงินลงทุนทั่วไปและเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยธนาคารได้แยกแสดงเป็นเงินลงทุนชั่วคราว เงินลงทุนระยะยาวและเงินลงทุนที่จะครบกำหนดภายใน 1 ปี

ในเรื่องของบัญชีเงินลงทุน คือ หลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ที่ซื้อโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประโยชน์จากการลงทุนนั้นและไม่มีความตั้งใจที่จะขายเมื่อต้องการใช้เงินสด (ศัพท์บัญชี) อธิบายเพิ่มเติมจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ได้ให้คำนิยามศัพท์บัญชีที่สำคัญ ๆ ไว้ดังต่อไปนี้

หลักทรัพย์เพื่อค้า หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่กิจการถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะขายในอนาคตอันใกล้ ทำให้กิจการถือหลักทรัพย์นั้นไว้เป็นระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ ดังนั้นหลักทรัพย์เพื่อค้าจึงมีอัตราความหมุนเวียนสูง

หลักทรัพย์เพื่อขาย หมายถึง เงินลงทุนในตราสารหนี้ทุกชนิดหรือตราสารทุนในความต้องการของตลาดซึ่งไม่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า และในขณะเดียวกันไม่ถือเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดหรือเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม หลักทรัพย์เพื่อขายสามารถแยกประเภทเป็นเงินลงทุนชั่วคราวหรือเงินลงทุนระยะยาว

ตามปกติการค้าหลักทรัพย์เป็นการที่กิจการเข้าทำการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพ ซื้อง่าย ขายคล่องและสามารถเปลี่ยนมือได้บ่อย ดังนั้น หลักทรัพย์เพื่อค้าจึงหมายถึงหลักทรัพย์ที่กิจการถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการหากำไรจากการขึ้นลงของราคาในช่วงเวลาสั้น ๆ โดยจัดรวมเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ ซึ่งกิจการจะจงใจถือไว้เพื่อค้าทำให้หลักทรัพย์ในกลุ่มมีการหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง หลักฐานที่แสดงหลักทรัพย์ที่กิจการได้มาเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า ได้แก่ การที่กิจการทำการซื้อขายกลุ่มหลักทรัพย์อย่างสม่ำเสมอจนมีรูปแบบที่ชัดเจนว่าหลักทรัพย์ในกลุ่มมีการหมุนเวียนเพื่อทำกำไรช่วงสั้นอย่างแน่นอน หลักทรัพย์ดังกล่าวแตกต่างจากหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่กิจการถือไว้เพื่อการอื่นโดยมิได้มีวัตถุประสงค์หลักที่จะค้าหลักทรัพย์นั้น แม้ว่ากิจการจะเต็มใจขายหลักทรัพย์ดังกล่าวทันทีที่โอกาสอำนวย ดังนั้นหลักทรัพย์ที่กิจการได้มาโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนต้องจัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขายในทันที

เงินให้สินเชื่อ หมายถึง การลงทุนของธนาคารพาณิชย์โดยการปล่อยสินเชื่อ การให้กู้ยืมซึ่งจะแสดงยอดลูกหนี้ที่มีการปรับมูลค่าโดยการหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญออกมาเพื่อให้แสดงถึงยอดลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกชำระเงินคืนได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง (นริศรา 2540) ประกอบด้วยรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เงินให้สินเชื่อของทุนสำนักงานในประเทศแยกตามประเภทธุรกิจ รายงานการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ รายงานสรุปเงินให้สินเชื่อสู่ชนบท รายงานเงินให้สินเชื่อสู่ชนบทจำแนกตามประเภทลูกหนี้และประเภทสินเชื่อ รายละเอียดการให้สินเชื่อการเกษตรที่อยู่อาศัย อาคารชุด สนามกอล์ฟ และรายงานคำขอสินเชื่อและสินเชื่อส่วนบุคคล (หนังสือเวียน ว.993/2538 เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับคำนิยามของเงินให้สินเชื่อและเงินฝาก)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เงินให้สินเชื่อก็คือ เงินเบิกเกินบัญชีแสดงยอดเงินต้นรวมดอกเบี้ย เงินให้กู้ยืมประเภทอื่นแสดงเฉพาะยอดเงินต้น เช่น ตัวเงิน ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ทั้งหมดหักด้วยบัญชีรายได้รายการตัดบัญชี (หมายเหตุประกอบงบการเงิน)

ส่วนปรับมูลค่าของสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน หมายถึง ผลจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าที่ทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า จะแสดงในราคาตลาดและผลกำไรขาดทุนจากการแสดงราคาตั้งกล่าวรวมอยู่ในรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยในงบกำไรขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าวรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในงวดปัจจุบัน สำหรับสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงินที่มีขึ้นเพื่อการซื้อขาย และแสดงด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิหลังจากหักค่าเผื่อต้นทุนและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต กำไรและขาดทุนจากสัญญาดังกล่าวรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในงวดปัจจุบัน สำหรับสัญญาที่มีขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจะใช้วิธีการบัญชีเช่นเดียวกับวิธีการบัญชีสำหรับรายการที่ป้องกันความเสี่ยงไว้

ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ หมายถึง อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ซึ่งแสดงในราคาที่ย่ำกว่าระหว่างต้นทุนหรือราคาตลาดในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา กรณีที่พิจารณาว่าราคาตลาดว่าจะจำหน่ายได้ลดลงจะรับรู้การด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายโดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย จำแนกประเภทได้ดังนี้

- 1) สินทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทเนื่องจากการชำระหนี้ หรือเนื่องจากการที่บริษัทได้ซื้อสินทรัพย์ที่จำนองไว้กับบริษัท จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
- 2) ที่ดิน อาคาร และสินทรัพย์อื่น รวมทั้งสิทธิการเช่าเพื่อใช้ดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานซึ่งมิได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว
- 3) ที่ดิน อาคาร รวมทั้งค่าปรับปรุงและพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดจำหน่ายเป็นสวัสดิการของพนักงาน

ในส่วนของทางด้านหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นนั้นมีค่านิยามศัพท์ที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

เงินฝาก หมายถึง เงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้บริการรับฝากจากลูกค้าประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากประจำ และบัตรเงินฝาก

ธนาคาร..... จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547

(หน่วย : ล้านบาท)

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	XX,XXX
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	XX,XXX
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	XX,XXX
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (กลับรายการ)	(X,XXX)
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	XX,XXX
หนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ	XX,XXX
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ และหนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ	XX,XXX
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย	XX,XXX
ค่าใช้จ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย	XX,XXX
กำไรก่อนภาษีเงินได้	XX,XXX
ภาษีเงินได้	XX,XXX
กำไร ก่อนหักส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	XX,XXX
กำไรส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(XXX)
กำไรสุทธิ	XX,XXX
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	X.XX
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ล้านหุ้น)	X,XXX

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคาร..... จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25xx

(หน่วย : ล้านบาท)

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน

กำไรสุทธิ	XX,XXX
บวก (หัก) รายการปรับปรุงเพื่อกระทบยอดกำไรสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	X,XXX
กลับรายการหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	(XXX)
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	X,XXX
หนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ	X,XXX
ดอกเบี้ยรับจากการตัดจำหน่ายค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(XXX)
ดอกเบี้ยรับจากการตัดจำหน่ายค่าเผื่อการปรับมูลค่าของเงินลงทุนในลูกหนี้	-
ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	X,XXX
ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน (กลับรายการ)	X,XXX
ตัดจำหน่ายค่าความนิยม	(XXX)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อการลงทุน	(XXX)
ส่วนเกินและส่วนลดมูลค่าของตราสารหนี้ตัดบัญชี	X,XXX
ขาดทุนจากการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	X,XXX
กลับรายการด้อยค่าสินทรัพย์อื่น	(XXX)
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	X,XXX
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(XXX)
กลับรายการค่าเผื่อจากการด้อยค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	X,XXX
(กำไร) ขาดทุนจากการโอนเปลี่ยนประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน	X,XXX
ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(XXX)
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	X,XXX
ส่วนลดมูลค่าหุ้นกู้ตัดบัญชี	X,XXX
ดอกเบี้ยค้างรับลดลง	X,XXX
รายได้ค้างรับอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(XXX)
ดอกเบี้ยค้างจ่ายลดลง	(XXX)

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น (ลดลง) เพิ่มขึ้น	X,XXX
สำรองอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(XXX)
กำไรส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	X,XXX
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	X,XXX
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	X,XXX
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	X,XXX
เงินลงทุนเพื่อค้า	(XXX)
เงินให้สินเชื่อ	(XXX)
ทรัพย์สินรอการขาย	X,XXX
สินทรัพย์อื่น	(XXX)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
เงินฝาก	X,XXX
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	X,XXX
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	X,XXX
หนี้สินอื่น	X,XXX
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมการดำเนินงาน	XX,XXX
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อขาย	X,XXX
เงินสดรับจากการไถ่ถอนตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	X,XXX
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนทั่วไป	X,XXX
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนเพื่อขาย	(XXX)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	(XXX)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนทั่วไป	(XXX)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(XXX)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	X,XXX
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(XXX)
เงินสดจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(XXX)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	XX,XXX

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินกู้ยืมระยะยาว(ลดลง)เพิ่มขึ้น	(XXX)
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น	X,XXX
หุ้นสามัญเพิ่มเพิ่ม	X,XXX
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นเพิ่มเพิ่ม	X,XXX
จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(XXX)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(X,XXX)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(XXX)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	X,XXX
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	X,XXX

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม

เงินสดจ่ายในระหว่างปี

ดอกเบี้ยจ่าย	X,XXX
ภาษีเงินได้	(XXX)

แนวคิดและทฤษฎีการวัดประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเรื่องการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานทางด้านการบัญชีการเงิน (Financial Accounting) นิยมใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) เป็นวิธีการหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไร วิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวก รวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างต่ำ การวิเคราะห์ฐานะของกิจการด้วยวิธีอัตราส่วนทางการเงินนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการวางแผน บริหารงานต่าง ๆ ตลอดจนกลุ่มของบุคคลภายนอก เช่น นักลงทุนจะสามารถใช้อัตราส่วนทางการเงินไปประเมินฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการได้รวดเร็ว โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกิจการตนเอง กับกิจการคู่แข่งชั้นในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน ในช่วงเวลาเดียวกัน และโดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกิจการตนเอง ในต่างงวดบัญชีเพื่อพิจารณาถึงสภาพแนวโน้มหรือทิศทางของผลการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไป

ในต่างประเทศ มีสถาบันที่จัดทำอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมออกมาอย่างเป็นทางการ ได้แก่ Robert Moris Associates, Dun & Bradstreet, Lee Troy's Almanac of Business and Industrial Financial Ratios etc. สำหรับประเทศไทยนั้นสามารถดูอัตราส่วนทางการเงินได้จากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการควบคุมดูแลตลาดหลักทรัพย์ (กตต.) สำหรับตัวอย่างของอัตราส่วนทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องนำเสนอให้กับ กต.ต. ทุกไตรมาสมีดังนี้

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนทางการเงิน (RATIO ANALYSIS) (หน่วย : ร้อยละ)

Profitability Ratio	
อัตรากำไรขั้นต้น (ก)	XX.X
อัตรากำไรสุทธิ	XX.X
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	XX.X
อัตราดอกเบี้ยรับ (ข)	XX.X
อัตราดอกเบี้ยจ่าย (ค)	XX.X
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	XX.X
อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	XX.X
Financial Policy Ratio	
อัตราส่วนผู้ถือหุ้นต่อหนี้สินรวม	XX.X
Efficiency Ratio	
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ (ง)	XX.X
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	XX.X
อัตราค่าธรรมเนียมของสินทรัพย์(เท่า)	XX.X
Financial Ratio	
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	XX.X
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินกู้ยืม	XX.X
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก	XX.X
อัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม	XX.X
อัตราการจ่ายเงินปันผล	XX.X

Asset Quality Ratio	
อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อบริการรวม	XX.X
อัตราส่วนหนี้สูญต่อสินเชื่อบริการรวม	XX.X
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ต่อสินเชื่อบริการรวม	XX.X
อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อบริการรวม	XX.X

หมายเหตุ

(ก) อัตรากำไรขั้นต้น

$$= \text{รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ} / \text{รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล}$$

(ข) อัตราดอกเบี้ยรับ

$$= \text{รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล} / (\text{เงินให้สินเชื่อเฉลี่ย} + \text{รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินที่มีดอกเบี้ยเฉลี่ย})$$

(ค) อัตราดอกเบี้ยจ่าย

$$= \text{ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย} (\text{เงินฝากเฉลี่ย} + \text{เงินกู้ยืมเฉลี่ย} + \text{หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถามเฉลี่ย} + \text{รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินที่มีดอกเบี้ยเฉลี่ย})$$

(ง) อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์

$$= \text{รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ} / \text{สินทรัพย์เฉลี่ย}$$

ในการพิจารณาอัตราส่วนการเงิน จะสามารถจำแนกออกเป็น 4 กลุ่มหลัก ๆ ดังนี้ คือ

1. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) โดยทั่วไปนั้น มูลค่าของส่วนของผู้ถือหุ้น (Shareholders Wealth) ขึ้นอยู่กับผลตอบแทนที่คาดหวังและความเสี่ยงของกระแสเงินสดที่ผู้ถือหุ้นคาดว่าจะได้รับ งบการเงินจึงเป็นรายงานทางการเงินของสิ่งที่ได้เกิดขึ้นไปแล้วในอดีต ซึ่งไม่สามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ

ได้อย่างเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลในอดีตไม่สามารถชี้ให้เห็นความเสี่ยงและระยะเวลาของการได้รับกระแสเงินสดในอนาคตได้โดยตรง แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การพิจารณาในลักษณะที่แคบลงมา โดยการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งเน้นผลตอบแทนตามมูลค่าบัญชีนี้ก็ยังคงสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้จัดการ และนักวิเคราะห์การเงินภายนอกกิจการได้ เนื่องจากสามารถนำไปพยากรณ์แนวโน้มของกิจการได้ ตัวอย่างเช่น อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อัตราดอกเบี้ยรับ อัตราดอกเบี้ยจ่าย ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

2. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของการใช้สินทรัพย์ (Efficiency Ratio) หมายถึง ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ได้ดีเพียงใดเมื่อเทียบกับยอดขายที่เกิดขึ้นกับระดับการลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้แก่ อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราการหมุนของสินทรัพย์

3. อัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (Financial Ratio) โดยทั่วไปธุรกิจสามารถจะยกคร่าวๆ จากการใช้ต้นทุนคงที่ทางการเงินได้ ถ้าธุรกิจนั้นสามารถกู้ยืมเงินมาใช้ในการดำเนินให้เกิดประโยชน์มากกว่าต้นทุนที่เสียไปในการกู้ยืม ดอกเบี้ยที่ธุรกิจจะต้องจ่ายให้เจ้าหนี้ นั่นถือเป็นรายจ่ายที่นำไปหักภาษีได้ แต่ถ้ากิจการไม่สามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ครบถ้วนตามจำนวนและทันตามกำหนดเวลา จะทำให้เกิดปัญหาถึงขั้นล้มละลายได้ ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงทางการเงินของกิจการ ดังนั้น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และบุคคลอื่น ๆ จึงสนใจสัดส่วนของหนี้สินที่ธุรกิจนำมาใช้ในการลงทุนและดำเนินงาน เพราะประโยชน์ที่ตามมาคือ ดอกเบี้ยที่จ่ายไปนั้นสามารถที่จะนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ แต่ข้อเสียที่อาจเกิดขึ้นก็มีไม่น้อยเช่นกัน ถ้ากิจการไม่สามารถที่จะชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยได้ทันระยะเวลาที่กำหนด ตัวอย่างเช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า) อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินกู้ยืม อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก อัตราส่วนเงินฝากต่อหนี้สินรวม อัตราการจ่ายเงินปันผล

4. อัตราส่วนความเพียงพอของสินทรัพย์ (Asset Quality Ratios) หมายถึง การบอกคุณภาพของสินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์มีอยู่ว่า สินทรัพย์ส่วนใหญ่นั้นเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณภาพเป็นส่วนใหญ่หรือไม่ คิดเป็นสัดส่วนเท่าใดกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ทั้งนี้เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อในอนาคตต่อไปจะต้องระมัดระวังให้มากน้อยเพียงใด อัตราส่วน

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อบริษัท อัตราส่วนหนี้สูญต่อสินเชื่อบริษัท อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ต่อสินเชื่อบริษัท อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อบริษัท

สำหรับการวิเคราะห์ในเชิงการบัญชีเพื่อการบริหารจัดการได้มีแนวคิดการวิเคราะห์ประสิทธิภาพต่าง ๆ เนื่องจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้นมีข้อดีและข้อบกพร่อง ข้อดีคือ สามารถแยกวิเคราะห์เป็นแต่ละเรื่อง ๆ ได้อย่างชัดเจน ข้อบกพร่องคือ ไม่สามารถที่จะสรุปผลในภาพรวมได้ ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่หน่วยของการวิเคราะห์ไม่ได้เป็นหน่วยที่เป็นจำนวนเงินอย่างเดียวเสมอไป เช่น อาจมีหน่วยที่เป็นจำนวนพนักงาน จำนวนสาขา อีกทั้งมีการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพที่มีทั้งตัวตั้งและตัวหารมากกว่า 1 อย่าง ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดเพื่อการบริหารจัดการขึ้นเพื่อแก้ไขให้เกิดการวิเคราะห์ในภาพรวมซึ่งทำให้การวิเคราะห์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แนวคิดการวัดและควบคุมประสิทธิภาพ (Productivity measurement and control)

ประสิทธิภาพ (Productivity) คือ การแสดงค่าผลลัพธ์ของการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ (Input) ซึ่งอาจมีได้มากกว่า 1 อย่าง เพื่อให้เกิดผลผลิต (Output) ตามที่ได้คาดหวังไว้โดยสามารถเป็นได้ทั้งสินค้าและบริการ ตัวอย่างของผลผลิตของธนาคารได้แก่ รายได้ค่าธรรมเนียม เช่น การให้บริการรับชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ และค่าบำรุงการศึกษา ซึ่งจะต้องมีปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เช่น สาขา พนักงาน ระบบคอมพิวเตอร์ on - line สลิปเงินฝาก ในทำนองเดียวกัน ตัวอย่างของการให้บริการด้านสินเชื่อผลผลิตได้แก่ รายได้ดอกเบี้ยรับ ส่วนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เงินให้สินเชื่อ เงินรับฝาก ดอกเบี้ยจ่าย พนักงาน ระบบคอมพิวเตอร์ on - line สาขา เป็นต้น

ประสิทธิภาพนั้นสามารถเพิ่มขึ้นได้โดยมีรูปแบบดังต่อไปนี้ คือ

1. การลดปัจจัยการผลิต (Input) แต่ยังคงได้ผลผลิต (Output) เท่าเดิม เช่น การลดจำนวนพนักงานที่ให้บริการในขณะที่ลูกค้าคงเดิม
2. การใช้ปัจจัยการผลิต (Input) คงที่แต่ได้ผลผลิต (Output) เพิ่มขึ้น เช่น มีพนักงานสำหรับให้บริการเท่าเดิมแต่เพิ่มจำนวนลูกค้าและรายได้รับเพิ่มขึ้น
3. การลดปัจจัยการผลิต (Input) และได้ผลผลิต (Output) มากขึ้น (เป็นการผสมกันระหว่างข้อ 1 และข้อ 2) เช่น ลดจำนวนพนักงานและหาลูกค้าและรายได้รับเพิ่มขึ้น

4. การลดปัจจัยการผลิต (Input) ตัวที่มีราคาแพงลงและเปลี่ยนไปใช้ปัจจัยการผลิต (Input) อีกตัวหนึ่งหรือตัวอื่น ๆ ที่มีราคาถูกกว่ามาทดแทน ถือได้ว่าเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในด้านปัจจัยการผลิตลง อีกทั้งอาจได้มาซึ่งผลผลิต (Output) ที่คงที่หรือมากขึ้น เช่น การลงทุนในเทคโนโลยีต่าง ๆ ซื้อเครื่องรับฝากเงิน ปรับสมุดเงินฝาก เครื่อง ATM เพื่อสำหรับให้บริการแทนพนักงานที่มีอยู่ เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเงินเดือนพนักงานในขณะที่ลงทุนซื้อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นมา

$$\text{Productivity ratio} = \frac{\text{Output}}{\text{Input}}$$

ปัจจุบันเมื่อทบทวนความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ การกำหนดตัวแปรในแบบจำลองต่าง ๆ จากแนวคิดของ M.J.Farrell 1957 ที่อาศัยหลักการของ Frontier Analysis ในการวัดประสิทธิภาพของหน่วยผลิต และแบบจำลองวัดประสิทธิภาพแนวทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. Data Envelopment Analysis (DEA) จะสมมติว่าไม่มี random fluctuation ดังนั้นความคลาดเคลื่อนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากเส้นขอบเขตที่ประมาณขึ้นมา จะแสดงถึงความไม่มีประสิทธิภาพ
2. Distribution Free Approach (DFA) จะสมมติว่า random error มีค่าเฉลี่ยเป็นศูนย์เมื่อเวลาผ่านไปขณะที่ความไม่มีประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นจะมีค่าคงที่ (Stable)
3. Econometric Frontier Approach (EFA) จะสมมติให้ความไม่มีประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นมีลักษณะการกระจายแบบปกติเพียงครึ่งเดียว (Asymmetric Half – Normal Distribution ขณะที่ random error มีการกระจายแบบปกติสมมาตร (Symmetric Normal Distribution)
4. The Thick Frontier Approach (TFA) จะสมมติว่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการประมาณค่าฟังก์ชันต้นทุนของควอไทล์ของธนาคารพาณิชย์ที่มีต้นทุนเฉลี่ยต่ำที่สุดจะแสดงถึง random error ขณะที่ความแตกต่างระหว่างฟังก์ชันต้นทุนของควอไทล์ของธนาคารพาณิชย์ที่มีต้นทุนเฉลี่ยสูงที่สุดจะแสดงถึง Inefficiency หรือความไม่มีประสิทธิภาพ

Data Envelopment Analysis มีที่มาดังนี้ คือ เริ่มจาก "Foundation of Data Envelopment Analysis for Pareto – Koopmans Efficient Empirical Production Function" ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเศรษฐศาสตร์คลาสสิกเกี่ยวกับทฤษฎีการผลิต ตามแนวคิดประสิทธิภาพของพาเรโต ในเรื่องของเซตความเป็นไปได้ในการกำหนดรูปแบบฟังก์ชันการผลิต ต่อจากนั้น H. Bjurek et al ได้นำเทคนิคโปรแกรมคณิตศาสตร์ในการสร้าง Frontier ภายใต้ข้อสมมติ Constant returns to scale โดยกำหนดให้ข้อมูลประกอบด้วย หน่วยผลิต (DMUs) n หน่วย และผลผลิต s ชนิด และปัจจัยการผลิต m ชนิด โดยค่าของข้อมูลต่าง ๆ เป็นบวกเสมอ

ปัจจุบันตัวแบบทฤษฎี Data envelopment analysis ที่ใช้วัดประสิทธิภาพจากตำรา Text book ชื่อ An Introduction to Efficiency and Productivity Analysis ของ Coelli, T., Prasada Rao, D.S., Battese, E.G. 2001 ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูล การใช้โปรแกรมวิเคราะห์และประมวลผล พร้อมทั้งตัวอย่างจากคู่มือการใช้โปรแกรม DEAP 2.1 สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยวิธีการ Data Envelopment Analysis จากสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ค่าประสิทธิภาพของหน่วยผลิตที่อยู่บนเส้นพรมแดน (frontier) หมายความว่า หน่วยผลิตมีประสิทธิภาพทางเทคนิคตามแนวคิดของ Farrell (1957) แบบจำลองเดิมจะใช้ได้เมื่ออยู่ภายใต้ข้อสมมุติแบบ CRS ซึ่งจะใช้ได้อย่างเหมาะสมเมื่อหน่วยผลิตทุกหน่วยมีการดำเนินการผลิต ณ ระดับที่เหมาะสม (Optimal scale) ฉะนั้นเมื่อมีการแข่งขันที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หน่วยผลิตไม่ได้ดำเนินการผลิตอยู่ในระดับที่เหมาะสมได้ จากข้อจำกัดดังกล่าวจึงได้มีการพัฒนาแบบจำลองขึ้นมาใหม่ โดย Banker, Charnes, and Cooper (1984) ภายใต้ข้อสมมุติ Variable Returns to Scale (VRS) (เป็นข้อจำกัดของค่าความโค้ง : convexity constraint) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป็นการเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพของหน่วยผลิตขนาดเดียวกันอย่างแท้จริง (อัศวพงศ์ 2547)

กล่าวโดยสรุปคือ ค่าประสิทธิภาพที่ได้จะเป็นค่าประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบ คือ ประสิทธิภาพในการผลิต ผลผลิตหนึ่ง ๆ ในปริมาณที่เท่ากับธนาคารพาณิชย์อื่นที่มีประสิทธิภาพ แต่อาจมีการใช้ปัจจัยการผลิตในปริมาณที่มากหรือน้อยแตกต่างกัน หรือ การใช้ปัจจัยการผลิตที่เท่ากันแต่ผลผลิตที่ได้แตกต่างกัน ค่าประสิทธิภาพที่ได้จากแบบจำลอง แบ่งได้เป็น

$E = 1$ หมายถึง ธนาคารแห่งนั้นมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูง
 $E < 1$ หมายถึง ธนาคารแห่งนั้นมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำ

การวัดประสิทธิภาพของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานหรือโครงการของรัฐบาล และหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไร และหน่วยงานเอกชนที่แสวงหากำไร โดยการใช้ตัวแบบ DEA ในการวัดหาประสิทธิภาพขององค์กร โดยการพิจารณาปัจจัยนำเข้าและผลผลิตเชิงคุณภาพและปริมาณได้หลายปัจจัยในคราวเดียวกัน สามารถหาสาเหตุการด้อยประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร

สรุปได้ว่าการวัดประสิทธิภาพโดยใช้ DEA ภายใต้ข้อสมมติ Constant Returns to Scale (CRS) และ Variable Returns to Scale (VRS) ในกรณีที่พิจารณาทางด้าน input orientated และ output orientated สามารถประเมินได้จากการทำ Linear Programming ในแบบจำลองดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงแบบจำลองภายใต้ข้อสมมติ Constant Returns to Scale (CRS)

Input orientated	Output orientated
$\text{Min } \theta, \lambda$	$\text{Max } \phi, \lambda$
Subject to $-y_i + y\lambda \geq 0$ $\theta x_i - x\lambda \geq 0$ $\lambda \geq 0$	Subject to $-\phi y_i + y\lambda \geq 0$ $x_i - x\lambda \geq 0$ $\lambda \geq 0$

ตารางที่ 2.2 แสดงแบบจำลองภายใต้ข้อสมมติ Variable Returns to Scale (VRS)

Input orientated	Output orientated
Min θ, λ	Max ϕ, λ
Subject to $-y_i + y\lambda \geq 0$	Subject to $-\phi y_i + y\lambda \geq 0$
$\theta x_i - x\lambda \geq 0$	$x_i - x\lambda \geq 0$
$\sum \lambda \leq 1$	$\sum \lambda \leq 1$
$\lambda \geq 0$	$\lambda \geq 0$

การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ best practices และการนำตัวแบบจำลอง DEA มาใช้กับ สถานการณ์ต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา ธนาคาร การผลิต benchmarking การ ประเมินค่าการจัดการ ธุรกิจกวดตาการ ร้านค้าปลีก จาก Website เกี่ยวกับ DEA สามารถ ค้นพบงานวิจัยจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากกว่า 1000 ชิ้นทั่วโลก

สำหรับเหตุผลของการเลือกใช้ ตัวแบบ DEA เนื่องจากมีงานวิจัยจากต่างประเทศรองรับ และจะก่อให้เกิดประโยชน์ได้ในการวิเคราะห์โดยภาพรวม อีกทั้งมีความเหมาะสมที่เกี่ยวข้องในเชิงสถิติ ในกรณีที่เกิดกลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานั้นไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติหรือมีขนาดตัวอย่างจำนวนน้อย ดังนั้นจึงสามารถใช้ได้กับข้อมูลทุกประเภทรวมทั้งที่อยู่ในรูปความถี่ และลำดับที่ แต่จะมีประสิทธิภาพน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการทดสอบที่ใช้พารามิเตอร์ (กัลยา, 2547)

แนวคิด และรูปแบบของการควบรวมกิจการ

ทฤษฎีหน่วยงาน (Entity Theory) หมายถึง การกำหนดให้ธุรกิจที่รวมกันจะต้องประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิทั้งหมด ถึงแม้ว่าการรวมกิจการจะเกิดขึ้นเพียงบางส่วน ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมที่ประเมินใหม่จะถูกจัดสรรให้กับบริษัทใหญ่ และผู้ถือหุ้นส่วนน้อยตามส่วนได้เสียที่มีอยู่

จากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 43 เรื่องการรวมธุรกิจ ได้ให้คำนิยาม การรวมธุรกิจ หมายถึง “การนำกิจการที่แยกต่างหากจากกันมารวมเป็นหน่วยงานทางเศรษฐกิจเดียวกัน โดยการที่กิจการหนึ่งร่วมกับอีกกิจการหนึ่งหรือการที่กิจการหนึ่งเข้าควบคุมสินทรัพย์สุทธิและการดำเนินงานของอีกกิจการหนึ่ง”

ทฤษฎีการรวมกิจการ มีจุดประสงค์ของการรวมธุรกิจที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของการรวมซึ่งบางรูปแบบหลังจากการรวมธุรกิจแล้ว กิจการเดิมกิจการใดกิจการหนึ่งอาจต้องเลิกกิจการไป หรืออาจเป็นการรวมในลักษณะที่กิจการหนึ่งเข้าควบคุมการดำเนินงานของอีกกิจการหนึ่ง (ดุษฎี วรศักดิ์ : 2546)

การรวมธุรกิจ (Business Combination) คือ การนำกิจการที่แยกต่างหากจากกันมารวมกันเป็นหน่วยงานทางเศรษฐกิจเดียวกัน โดยที่กิจการหนึ่งร่วมกับอีกกิจการหนึ่ง หรือการที่กิจการหนึ่งเข้าควบคุมทรัพย์สินสุทธิและการดำเนินงานของอีกกิจการหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรต่อไปบนสถานภาพที่แข็งแกร่งกว่าเดิมจากโครงสร้างทางธุรกิจที่ใหญ่ขึ้น ทำให้เกิดการทุ่มค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น แต่ละแผนกไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการตลาด ฝ่ายการเงิน ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายบัญชีจะมีผู้จัดการแผนกเหลือเพียงคนเดียวแทนที่จะมีหลายคน การรวมธุรกิจยังอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเสี่ยงไม่ให้การดำเนินงานของกิจการต้องขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์ของธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่ดีมีฝีมือของอีกองค์กรหนึ่ง หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีหรือใบอนุญาตโดยทางอ้อมของอีกกิจการหนึ่ง หรือเพื่อเสริมสร้างธุรกิจของตน เช่น ธนาคารพาณิชย์รวมกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปลดปล่อยทรัพย์สินเพื่อขายต่อไป ซึ่งอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากการใช้สินทรัพย์ที่ขาดประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานอยู่ในข่ายติดลบหรือกำไรไม่คุ้มกับอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายให้แก่ธนาคาร หรือมีการแตกแยกในหมู่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งหากเปิดโอกาสให้ดำเนินงานต่อไปจะเกิดผลเสียต่อกิจการและไม่สามารถเพิ่มผลผลิตได้อย่างเต็มที่ (วรศักดิ์ : 2547)

เหตุผลหลักของการรวมธุรกิจ อาจแบ่งได้ดังนี้

1. เพื่อขยายตลาด กล่าวคือ บริษัทอาจมีความชำนาญด้านการผลิต แต่ขาดประสบการณ์ทางการตลาด ก็จะเข้าซื้อบริษัทการค้า (Trading Company) ซึ่งมีความชำนาญด้านนี้อยู่แล้ว เพื่อมาทำหน้าที่ในการจัดจำหน่ายสินค้าของตน
2. เพื่อเริ่มธุรกิจในพื้นที่ใหม่ซึ่งต้องใช้ความรู้ความชำนาญในพื้นที่นั้นโดยเฉพาะ กล่าวคือ หากมีบริษัทอื่นดำเนินกิจการอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ อยู่แล้ว และเจ้าของกิจการพร้อมที่จะขาย ก็จะมีผู้สนใจซื้อกิจการนั้นแทนที่ต้องไปเริ่มธุรกิจใหม่
3. เพื่อขยายขอบเขตของธุรกิจและการลงทุน (Diversification)
4. เพื่อจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือใบอนุญาตชนิดที่หายาก หรือชนิดที่ในปัจจุบันนี้รัฐบาลไม่ออกให้ใหม่อีกแล้ว เนื่องจากเล็งเห็นว่าการที่บริษัทต้องลงทุนค้นคว้าและวิจัยเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีอาจต้องใช้เงินและเวลามากกว่าการที่จะไปเสาะแสวงหาเทคโนโลยีจากผู้อื่น ซึ่งการจัดหาเทคโนโลยีนั้นก็อาจทำได้โดยการซื้อหรือขออนุญาตใช้เทคโนโลยีของผู้ที่มีสิทธิอยู่ แต่ในบางครั้งเจ้าของเทคโนโลยีจะไม่ขายให้ เมื่อประสบปัญหาเช่นนี้ บริษัทจึงต้องเข้าซื้อกิจการซึ่งเป็นเจ้าของเทคโนโลยีโดยตรง เพื่อให้เป็นเจ้าของกิจการนั้นและมีสิทธิใช้เทคโนโลยีนั้น ๆ ด้วย
5. เพื่อเก็งกำไรในระยะปานกลางหรือระยะยาว ในกรณีที่ธุรกิจอุตสาหกรรมใด อุตสาหกรรมหนึ่งกำลังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวในอนาคต
6. เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากบริษัทอาจได้รับการทาบทามจากทางรัฐบาลให้เข้าดำเนินกิจการของบริษัทอื่น ซึ่งอยู่ในฐานะต้องปิดกิจการ เนื่องจากประสบปัญหาทางการบริหารงานและการเงินแต่บริษัทเห็นว่าอนาคตของอุตสาหกรรมนั้นสามารถที่จะแก้ไขดำเนินการไปได้ จะเข้าซื้อกิจการนั้นตามที่รัฐบาลทาบทามไว้
7. เพื่อแข่งขันในเชิงธุรกิจ เช่น การจัดหาวัตถุดิบหรือการดำเนินธุรกิจให้ครบวงจร เนื่องจากบริษัทมีความกังวลว่าหากแหล่งวัตถุดิบหมดสิ้นลงหรือขาดตลาด จะทำให้กิจการของตนได้รับความลำบาก จึงเข้าซื้อกิจการซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบ เพื่อให้แน่ใจว่าในกรณีที่กิจการของตนเจริญรุ่งเรืองไปจะสามารถมีวัตถุดิบรองรับได้ในจำนวนที่เพียงพอ
8. เพื่อให้ได้รับชำระหนี้ ซึ่งมักเป็นกรณีที่บริษัทให้ลูกค้ากู้เงินหรือให้เครดิตไปเป็นจำนวนมาก และต่อมาลูกค้าประสบปัญหาจนถึงขั้นต้องล้มละลาย ซึ่งทำให้บริษัทเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ บริษัทเจ้าหนี้อาจบังคับให้ลูกหนี้โอนกิจการมาเพื่อให้บริษัทเจ้าหนี้จะได้เข้าไปบริหารงานเอง เพื่อปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้นและจะได้มีโอกาสรับชำระหนี้

ประโยชน์ของการรวมธุรกิจ มีดังต่อไปนี้

1. เกิดการประหยัดต้นทุน เนื่องจากการที่ได้ควบรวมกับธุรกิจไม่ว่าแนวดิ่งหรือแนวนอน ล้วนแต่ทำให้สามารถซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานได้ในราคาที่ประหยัด เพราะว่าเป็นการซื้อขายระหว่างกันสามารถเจรจาต่อรองราคากันได้
2. การรวมธุรกิจจะมีประโยชน์ในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการรวมธุรกิจที่ดำเนินงานมาแล้วทำให้ได้พนักงานมีประสบการณ์ในงาน อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ มาที่ตรงกับความต้องการของกิจการและสามารถที่จะเริ่มนำมาใช้ได้ทันที
3. ทำให้การดำเนินงานดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงัก เพื่อเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น กิจการ 2 แห่งทำธุรกิจประเภทเดียวกันใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกันมาทำการรวมกิจการกัน ดังนั้นจึงต้องการเลือกใช้เทคโนโลยีของกิจการที่ทันสมัยเพื่อให้บริการกับลูกค้าได้ปกติอย่างต่อเนื่องโดยมีต้องหยุดชะงัก หรือปิดการให้บริการแต่อย่างใด
4. ไม่ทำให้เกิดคู่แข่งเพิ่มขึ้นเหมือนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ เนื่องจากการรวมกิจการทำให้กิจการลดจำนวนคู่แข่งลงอีกทั้งเพิ่มขนาด และศักยภาพให้กับกิจการได้

รูปแบบการรวมกิจการแยกประเภทตามวิธีการรวม (Method of combination)

มี 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. **การควบกิจการ (Merger/Consolidation)** หมายถึง การที่กิจการไม่น้อยกว่า 2 แห่ง มารวมกันหรือควบเป็นกิจการเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรที่จะก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดบนสถานภาพที่แข็งแกร่งกว่าเดิม ซึ่งจะเกิดผลดีต่อกิจการโดยส่วนรวมในแง่ของผลผลิต (Synergy) หรือประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) กล่าวคือ กิจการที่โอนมารวมกันมีอันต้องเลิกล้มไปและเหลือเพียงกิจการเดียวซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานทุกอย่างของกิจการเดิม กิจการที่ควบเข้าด้วยกันจะมีขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิม โดยสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้ถือหุ้นจะถูกปกป้องไว้โดยคิดเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่สามารถคาดการณ์ได้ในอนาคต การควบกิจการอาจมีสาเหตุมาจากการใช้สินทรัพย์ของกิจการยังขาดประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานอยู่ในข่ายติดลบหรือผลกำไรไม่คุ้มค่ากับดอกเบี้ยที่ต้องชำระให้กับธนาคาร หรือมีการแตกแยกในกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งหากเปิดโอกาสให้ดำเนินงานต่อไปแล้วอาจมีความเสียหายเกิดขึ้นหรือไม่สามารถเพิ่มพูนผลผลิตให้กับกิจการและชาติโดยส่วนรวมได้อย่างเต็มที่ การควบกิจการอาจมีลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1.1 กิจการหนึ่งโอนสินทรัพย์และหนี้สินให้กับอีกกิจการหนึ่ง โดยกิจการที่โอนเป็นฝ่ายเล็กกิจการ (Merger) ตัวอย่างเช่น บริษัท ก และบริษัท ข ตัดสินใจควบกิจการเข้าด้วยกันโดยภายหลังการควบกิจการแล้วทั้งสองบริษัทก็ยุบตัวลงหรือเพียงบริษัท ก หรือบริษัท ข แล้วแต่ที่จะตกลงกัน ซึ่งการควบกิจการในลักษณะนี้ต้องผ่านมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นทั้งทางด้านกิจการที่โอนและกิจการที่รับโอนเกี่ยวกับหลักการและเงื่อนไขในการโอนก่อนกิจการที่รับโอนจะรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของกิจการที่โอนและจ่ายชำระค่าโอนเป็นเงินสด หุ้นกู้ หรือสิ่งตอบแทนอื่นก็ได้ ซึ่งผู้ถือหุ้นของกิจการจะนำไปแบ่งปันกัน ส่วนกิจการที่โอนนั้นจะหยุดการดำเนินงานเป็นหน่วยงานอิสระตามกฎหมายหรืออาจดำเนินงานเป็นแผนกหนึ่งของกิจการที่รับโอนก็ได้ กิจการที่รับโอนจะบันทึกเงินสดหรือใบหุ้นที่ออกให้เป็นการชำระค่าโอนกิจการในสมุดบัญชีของตนโดยใช้วิธีซื้อ (Purchase Method) หรือวิธีรวมส่วนได้เสีย (Pooling of Interest) ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของการรวมธุรกิจว่าเป็นการซื้อธุรกิจหรือว่าเป็นการรวมส่วนได้เสีย ส่วนกิจการที่โอนต้องบันทึกกำไรขาดทุนจากการโอนกิจการและรายการแบ่งเงินสดและหรือใบหุ้นในกิจการที่รับโอนให้แก่ผู้ถือหุ้นของตน เช่น กรณีธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมได้มีการโอนสินทรัพย์ให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

1.2 กิจการสองกิจการโอนสินทรัพย์และหนี้สินให้กับกิจการใหม่โดยต่างฝ่ายต่างเล็กกิจการไป (Consolidation หรือ Amalgamation) ตัวอย่างเช่น บริษัท ค และ ง ตัดสินใจควบกิจการเข้าด้วยกันและภายหลังจากการควบกิจการนี้ ทั้งสองบริษัทตกลงจะยุบตัวลงและจดทะเบียนใหม่ภายใต้ “บริษัท จ” ในกรณีนี้กิจการที่รับโอนจะทำหน้าที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของกิจการที่โอน ทำให้กิจการที่โอนต้องเลิกล้มไป กิจการที่มารวมกันจะดำเนินงานต่อไปภายใต้กิจการที่รับโอนโดยกิจการที่รับโอนออกใบหุ้นให้แก่กิจการที่โอนเป็นการชำระราคาสินทรัพย์สุทธิที่โอนซึ่งผู้ถือหุ้นของกิจการที่โอนจะนำไปแบ่งกัน ทำให้ผู้ถือหุ้นในกิจการที่โอนกลายเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการที่รับโอน โดยกิจการที่โอนอาจดำเนินงานต่อไปในฐานะเป็นแผนกงานหนึ่งของกิจการที่รับโอนก็ได้ ทุกกิจการที่โอนมารวมกันต้องปิดบัญชีในลักษณะเดียวกับที่ได้อธิบายในกรณี Merger ส่วนกิจการที่รับโอนจะต้องบันทึกการรับโอนสินทรัพย์สุทธิของกิจการที่โอนมารวมกันโดยจะใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาของการรวมธุรกิจ เช่น กรณีของธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดและธนาคารนครธนควบรวมกันเป็น ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน)

2. การซื้อหุ้นหรือการซื้อธุรกิจ (Stock acquisition or Acquisition) หมายถึง การซื้อธุรกิจของกิจการอื่นซึ่งอาจเป็นการเข้าไปซื้อหุ้นให้มีจำนวนเพียงพอที่จะเข้าไปบริหารงานของบริษัทนั้น (Takeover) อันเป็นผลให้เกิดความสัมพันธ์แบบบริษัทใหญ่กับบริษัทย่อย โดยที่ผู้ซื้อคือบริษัทใหญ่และกิจการที่ซื้อมาคือ บริษัทย่อย หรืออาจเป็นการซื้อแต่เพียงสิทธิ์อย่างเดียวหรือซื้อทั้งสิทธิ์และหนี้สิน (สิทธิ์พิเศษ) โดยไม่มีการซื้อหุ้นทุนของกิจการนั้นก็ได้รับการซื้อสิทธิ์หรือสิทธิ์หรือสิทธิ์พิเศษดังกล่าวอาจทำให้เกิดค่าความนิยมขึ้น แต่ไม่ทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบบริษัทใหญ่กับบริษัทย่อย การซื้อธุรกิจต่างกับการควบกิจการในแง่ที่ว่าควบกิจการนั้นต้องเป็นการรับเอาทั้งสิทธิ์ทั้งหมดแต่เพียงอย่างเดียวหรืออาจจะซื้อทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนก็ได้ แต่การซื้อธุรกิจนั้นอาจเป็นการซื้อสิทธิ์แต่เพียงแต่เพียงอย่างเดียว สามารถที่จะซื้อทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ส่วนหนี้สินจะรับหรือไม่รับก็ได้ นอกจากนี้การควบกิจการต้องเป็นการได้มาซึ่งหุ้นทั้งหมดของกิจการหนึ่งก็ได้ การควบรวมมักเกิดจากความสมัครใจของผู้ถือหุ้นทั้งสองฝ่ายที่จะนำกิจการมาควบรวมกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการรวมธุรกิจเป็นสำคัญ

3. การซื้อสิทธิ์บางส่วน (Asset acquisition) หมายถึง การที่กิจการหนึ่งเข้าซื้อสิทธิ์ส่วนใหญ่หรือทั้งหมดของอีกกิจการหนึ่งโดยผู้ซื้อจ่ายชำระราคาสิทธิ์เป็นเงินสด หุ้น ทุน หุ้นกู้ หรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ การซื้อสิทธิ์ต้องได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นหลังจากการขายสิทธิ์ กิจการที่ขายสิทธิ์อาจยังคงดำรงอยู่ต่อไปหรือเลิกไปแล้วก็ได้ แต่ไม่ได้กลายเป็นบริษัทในเครือเดียวกับผู้ซื้อเหมือนดังเช่นกรณีการซื้อหุ้น ทุน แม้ว่าการซื้อสิทธิ์ก็ตามในทางกฎหมายไม่ถือว่าเป็นการควบรวมกิจการ แต่ผลในทางปฏิบัติจะคล้ายคลึงกับการควบรวมกิจการนั่นเอง ซึ่งกฎหมายภาษีอากรก็ให้อำนาจให้ทำเช่นนั้นได้ กิจการที่ขายสิทธิ์ไปนั้นต้องเลิกบริษัทอย่างเป็นทางการกับกระทรวงพาณิชย์ เช่นกรณีของวอลล์ ซื้อส่วนงานของไฟโรไมสต์ แต่ในส่วนงานของสถาบันการเงินยังไม่พบการควบรวมกิจการในลักษณะนี้

กรณีสถาบันการเงิน

1. หากเข้าไปถือหุ้นในบริษัทแห่งหนึ่งที่ได้จากการปรับโครงสร้างหนี้แม้จะถือในสัดส่วนมาก สมาคมนักบัญชีได้ ผ่อนผันให้ไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวม เพราะเขาไม่ได้ตั้งใจจะไปครอบครอง แต่ต้องการที่จะได้เงินต้นคืน และไม่ต้องการควบคุมใด ๆ ที่ต้องทำนั้นเนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้บังคับอีกทั้งเป็นการชั่วคราว

2. ในกรณีสถาบันการเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทแห่งหนึ่งอย่าง เป็นลำเป็นสัน แล้ว สินทรัพย์ส่วนใหญ่ได้มาจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ธนาคารและบริษัทเงินทุน ในกรณีนี้แม้สถาบันการเงินจะดูเหมือนว่าสามารถควบคุมได้แต่อยู่ในข่ายที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวม เนื่องจากเป็นปกติวิสัยที่ต้องให้กู้ยืม

สืบเนื่องมาจากการงานวิจัยจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการควบกิจการนั้นมีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ปัจจัยทางด้านการเงิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน และปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมาย แต่สำหรับงานวิจัยเล่มนี้ จะกล่าวถึงเฉพาะปัจจัยในเรื่องของประสิทธิภาพการดำเนินงานเท่านั้น ซึ่งมีความเชื่อว่าการหากธนาคารมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ไม่ดีแล้วจะมีความสัมพันธ์ต่อการควบรวมกิจการ (ธนวิทย์ สุทธิรัตนกุล 2542, George E. Halkos, Dimitrios S. Salamouris 2001)

ก่อนอื่นหากไม่คำนึงถึงปัจจัยในการควบรวมกิจการและมองในภาพรวมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่แล้วมานั้นมีหลายกลุ่มอุตสาหกรรมที่ควบรวมกิจการกัน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มบันเทิงและสันทนาการ

เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2547 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 1/2547 อนุมัติให้บริษัทฯ ทำ คำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท อีจีวี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“อีจีวี”) โดยวิธีแลกเปลี่ยนหุ้น โดยมีได้เสนอทางเลือกอื่นเป็นตัวแทน โดยบริษัทฯ ดำเนินการเพิ่มทุน จดทะเบียนของบริษัทจำนวน 125.0 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท และเสนอหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว ให้แก่ผู้ถือหุ้นของอีจีวี

2. กลุ่มเยื่อกระดาษและกระดาษ

บริษัทเยื่อกระดาษสยาม ได้มีการเข้าไปถือหุ้นบริษัทต่าง ๆ หลายแห่ง แต่ในส่วนของเข้าไปถือหุ้นทั้ง 100% มีดังต่อไปนี้ บริษัทเยื่อกระดาษสยามโฮลดิ้ง จำกัด บริษัทกระดาษสหไทย อุตสาหกรรม จำกัด บริษัทสยามฟอเรสทรี จำกัด และบริษัทไทยซีทีเอ็มพี จำกัด

3. กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์

เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทแอสเซทพลาส ครั้งที่ 5/2546 มีมติให้บริษัทฯ เข้าควบรวมกิจการกับ บริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน) จะดำเนินการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 650 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 65 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ โดยบริษัทดังกล่าวจะเสนอซื้อหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัทฯ ในสัดส่วน 1 หุ้นของบริษัทฯ ต่อ 1.083333 หุ้นของบริษัทดังกล่าว บริษัทฯ คาดว่าจะใช้เวลาในการดำเนินการควบรวมกิจการเป็นเวลาประมาณ 6 เดือน โดยเงื่อนไขของการ ควบรวมกิจการมีดังต่อไปนี้

1. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของทั้งสองบริษัทอนุมัติให้ควบรวมกิจการ
2. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน) อนุมัติการเพิ่มทุน และจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนทั้งหมดให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ
3. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอนุมัติให้เพิกถอนหลักทรัพย์ของบริษัทฯจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์อนุมัติคำขอเสนอซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน)
5. ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ให้ความเห็นชอบกับผลการตรวจสอบสถานะ (Due Diligence) ของบริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน)
6. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรับหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่ของบริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็นแอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน) เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การควบรวมกิจการดังกล่าวรวมถึงวิธีการและเงื่อนไขต่างๆ ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯแล้วในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2546

4. กลุ่มธนาคาร

สำหรับกลุ่มธนาคารมีปัจจัยหลายสาเหตุที่นำมาสู่การควบรวมกิจการ ธุรกิจในกลุ่มนี้มีการควบรวมกิจการตั้งแต่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 จากผลกระทบที่ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ประสบภาวะขาดทุนสุทธิและขาดทุนสะสมเป็นจำนวนมาก ทำให้เงินกองทุนมีระดับต่ำกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้มีมาตรการต่าง ๆ เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว จนถึงปัจจุบันภายหลังจากวิกฤตธนาคารพาณิชย์หลายแห่งเริ่มมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีกำไรสุทธิ มีความสามารถในการดำรงเงินกองทุนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ในการควบรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์มีรายละเอียดแต่ละกรณีศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ในส่วนของธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ได้รวมกิจการกับธนาคารนครหลวงไทย ในวันที่ 1 เมษายน 2545 ซึ่งได้อธิบายรายละเอียดไว้ในงบการเงินดังต่อไปนี้ งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 ของธนาคารศรีนครได้รวมงบการเงินของบริษัท สคิบเซอริวิต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่ธนาคารถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนที่ชำระแล้ว โดยได้ตัดรายการระหว่างกันและยอดคงเหลือที่เป็นสาระสำคัญระหว่างกันออกแล้ว แต่ไม่ได้รวมงบการเงินของบริษัท สินธุภาพทอง จำกัด บริษัท คราวนด์เวลลอปเมนท์ จำกัด บริษัท สยามซีดีไอ.ที จำกัด บริษัทบริหารสินทรัพย์ ธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด และบริษัท ศรีนคร ประกันชีวิต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่ธนาคารถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนที่ชำระแล้ว เนื่องจากบริษัท สินธุภาพทอง จำกัด บริษัท คราวนด์เวลลอปเมนท์ จำกัด และบริษัท สยามซีดีไอ.ที จำกัด ซึ่งเลิกกิจการและอยู่ระหว่างชำระบัญชี บริษัทบริหารสินทรัพย์ ธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด ธนาคารได้จำหน่ายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และบริษัท ศรีนครประกันชีวิต จำกัด เป็นการถือหุ้นไว้ชั่วคราวโดยมีกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งงบการเงินของบริษัทดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคารนครหลวงไทย

สืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลได้ชี้แจงแนวทางการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของภาคธุรกิจ และการฟื้นฟูความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน วันศุกร์ที่ 14 สิงหาคม 2541 ว่าได้มีข้อซักถามเกี่ยวกับเหตุผลในการดำเนินมาตรการบางประการ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ชี้แจงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การที่ธนาคารพาณิชย์มีผลขาดทุนจากการดำเนินงานในงวดที่ผ่านมาเป็นจำนวนสูงมาก เนื่องจากมีลูกหนี้ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมาก ทำให้ขาดรายได้จากดอกเบี้ยรับ ในขณะที่ดอกเบี้ยจ่ายยังคงเดิม ซึ่งเมื่อรวมกับจำนวนที่ต้องกันสำรองเผื่อหนี้เสียประจำงวดกรกฎาคม-ธันวาคม 2541 ตามหลักเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย (เกณฑ์ 3 เดือนแบบทยอยกัน) แล้ว ปรากฏว่าส่วนของ ผู้ถือหุ้นติดลบ หรือเหลืออยู่น้อยมาก จนทำให้อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (อัตรา BIS) อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 4 (อัตราขั้นต่ำตามกฎหมายคือร้อยละ 8.5 สำหรับธนาคารพาณิชย์ และร้อยละ 8.0 สำหรับบริษัทเงินทุน) ในกรณีที่ส่วนของผู้ถือหุ้นยังไม่ติดลบในปัจจุบันก็มีแนวโน้มชัดเจนว่าจะขาดทุนจากการดำเนินงานต่อไปอีกเรื่อย ๆ เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายสูงกว่าดอกเบี้ยรับ และเงินทุนที่มีอยู่จะรองรับผลขาดทุนต่อไปได้อีกไม่เกิน 6 เดือน นอกจากนั้นแล้วยังไม่สามารถเสนอแผนการเพิ่มทุนที่น่าเชื่อถือ กล่าวคือ ไม่สามารถระดมผู้ร่วมทุนรายใหม่ที่จะเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนจนกลับมามีอัตรา BIS สูงกว่าอัตราขั้นต่ำตามกฎหมายได้ชัดเจน

(2) ขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง กล่าวคือ กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินเกินกว่า 2 เท่าของเงินกองทุนสุทธิ

ธนาคารมหานคร ธนาคารศรีนคร และธนาคารนครหลวงไทย

ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 3 ธนาคารนั้น จากการศึกษของบริษัทที่ปรึกษา (J.P. Morgan) ถึงความต้องการของผู้ลงทุนภาคเอกชน ปรากฏว่าสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีฐานะมั่นคง และมีนโยบายที่จะขยายธุรกิจในประเทศไทย มีความต้องการที่จะลงทุนในธนาคารศรีนครและธนาคารนครหลวงไทยมากกว่าธนาคารมหานครด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ธนาคารศรีนครและธนาคารนครหลวงไทยยังมีฐานลูกค้าเงินฝากเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนเงินฝากต่อหนี้สินทั้งสิ้นของธนาคารศรีนครที่อยู่ในระดับร้อยละ 70 และของธนาคารนครหลวงไทยที่อยู่ในระดับร้อยละ 63 ในขณะที่สัดส่วนของธนาคารมหานครอยู่ในระดับที่ร้อยละ 57

2. ธนาคารศรีนครมีฐานลูกค้าประเภทนำเข้าและส่งออกที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นจุดเด่นของธนาคารพาณิชย์แห่งนี้

3. ธนาคารนครหลวงไทยมีผู้บริหารระดับกลางที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ในทางปฏิบัติ เมื่อสถาบันการเงินรายอื่นเข้าถือหุ้นใหญ่ในธนาคารพาณิชย์ใด หากจะเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ก็จะต้อง

สามารถกระทำได้เฉพาะในส่วนของผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น คุณภาพของผู้บริหารระดับกลางจึงเป็นปัจจัยที่ผู้ลงทุนรายใหม่ โดยเฉพาะสถาบันการเงินต่างประเทศให้ความสำคัญมาก

นอกเหนือจากการขายให้แก่ภาคเอกชนแล้ว กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้พิจารณาทางเลือกที่จะควบรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 ธนาคารเข้ากับธนาคารกรุงไทย พร้อมกับเพิ่มทุนให้เต็มที่ แต่ธนาคารกรุงไทยไม่สามารถรับดูแลทั้งหมดได้ เนื่องจากจะมีขนาดใหญ่มากเกินไป (สินทรัพย์รวมประมาณ 1,880 พันล้านบาท และมีพนักงานทั้งสิ้น 36,360 คน) ประกอบกับจะมีลูกหนี้ด้วยคุณภาพเป็นจำนวนมาก (NPL รวมกันกว่า 700 พันล้านบาท) โดยธนาคารกรุงไทยขอเลือกที่จะควบรวมกิจการกับธนาคารมหานคร เนื่องจากธนาคารมหานครมีสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตเมืองอื่น ๆ ที่ธนาคารกรุงไทยต้องการเปิดสาขา รวมทั้งมีฐานลูกค้าชาวไทยเชื้อสายจีนซึ่งทำธุรกิจนำเข้า/ส่งออกอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งเหตุผลทั้ง 2 ประการนี้จะเอื้อประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยในระยะต่อไป ในส่วนของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมนั้น ธนาคารกรุงไทยรับที่จะดูแลลูกหนี้ที่ยังมีคุณภาพดีให้ดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยขอให้ผู้บริหารเดิมของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมช่วยดูแลลูกหนี้ด้วยคุณภาพต่อไป เพราะมีความคุ้นเคยกับลูกหนี้อยู่แล้ว (ข่าวธนาคารแห่งประเทศไทย , 2541)

4.2 วันที่ 18 พฤษภาคม 2547 ธนาคารทหารไทยได้ทำสัญญารวมกิจการและสัญญาโอนกิจการให้แก่ ธนาคาร ดีบีเอส ไทยทูลุ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทสินพัฒนาอุตสาหกรรม จำกัด และบริษัท ไอเอฟซีที แอควิเซชัน จำกัด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การควบรวมกิจการและเหตุการณ์ภายหลังวันที่โอนการเงิน ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2547 ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังได้แจ้งนโยบายที่จะให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเข้าควบรวมกิจการกับธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) และหากธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารดีบีเอส ไทยทูลุ จำกัด (มหาชน) ตกลงรวมกิจการกัน บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยก็จะพิจารณาเข้าร่วมการรวมกิจการด้วย

เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2547 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2547 มีมติเกี่ยวเนื่องกับการควบรวมกิจการ โดยสรุปดังนี้

1. มีมติรับทราบผลการให้ความเห็นชอบโครงการรวมและโอนกิจการระหว่างธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ธนาคารยื่นเสนอต่อกระทรวงการคลัง

2. มีมติอนุมัติให้ธนาคารดำเนินการรวมและโอนกิจการ โดยการซื้อหุ้นและหลักทรัพย์ในธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และการรับโอนกิจการ ด้วยวิธีการทำ “คำเสนอซื้อหลักทรัพย์” (Tender Offer) จากผู้ถือหุ้นของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และให้ธนาคารรับโอนกิจการทั้งหมดได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สินและภาระผูกพันของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มาเป็นของธนาคาร ทั้งนี้การโอนสินทรัพย์ หนี้สินและภาระผูกพันของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) ให้ใช้มูลค่าตามบัญชีหลังการปรับปรุง (Adjusted book value) ณ วันทำการสุดท้ายก่อนวันโอนกิจการ และสินทรัพย์ที่โอนให้ใช้มูลค่าหลังจากการกันสำรองที่เกี่ยวข้องแล้ว และกำหนดอัตราส่วนการแลกหุ้นสามัญของธนาคารกับราคาเสนอซื้อดังนี้

- จำนวน 1 หุ้นสามัญของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารทหารไทยได้ 0.900 หุ้น
- จำนวน 1 หุ้นบุริมสิทธิประเภท ก. และ ข. และ ค. และ ง. และ จ. ของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้ 0.900 หุ้น
- จำนวน 1 หุ้นกู้ด้อยสิทธิครั้งที่ 1 ของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท
- จำนวน 75,000 หน่วยของหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพครั้งที่ 4 – 7 ของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) แปลงเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้ 1,256,342,967 หุ้น
- จำนวน 1 หน่วยของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้ 0.093 หุ้น
- จำนวน 1 หุ้นสามัญที่เกิดจากการแปลงสภาพของหุ้นบุริมสิทธิประเภท ข. ควบหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพครั้งที่ 3 ของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้ 0.900 หุ้น

3. มีมติอนุมัติให้ธนาคารดำเนินการรวมและโอนกิจการ โดยการซื้อหุ้นและหลักทรัพย์ในบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และการรับโอนกิจการ ด้วยวิธีการทำ “คำเสนอซื้อหลักทรัพย์” (Tender Offer) จากผู้ถือหุ้นของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และกำหนดอัตราส่วนการแลกหุ้นสามัญของธนาคารกับราคาเสนอซื้อดังนี้

- จำนวน 1 หุ้นสามัญของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้ 1.124 หุ้น
- จำนวน 1 หน่วยของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้ 0.303 หุ้น

ตามที่ธนาคารได้จัดทำ “คำเสนอซื้อหลักทรัพย์” (Tender Offer) จากผู้ถือหุ้นของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ด้วยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนของธนาคารเพื่อแลกเปลี่ยนกับหลักทรัพย์ทั้งสองดังกล่าว โดยกำหนดระยะเวลารับซื้อหลักทรัพย์ระหว่างวันที่ 21 พฤษภาคม 2547 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2547 ผลการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งสองดังกล่าวทำให้ธนาคารมีหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่ออกจำหน่ายใหม่รวมจำนวน 4,872,106,297 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท สรุปแยกเป็นแต่ละประเภทได้ดังนี้

1. หุ้นสามัญของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) จำนวน 2,060,864,292 หุ้น แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคาร ได้จำนวน 1,854,777,888 หุ้น
2. ใบสำคัญแสดงสิทธิของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) จำนวน 1,348,251,063 หน่วย แลกเป็นหุ้นสามัญ ของธนาคารได้จำนวน 125,387,359 หุ้น
3. หุ้นบุริมสิทธิควบหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพครั้งที่ 4-7 ของธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) จำนวน 75,000 หน่วย แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้จำนวน 1,256,410,467 หุ้น
4. หุ้นสามัญของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวน 1,438,924,038 หุ้น แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้จำนวน 1,617,350,583 หุ้น
5. ใบสำคัญแสดงสิทธิของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวน 60,000,000 หน่วย แลกเป็นหุ้นสามัญของธนาคารได้จำนวน 18,180,000 หุ้น

เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2547 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2547 มีมติเกี่ยวเนื่องกับการควบรวมกิจการ โดยสรุปดังนี้

1. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเพิกถอนหลักทรัพย์ของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. มีมติอนุมัติให้ธนาคารรับซื้อหุ้นของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจากผู้ถือหุ้นรายย่อยที่เหลืออยู่ภายหลังจากการทำค่าเสนอซื้อหลักทรัพย์ในบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยราคาซื้อหรือสิ่งตอบแทนกำหนดเป็นหุ้นสามัญของธนาคารในอัตราส่วนที่เท่ากับอัตราส่วนที่เสนอซื้อในการทำค่าเสนอซื้อหลักทรัพย์บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่ผ่านมา

3. มีมติอนุมัติให้รับโอนกิจการบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันมาเป็นของธนาคารในวันที่ 1 กันยายน 2547 ให้ใช้มูลค่าตามบัญชีหลังการปรับปรุง (Adjusted book value) ณ วันทำการสุดท้ายก่อนวันโอนกิจการ และสินทรัพย์ที่โอนให้ใช้มูลค่าหลังจากการกันเงินสำรองที่เกี่ยวข้องแล้ว ซึ่งธนาคารได้จดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว ภายหลังจากวันสิ้นสุดระยะเวลาการรับซื้อหุ้นของสถาบันการเงินทั้งสองแห่ง คือระหว่างวันที่ 21 พฤษภาคม 2547 ถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2547 ทำให้ ณ วันที่รับโอนกิจการ ธนาคารได้ถือหุ้นของธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) จำนวน 2,060,864,292 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 99.32 และธนาคารได้ถือหุ้นของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 1,438,924,038 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 98.45 ส่งผลให้สถาบันการเงินทั้งสองแห่งกลายเป็นบริษัทย่อยของธนาคาร

4.3 ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ("UOBR") และ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ("BoA") (ในที่นี่รวมเรียกว่า "ธนาคารทั้งสอง") โดยร่วมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ คือ ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด ("UOB") ได้ทำการยื่นแผนรวมกิจการที่ได้เห็นชอบฉบับสุดท้ายภายใต้นโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence Policy) ("แผนรวมกิจการ") ต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ("ธปท.") เพื่อพิจารณาอนุมัติและ/หรือให้คำแนะนำต่อกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อแผนรวมกิจการดังกล่าว แผนรวมกิจการฉบับสุดท้ายได้รับการอนุมัติจากกรรมการของธนาคารทั้งสองเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2548

ตามแผนการรวมกิจการ ได้เสนอว่าภายหลังการรวมกิจการ ธนาคารเอเชียจะเป็นธนาคารที่ดำเนินธุรกิจต่อไป และธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จะทำการเพิกถอนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ และทำการชำระบัญชีต่อไป เพื่อให้การรวมกิจการเป็นผล ธนาคารเอเชียจะทำการเสนอซื้อหุ้นของธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ก่อนแล้วจึงทำการซื้อกิจการของธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ต่อไป

โครงสร้างของแผนการรวมกิจการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนหลัก โดยคาดว่าจะดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2548 อย่างไรก็ตาม การดำเนินการรวมกิจการจะบรรลุผลและเป็นไปตามแผนรวมกิจการและกำหนดระยะเวลาที่วางไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกกล่าวคือการได้รับอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นของทั้งสองธนาคาร

สาระสำคัญของแผนการรวมกิจการ เป็นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด เข้าซื้อหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ในปัจจุบัน ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัดถือหุ้นประมาณร้อยละ 83.77 ในธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) โดยมีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ("FIDF") ถือหุ้นจำนวน ร้อยละ 16.22 และมีผู้ถือหุ้นรายย่อยประมาณ 1,100 รายถือหุ้นที่เหลือร้อยละ 0.01 โดย ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด เสนอที่จะทำคำเสนอซื้อเพื่อเพิกถอนหลักทรัพย์จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนเพื่อซื้อหุ้นจากผู้ถือรายอื่นใน ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) แต่อย่างไรก็ตาม ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัดอาจเสนอที่จะซื้อหุ้นจาก FIDF และ/หรือผู้ถือหุ้นรายย่อยอื่นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) โดยเป็นสัญญาสองฝ่ายก่อนการทำคำเสนอซื้อเพื่อเพิกถอนหลักทรัพย์จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนผู้ถือหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) จะถูกขอให้พิจารณาทำการเพิกถอนหุ้นจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยสมัครใจ ภายใต้เงื่อนไขที่ ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด จะทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์เป็นเงินสดต่อผู้ถือหุ้นอื่นทั้งหมดของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ซึ่งราคาในการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ. 53/2545 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ ซึ่งจะได้มีการกำหนดอีกครั้ง ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) จะทำการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินอิสระเพื่อให้ความเห็นต่อคำเสนอซื้อหลักทรัพย์แก่ผู้ถือหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ตามหลักเกณฑ์ของประกาศคณะกรรมการ

กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กจ.53/2545 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ และข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2542

ขั้นตอนที่ 2 ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) เข้าซื้อหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) โดยการแลกหุ้น ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) กับ ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด เท่านั้น หลังจากการเพิกถอนหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้วเสร็จ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะเสนอซื้อหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ทั้งหมดที่ถือโดย ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด การซื้อหุ้นดังกล่าว ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนและออกหุ้นใหม่ให้กับ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นค่าตอบแทนสำหรับการซื้อหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ทั้งหมดที่ถือโดย ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด โดยเป็นการเสนอขายหุ้นแบบ Private Placement ซึ่งอัตราส่วนการแลกหุ้นจะได้มีการกำหนดต่อไปและจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

ในการนี้ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะทำการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ เพื่อให้ความเห็นสำหรับอัตราส่วนการแลกหุ้นดังกล่าวตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในการได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ พ.ศ. 2547

ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถดำรงอัตราส่วนการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นจำนวนร้อยละ 15 ของหุ้นของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)ได้ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายหลังจากการแลกเปลี่ยนหุ้น อัตราส่วนการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะยิ่งลดลงจนต่ำกว่าเดิม ดังนั้น ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) อาจต้องทำการเพิ่มทุนโดยการออกหุ้นใหม่ในอัตราใกล้เคียงร้อยละ 15 โดยการเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นเดิม (เฉพาะผู้ถือหุ้นรายย่อยของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) เท่านั้น) และเสนอขายต่อประชาชน หรือเสนอให้ทำการเพิกถอนหลักทรัพย์จากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยสมัครใจ ในขณะนี้คณะกรรมการของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ยังไม่ได้ทำการตัดสินใจเลือกวิธีในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการตาม

ขั้นตอนที่ 2 คณะกรรมการของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะตัดสินใจว่าจะดำเนินการเกี่ยวกับการดำรงอัตราส่วนการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อย ประการใด

ขั้นตอนที่ 3 ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) โอนธุรกิจทั้งหมด (ทรัพย์สิน หนี้สิน และพนักงานเท่าที่จะเป็นไปได้) ให้แก่ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

หลังจากที่ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ได้แลกซื้อหุ้นกับ ธนาคารยูไนเต็ด โอเวอร์ซีส์ จำกัด ตามขั้นตอนที่ 2 แล้วเสร็จ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะถือหุ้นของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) เป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 99.99 ซึ่งจะทำให้ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) กลายเป็นบริษัทย่อยของ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ในขั้นตอนนี้ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) จะเสนอให้ทำการโอนกิจการ ทรัพย์สิน และพนักงานทั้งหมดให้ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) เพื่อตอบแทนการที่ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะเข้ารับหนี้สิน ความรับผิดชอบทั้งหมดของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะจ่าย ค่าตอบแทนให้กับ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) การลงมติของผู้ถือหุ้น ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และของธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) เพื่อการอนุมัติการโอนกิจการต้องเป็นไปตาม พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย คาดว่าวันที่มีผลเป็นการโอนธุรกิจจาก ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ไปยัง ธนาคาร เอเชีย จำกัด (มหาชน) จะเป็นวันที่ 31 กรกฎาคม 2548 ทั้งนี้ หากการดำเนินการตามขั้นตอนที่ กล่าวมานี้สำเร็จลงแล้ว ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะสามารถเริ่มประกอบธุรกิจที่ได้รวมกัน ได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

ขั้นตอนที่ 4 การเลิกกิจการและชำระบัญชี ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)

ภายหลังจากการเพิกถอน ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) จากการเป็นบริษัทจดทะเบียนและการดำเนินการโอนกิจการแล้วเสร็จหรือกิจกรรมหรือหนี้สินบางอย่างของ ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) ได้รับการปลดภาระแล้ว ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) จะเลิกกิจการและทำการชำระบัญชีโดยเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ ที่เหลืออยู่ใน ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) นอกเหนือไปจาก ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จะได้รับ เงินคืนทุนและส่วนเกินทุน (ถ้ามี) ตามสัดส่วนจากการดำเนินการเลิกกิจการและการชำระบัญชี

กล่าวโดยสรุปกรณีการควมรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 3 คู่ข้างต้นนั้นในคู่ที่ 1 กรณีของธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารศรีนครเป็นผลเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 และธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าแทรกแซงในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีผลขาดทุนจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ จนทำให้อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (อัตรา BIS) อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 4 (อัตราขั้นต่ำตามกฎหมาย คือ ร้อยละ 8.5 สำหรับธนาคารพาณิชย์) อีกทั้งยังมีแนวโน้มว่าจะขาดทุนจากการดำเนินงานอีกเรื่อย ๆ เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายสูงกว่าดอกเบี้ยรับ และไม่สามารถเสนอแผนการเพิ่มทุนที่น่าเชื่อถือ กล่าวคือ ไม่สามารถระดมผู้ร่วมทุนรายใหม่ที่จะเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนจนกลับมามีอัตรา BIS สูงกว่าอัตราขั้นต่ำได้ (ข่าวธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 55/2541)

ส่วนในกรณีการควมรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ 2 คู่หลังนั้นอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการตระหนักถึงปัญหาของระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มมีการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2545 ซึ่งได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ 3 ประการ คือ

1. ต้องการให้ระบบสถาบันการเงินไทยมีการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึงทั้งด้านคุณภาพและปริมาณสำหรับผู้ใช้บริการที่มีศักยภาพ (Potential users) โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ ระหว่างในเมืองและนอกเมือง
2. ระบบสถาบันการเงินต้องมีประสิทธิภาพ เสถียรภาพ สามารถแข่งขันได้ และองค์ประกอบของระบบการเงินทั้งในส่วนของสถาบันการเงิน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดตราสารทุนที่ค่อนข้างสมดุล
3. ผู้บริโภคจะต้องได้รับความคุ้มครองและความเป็นธรรม

มาตรการที่สำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย คือ

1. มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ในการให้บริการทางการเงินระดับรากหญ้ากับผู้มีรายได้น้อยได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ได้ขยายบทบาทของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและวิสาหกิจชุมชน

2. มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน โดยจัดระเบียบสถาบันการเงินไทยในอนาคตจะมีเพียง 2 รูปแบบคือ

2.1 ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) สำหรับสถาบันการเงินที่มีความสามารถ และมีทุนเพียงพอ โดยธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะสามารถให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าได้ทุกกลุ่มและทำธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท ยกเว้นการออกกรมธรรม์ประกันภัยหรือประกันชีวิต การ Underwrite ตราสารทุน และการเป็นนายหน้าและผู้ค้าตราสารทุน ทั้งนี้ธนาคารพาณิชย์จะต้องมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท

2.2 ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ธย.) สำหรับสถาบันการเงินที่มีความสามารถแต่มีเงินทุนน้อยกว่าที่กำหนดนั้น จะให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้เงื่อนไขด้านปริมาณการให้สินเชื่อต่อรายตามที่ธพ. กำหนด สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท แต่มีข้อยกเว้นเช่นเดียวกับ ธพ. ที่มีใช่ ธย. และยกเว้นธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตราสารอนุพันธ์ เว้นแต่จะเป็นการป้องกันความเสี่ยงสำหรับตนเอง ทั้งนี้ ธย. จะต้องมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 250 ล้านบาท

อีกหนึ่งในนโยบายที่สำคัญ คือ นโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence) การจัดรูปแบบของสถาบันการเงินจะสามารถแก้ไขปัญหาความแตกต่างของขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินแต่ละประเภท คือ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ กลุ่มธุรกิจการเงินแต่ละกลุ่มไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีสถาบันการเงินหลายประเภทอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อระบบสถาบันการเงิน จึงเห็นควรให้มีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนเพียง 1 รูปแบบ (One Presence) เท่านั้น เพื่อให้ได้รับประโยชน์จาก Economy of scale ได้อย่างเต็มที่ และลดความซ้ำซ้อนในระบบสถาบันการเงิน

3. มาตรการดูแลผู้บริโภค ให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งจัดให้มีการร้องเรียนของผู้บริโภคอย่างชัดเจน อีกทั้งส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินในลักษณะที่ง่ายต่อการเข้าใจและเปรียบเทียบของผู้บริโภค ตลอดจนติดตามการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล พร้อมทั้งให้มีการพิจารณาระบบ

เงินฝาก (Deposit Insurance Scheme) มาใช้ในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม และยกเลิกการประกันเงินฝากในลักษณะ Blanket guarantee (ทั้งนี้หากท่านผู้สนใจสามารถติดตามรายละเอียดทั้งหมดได้จากแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

Rudi Vander Venet (1995) กล่าวใน The effect of mergers and acquisitions on the efficiency and profitability of EC credit institutions. ในช่วงปี ค.ศ. 1988 – 1993. กลุ่มยุโรป จำนวน 10 ประเทศ มีการรวมตัวกันของธนาคารและสถาบันการเงินรวมกันจำนวน 492 แห่ง โดยจะเลือกขนาดที่ใกล้เคียงกันมากรวมกิจการ ส่วนสาเหตุที่รวมเนื่องจากต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และพัฒนาประสิทธิภาพลดต้นทุนให้ต่ำลง ในขณะที่เดียวกันภาครัฐมีนโยบายให้รวมกิจการเพื่อให้มีขนาดใหญ่โตขึ้น ในส่วนของระเบียบวิธีวิจัยนั้นใช้อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเกิดจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม คูณกับอัตราของความเลี้ยว (degree of leverage) วัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน (EFF) จากตัวแบบ Stochastic cost frontier ซึ่งเป็นการวัดทางด้านต้นทุน

ประสิทธิภาพการดำเนินงานกับการปรับโครงสร้างธุรกิจและหลักทรัพย์ ศึกษาลักษณะและโครงสร้างผลตอบแทนธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์รวมถึงการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของแต่ละบริษัท โดยอาศัยข้อมูลงบการเงินในช่วงปี 2536 – 2538 (บริษัทหลักทรัพย์ 14 บริษัท บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 35 บริษัท) (กฤษฎา :2539)

DEA1 ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดอกเบี้ยจ่าย ค่านายหน้าจ่ายและค่าธรรมเนียมจ่าย เป็นตัวแปรปัจจัยการผลิต แสดงให้เห็นถึงการสร้างรายได้ที่มีการครอบคลุมหรือควบคุมปริมาณค่าใช้จ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ

DEA2 ประกอบด้วย ทุนจดทะเบียน กำไรสะสมและเงินกู้ยืม เป็นตัวแปรปัจจัยการผลิต แสดงให้เห็นถึงการบริหารสินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

Stephen A. Rhodades (1997) กล่าวใน The efficiency effects of bank merger : An overview of case studies of nine merger. เป็นการสรุปผลการวิจัยของกรณีศึกษา 9 แห่ง ผลของการควบรวมกัน คือ 1.เพิ่มขนาดของกิจการให้ใหญ่ขึ้น 2.พิจารณาลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการทำงาน 3. การควบรวมกิจการเพื่อลดต้นทุน และกรณีที่กิจการมีขนาดใหญ่ช่วยสร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของธุรกิจธนาคาร ทั้งนี้ผลงานวิจัยยืนยันว่ามีธนาคาร 4 แห่งภายหลังควบรวมมีการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านต้นทุนที่ดีขึ้น แต่อีก 5 แห่งกลับไม่เป็นเช่นนั้น อย่างไรก็ตามอีก 5 แห่งดังกล่าวมีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น ปัญหาของการควบรวมกิจการ คือ การจัดการเปลี่ยนแปลงระบบการประมวลผลของกิจการที่ควบรวมกันให้เข้ากันได้

Rafael A. Cuesta, Luis Orea (1998) กล่าวใน Merger and technical efficiency in Spanish savings banks: A stochastic distance function approach งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความแปรปรวน ของประสิทธิภาพธนาคารประเทศ สเปนในปี ค.ศ. 1985 – 1988 ทดสอบรูปแบบค่าประสิทธิภาพทั้งธนาคารที่มีการควบรวมกิจการและธนาคารที่ไม่ได้ควบรวมกิจการ โดยใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทางด้านต้นทุนและการผลิต ทั้งที่มีผลผลิตหลายตัว หลายผลิตภัณฑ์ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพระหว่างการควบรวมกิจการและกิจการที่ไม่ได้มีการควบรวม ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการควบรวมกิจการมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่าประสิทธิภาพ แต่ไม่อาจเห็นผลได้อย่างชัดเจนเนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาศึกษาที่ค่อนข้างนาน

Peter Chalos and Joseph Cherian (1999) กล่าวใน An application of data envelopment analysis to public sector performance measurement and accountability จากการศึกษาและวิจัยในเรื่องนี้พบว่า 1. การวัดประสิทธิภาพไม่มีผลต่อประชาชนหรือรัฐที่วางตัวเป็นกลาง 2. การไม่มีประสิทธิภาพของผลการดำเนินงานพยากรณ์โดยอาศัย education tax referenda outcomes

George E. Halkos, Dimitrios S. Salamouris (2001) กล่าวใน Efficiency measurement of the Greek commercial bank with the use of financial ratio: a data envelopment analysis approach. 201-224 มีวัตถุประสงค์ในการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์กรีซ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและตัวแบบจำลอง DEA แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ถือหุ้นกับผลการดำเนินงานในงวดก่อน

โดยเฉพาะธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็กมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น อีกทั้งสนับสนุนในเรื่องของการควบรวมกิจการจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำกำไร

H. David Sherman and Frankin Gold. "Bank Branch Operating Efficiency : Evaluation with Data Envelopment Analysis" งานวิจัยนี้ได้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของสาขาต่าง ๆ ของธนาคารแห่งหนึ่ง โดยทำการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ Data Envelopment Analysis (DEA) สาเหตุที่เลือกตัวแบบนี้เนื่องจากตัวแบบมีความสามารถในการวัดการดำเนินงานของหน่วยผลิตที่ประกอบไปด้วยการบริการผลผลิตหลากหลาย เช่น การให้บริการธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ของแต่ละสาขาที่เหมือนกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าจากการสุ่มตัวอย่างสาขาของธนาคารพาณิชย์จำนวน 14 แห่ง พบว่ามีสาขาจำนวน 8 แห่งที่มีประสิทธิภาพเทียบเท่าในระดับผู้นำ กล่าวคือ มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานเท่ากับ 1 ส่วนที่เหลือนั้น มีค่าประสิทธิภาพ 0.987 0.967 0.905 0.904 0.853 0.782 ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยใช้ Data envelopment analysis ระหว่างปี 2542 – 2544 เพื่อศึกษาโครงสร้างรายรับรายจ่าย วัดประสิทธิภาพของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 13 แห่ง โดยเปรียบเทียบกันระหว่างธนาคารที่มีประสิทธิภาพและธนาคารที่ไม่มีประสิทธิภาพ (นภาพร : 2545)

Ahmet Burak Emel, Muhittin Oral, Arnold Reisman and Reha Yolalan (2003: 103-123) กล่าวใน A credit scoring approach for the commercial banking sector (Socio-Economic Planning Sciences) การบริหารงานด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยใช้วิธีการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทลูกค้า โดยวิธีการใหม่จะให้สาขาช่วยกลั่นกรองลูกค้าที่ไม่ดีออกในเบื้องต้นเพื่อลดความเสี่ยง ในส่วนของการใช้ตัวแบบ Data envelopment analysis ช่วยคำนวณข้อมูลของ 82 อุตสาหกรรมผลิต ผลลัพธ์ช่วยสนับสนุนการในการวิเคราะห์ โดยแสดงค่าถดถอยสหสัมพันธ์ ร่วมกันดูลยพินิจในการตัดสินใจ

H. David Sherman and Timothy J. Rupert (2004) กล่าวใน Do bank merger have hidden or foregone value? Realized and unrealized operating synergies in one bank merger ทำการวิจัยเกี่ยวกับการควบรวมกิจการกันในธุรกิจธนาคาร ซึ่งวิธีการนี้เป็นไปได้ว่าจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและเกิดประโยชน์ในด้านการประหยัดต่อขนาด การศึกษา

ครั้งนี้โดยใช้ data envelopment analysis (DEA) ช่วยในการวิเคราะห์ 200 สาขาจาก 4 ธนาคาร ประสิทธิภาพจากการดำเนินงานนั้นแต่ละสาขาจะวัดออกมาเทียบกับค่า benchmark หรือ “best-practice” ก่อนควบรวมกิจการและหลังควบรวมกิจการพบว่าช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ถึงร้อยละ 22 ในทางตรงข้ามจะช่วยประหยัดต้นทุนค่าเสียโอกาสถึงร้อยละ 7 เมื่อวิเคราะห์ก่อนการควบรวมของแต่ละธนาคาร อย่างไรก็ตามการควบรวมกิจการของธนาคารนั้นจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ภายหลังจาก 4 ปี จากการสัมภาษณ์ ถึงการควบรวมธนาคารซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์เพราะว่าถูกกดดันจากรัฐบาล มีการรวมตัวของพนักงาน รวมตัวของระบบ และส่วนประกอบทางการเงินเช่น การตั้งสำรองใหม่และจัดซื้อได้ในราคาใหม่ เหตุผลที่ต้องการเสนอแนะให้ผู้ถือหุ้นได้ที่ต้องการทราบถึงการพัฒนาในผลการดำเนินงานของการควบรวมกิจการธนาคารและบริษัทอื่น ๆ ในอนาคต

Hsihui Chang, Mei-Ai Cheng, Somnath Das. กล่าวใน Hospital ownership and operating efficiency: Evidence form Taiwan (2004) 513-527 ใช้ Data envelopment analysis ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถือหุ้นโรงพยาบาลในไต้หวันและประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยใช้ข้อมูลรายปีแบบ Cross-sectional ในช่วงปี 1996 – 1997 ผลการวิจัยพบว่าโรงพยาบาลมหาชนนั้นมีประสิทธิภาพน้อยกว่าโรงพยาบาลเอกชนเนื่องจากมีข้อจำกัดต่าง ๆ และข้อกำหนดให้ต้องปฏิบัติตาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยข้างต้น ยังไม่มีงานวิจัยใดในประเทศไทยที่ศึกษาถึงปัจจัยที่อาจมีผลต่อการควมรวมธนาคารพาณิชย์ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจถึงตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรดังต่อไปนี้ที่อาจมีผลต่อตัวแปรตาม คือการควมรวมธนาคารพาณิชย์

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งวัดได้จากการใช้อัตราส่วนทางการเงิน และตัวแบบจำลอง Data Envelopment Analysis
2. ขนาดของธนาคารพาณิชย์ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ การใช้สินทรัพย์รวมเป็นตัวกำหนดเนื่องจากเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสามารถแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้
  - 2.1 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ คือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่า 400,000 ล้านบาท
  - 2.2 ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง คือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมตั้งแต่ 100,000 ถึง 400,000 ล้านบาท และ
  - 2.3 ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก คือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมน้อยกว่า 100,000 ล้านบาท
3. โครงสร้างการถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ที่ควมรวมกิจการ สามารถดูได้จากสัดส่วนการถือหุ้น (10 อันดับแรกที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินว่ามีต่างชาติถือหุ้นทางตรงอย่างน้อย 25 % หรือไม่)
  - 3.1 ธนาคารพาณิชย์ที่มีชาวต่างชาติถือหุ้น
  - 3.2 ธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีชาวต่างชาติถือหุ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวัดประสิทธิภาพดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา ทั้งนี้เพื่อนำเสนอผลการวิจัยเบื้องต้น ในที่นี้จะนำเสนอในมุมมองต่าง ๆ คือ ใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่นในการวิเคราะห์ผลในแต่ละเรื่อง และในส่วนของตัวแบบ (Data Envelopment Analysis) เพื่อให้เกิดความเข้าใจของการวิเคราะห์ผลในภาพรวม (2) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบจับคู่และแบบ T - test เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 อีกทั้งศึกษาหาปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

การศึกษาระสิทธิภาพของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม โดยถือเป็นงานวิจัยเชิงประจักษ์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative) และลักษณะเชิงคุณภาพ (Qualitative) เพื่อทดสอบสมมติฐานในงานวิจัย 2 ข้อโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการประมวลผลข้อมูลและเพื่อหาคำตอบจากคำถามหลักในงานวิจัยเกี่ยวกับการหาปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้ตัวแบบจำลอง Data envelopment analysis เพื่อคัดกรองหาปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำและย้อนกลับไปหาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มต้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากงบการเงินและแบบ 56-1 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญจำนวน 7 อย่าง เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งที่ควบรวมกิจการกัน เนื่องจากอัตราส่วนทางการเงินไม่สามารถสรุปผลการวิเคราะห์โดยรวมได้ ดังนั้นลำดับถัดไปจึงเป็นการวิเคราะห์ผลในภาพรวมโดยใช้ตัวแบบ Data envelopment analysis ซึ่งจะต้องจัดเก็บข้อมูลปัจจัยการผลิตและผลผลิต ซึ่งการใช้ตัวแบบ DEA นี้สามารถวิเคราะห์ผลจากปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่มากกว่า 1 ตัวได้ ดังนั้นจึงสามารถแสดงการสรุปผลโดยภาพรวมได้ว่าธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการแต่ละแห่งมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูงหรือต่ำ จากนั้นจะเป็นส่วนของสถิติเชิงอนุมานซึ่งทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยทั้ง 2 ข้อ คือ ขนาดของธนาคารพาณิชย์ที่แตกต่างกัน สัดส่วนการถือหุ้นที่แตกต่างกัน ล้วนมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่

สำหรับรายละเอียดของการวิเคราะห์ผลโดยเริ่มจากการใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้งหมด 7 อย่าง (Rudi Vander Venet, Stephen A. Rhodades และ George E. Halkos) จะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนต่างของดอกเบี้ย (Return difference of interest bearing assets : RDIBA or Spread) เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงส่วนต่างของผลต่างระหว่างสินทรัพย์ที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยรับ กับหนี้สินที่ก่อให้เกิดดอกเบี้ยจ่าย และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ว่าจะสามารถบริหารงานได้มีประสิทธิภาพดีเพียงใด

$$RDIBA = \frac{IRSI_t}{(IBA_t + IBA_{t-1}) / 2} - \frac{IPSC_t}{(IBL_t + IBL_{t-1}) / 2}$$

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล (Interest receivable and similar income :IRSI) ประกอบด้วย บัญชีเงินให้สินเชื่อ รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน การให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าทางการเงิน และเงินลงทุน

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (Interest payable and similar charges : IPSC) คือ บัญชีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรวมซึ่งประกอบด้วย เงินฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว

สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดดอกเบี้ยรับ (Interest bearing assets : IBA) ประกอบด้วย รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินในประเทศและต่างประเทศเฉพาะในส่วนที่มีดอกเบี้ย และ บัญชีเงินให้สินเชื่อ

หนี้สินที่ก่อให้เกิดดอกเบี้ยจ่าย (Interest bearing liabilities : IBL) ประกอบด้วย รายการเงินฝากที่เป็นบาท รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินเฉพาะส่วนที่มีดอกเบี้ย เงินกู้ยืมและหุ้นกู้ด้อยสิทธิควบหุ้นบุริมสิทธิ

2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น Return on equity (ROE, average) แสดงให้ทราบถึงประสิทธิภาพของส่วนของผู้ถือหุ้นที่ได้นำมาลงทุนนั้นได้ผลตอบแทนในอัตรามากหรือน้อยเพียงใด กล่าวคือ ธนาคารพาณิชย์ได้นำเอาเงินจำนวนดังกล่าวไปหาผลตอบแทนในรูปของกำไรสุทธิได้เป็นจำนวนเงินกี่บาท

$$ROE = \frac{EBT_t}{(E_t + E_{t-1}) / 2}$$

กำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล (Profit (loss) before tax : EBT) คือ กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงาน ทั้งสิ้นก่อนที่จะนำไปหักกับภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จะต้องชำระ

ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity : E) ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ส่วนเกิน (ส่วนต่ำ) มูลค่าหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ ส่วนเกินราคาทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่ดิน อาคาร ผลต่างจากการแปลงค่าทางการเงิน และส่วนเกิน(ส่วนต่ำ)จากการเปลี่ยนมูลค่าของเงินลงทุน

3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Return on total assets or ROA) แสดงประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์แห่งนั้น ว่าเงินลงทุนแต่ละบาทในสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ได้นำไปหาผลตอบแทนในรูปของกำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนเงินกี่บาท

$$\text{Modified ROA} = \frac{\text{EBT}_t + / - \text{กำไรขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นของเงินลงทุนประเภทเผื่อขาย}}{(\text{TA}_t + \text{TA}_{t-1}) / 2}$$

กำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล (Profit (loss) before tax : EBT) คือ กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการดำเนินงาน ทั้งสิ้นก่อนที่จะนำไปหักกับภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จะต้องชำระ

สินทรัพย์รวม (Total Asset : TA) คือสินทรัพย์ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์

ปกติธุรกิจธนาคารพาณิชย์เงินการธนาคารนั้นมีการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้ำหลักทรัพย์เผื่อขาย ดังนั้นเพื่อให้การนำเอาอัตราส่วนทางการเงินมาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนและตราสารหนี้และตราสารทุน ในส่วนของเงินลงทุนประเภทหลักทรัพย์เผื่อขาย ซึ่งแสดงตามมูลค่ายุติธรรมโดยกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นแสดงเป็นส่วนหนึ่งของส่วนของผู้ถือหุ้นอีกทั้งเป็นการถือไว้เป็นระยะเวลายาวนาน ดังนั้นจึงปรับปรุงตัวเลขเพื่อให้มีความเหมาะสมอยู่บนพื้นฐานเดียวกันทั้งตัวตั้งและตัวหาร ดังนั้นจึงควรปรับปรุง กำไรขาดทุนสุทธิที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นเงินลงทุนประเภทเผื่อขาย กล่าวคือหากไม่ได้ทำการปรับปรุงยอดบัญชีกำไรสุทธิดังกล่าวแล้ว จะทำให้การวิเคราะห์ทั้งตัวตั้งและตัวหารอยู่บนฐานการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน

4. กำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (Profit / Loss per employee : P / L) แสดงให้ทราบถึงประสิทธิภาพของพนักงานแต่ละคนของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งนั้น ว่าพนักงานโดยเฉลี่ยแต่ละคนทำกำไรให้กับธนาคารเป็นจำนวนเงินกี่บาท

$$P / L = \frac{\text{EBT}_t}{(\text{L}_t + \text{L}_{t-1}) / 2}$$

กำไรก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล Profit (loss) before tax : EBT

จำนวนพนักงาน คือ (Number of Employees : L) เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีอัตราการหมุนเวียนของพนักงานที่สูง กล่าวคือ มีการรับพนักงานเข้าใหม่และพนักงานลาออกหมุนเวียนไปมาตลอดทั้งปี ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การเฉลี่ยของจำนวนพนักงานต้นงวดและปลายงวดเพื่อให้เกิดความเหมาะสมของอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าว

5. อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายที่ไม่มีใช้ดอกเบี้ยต่อรายได้สุทธิ (Efficiency Ratio : EFF)

$$EFF = \frac{OE_t}{GOP_t}$$

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ไม่มีใช้ดอกเบี้ย (Operational Expenses : OE) เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ ค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ ค่าตอบแทนกรรมการ เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน (Gross Operating Profit (loss) :GOP) คือ กำไรก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลและก่อนหักค่าใช้จ่ายที่ไม่มีใช้ดอกเบี้ย

6. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (Net interest Margin : NIM) แสดงประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์แห่งนั้น ว่าเงินลงทุนแต่ละบาทในสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ได้นำไปหาผลตอบแทนในรูปของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเป็นจำนวนเงินกี่บาท

$$NIM = \frac{NI_t + / - \text{กำไรขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นของเงินลงทุนประเภทเพื่อขาย}}{(TA_t + TA_{t-1}) / 2}$$

กำไรสุทธิ (Net income : NI)

สินทรัพย์รวม (Total asset : TA)

เนื่องจากหัวใจของระบบการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ คือ การดำเนินกิจการให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ การวัดความมั่นคงของธนาคารนั้นจะต้องพิจารณาถึงเงินกองทุนเป็นประการแรก เพราะเงินกองทุนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงไว้ซึ่งระบบการธนาคารที่มั่นคงและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ต่าง ๆ ของธนาคารให้ปลอดภัยจากความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับเงินฝากหรือสิทธิเรียกร้องใด ๆ ที่มีต่อธนาคารนั้น ๆ เมื่อดำเนินการล้มเหลวหรือขาดทุน เงินกองทุนซึ่งเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นก็สามารถจะรับภาระในการสูญเสียหรือผลขาดทุนที่เกิดขึ้นนั้นได้ โดยไม่ต้องกระทบกระเทือนต่อผู้ฝากเงินหรือเจ้าหนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ถ้าหากธนาคารพาณิชย์มีการดำรงรักษาเงินกองทุนอย่างเพียงพอ หรืออย่างน้อยตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ที่อย่างน้อยร้อยละ 8.5 และพยายามเสริมสร้างให้เพิ่มพูนขึ้นอยู่เสมอ จะเป็นหลักประกันความสามารถของธนาคารนั้น ๆ ที่จะสนองความต้องการของลูกค้าในด้านการให้กู้ยืมและให้เครดิต ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตได้เสมอ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความเจริญเติบโตของเงินกองทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ฝ่ายบริหารจัดการของธนาคารพาณิชย์จะต้องคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนที่มั่นคงและเพียงพอที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนอันอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต (วาริ, 2534) ดังนั้นจึงเป็นที่มาของอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

7. อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความเพียงพอของเงินกองทุนของสถาบันการเงิน เพื่อแสดงถึง ความมั่นคงและการสามารถรองรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจ ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดอัตราส่วนดังกล่าวตามมาตรฐานของธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements : BIS) โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ บริษัทเงินทุนและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5

$$CA = \frac{\text{เงินกองทุน}}{\text{สินทรัพย์เสี่ยง}}$$

คำนิยาม

เงินกองทุน หมายถึง หมายถึง ส่วนของเจ้าของ ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และกำไรสะสม รวมถึงเงินสำรองตามกฎหมาย เงินกองทุนที่มีไว้เพื่อรองรับความเสียหายจากการดำเนินงานของสถาบันการเงิน เช่น การกั้นสำรองเมื่อเกิดหนี้เสีย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการเงินต้องมีไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยง

เงินกองทุนชั้นที่ 1 (Tier 1 Capital) หมายถึง ส่วนของทุนที่เป็นหุ้นจดทะเบียนและเรียกชำระค่าหุ้นแล้ว โดยรวมกำไรและขาดทุนสะสมจากการดำเนินงานในแต่ละงวดบัญชีไว้ด้วย

เงินกองทุนชั้นที่ 1 นี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้จากผลการประกอบการของสถาบันการเงิน หรือเพิ่มขึ้นเนื่องจากนำหุ้นใหม่ออกขาย

เงินกองทุนชั้นที่ 2 (Tier 2 Capital) หมายถึง ส่วนที่เพิ่มขึ้นชั่วคราว และอาจแปลงสภาพเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ได้ในบางกรณี เช่น หุ้นกู้แปลงสภาพหรือหุ้นกู้ด้อยสิทธิระยะยาว เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมถึงสำรองที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ถาวรด้วย

สินทรัพย์เสี่ยง หมายถึง ตราสารทางการเงิน เช่น ตราสารหนี้ ตราสารทุน หุ้นกู้ ในทางตรงกันข้ามสินทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงได้แก่ เงินสด เงินฝาก และพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น สำหรับสินทรัพย์เสี่ยงแต่ละอย่างนั้นจะมีน้ำหนักความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ คือ

1. น้ำหนักความเสี่ยง 0 จะใช้กับเงินสดที่เป็นบาทและเงินตราต่างประเทศ เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เงินลงทุนในพันธบัตรซึ่งดำเนินงานโดยธนาคารแห่งประเทศไทย เงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาล เงินให้สินเชื่อกับหลักทรัพย์รัฐบาล หรือธนาคารกลางในกลุ่มประเทศ OECD ภาษีเงินได้รอดัตบัญญัติ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
2. น้ำหนักความเสี่ยง 0.2 ใช้สำหรับเงินฝากและเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ยังรวมถึงองค์กรของรัฐในกลุ่มประเทศ OECD หรือนอกกลุ่มประเทศ OECD
3. น้ำหนักความเสี่ยง 0.5 ใช้สำหรับเงินให้สินเชื่อหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ออกโดยเทศบาล หรือเงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีเทศบาลรับรอง รับอาวัล หรือรับค้ำประกัน เงินให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยกับบุคคลธรรมดาโดยรับจำนองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างไว้เป็นประกัน ทั้งนี้รวมถึงภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยน หรืออัตราดอกเบี้ยซึ่งได้คูณด้วยค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor) เว้นแต่คู่สัญญาที่ถูกระบุไว้ให้มีอัตราที่ต่ำกว่า 0.5
4. น้ำหนักความเสี่ยง 1 เงินให้สินเชื่อแก่ภาคเอกชนและดอกเบี้ยรับ เงินฝากและเงินให้สินเชื่อที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนนอกกลุ่มประเทศ OECD รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับ ทั้งนี้ต้องมีระยะเวลาคงเหลือเกิน 1 ปี นอกจากนี้ยังได้รวมถึง ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และทรัพย์สินรอการขาย

(หากสนใจในรายละเอียดทั้งหมดนั้น สามารถดูได้จากประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ทย.สนส.(31) ว1339/2547 เรื่องการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ดำรงเงินกองทุน)

สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Asset) หมายถึง สินทรัพย์ที่เป็นเงินสดหรือสามารถเปลี่ยนเป็น เงินสดได้ง่ายซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้สินทรัพย์สภาพคล่อง ที่สถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องดำรง ประกอบด้วย

1. เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
  2. เงินสดที่ธนาคารพาณิชย์
  3. หลักทรัพย์ที่ปราศจากภาวะผูกพัน ดังนี้
    - หลักทรัพย์รัฐบาลไทย พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย
    - หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย
    - พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
      - หุ้นกู้ พันธบัตรหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินค้ำประกันเงินต้นและดอกเบี้ย
      - หุ้นกู้ หรือพันธบัตรที่ออกโดยองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบหรือที่ออกโดย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
      - หลักทรัพย์ตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยออกใหม่สืบเนื่องจากโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ตามพระราชกำหนด
- นิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540
- ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพธนกิจ จำกัด (มหาชน) และ บัตรเงินฝากที่ออกโดย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามโครงการรับแลกเปลี่ยนตัว 56 บริษัทเงินทุนที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ

1 เมษายน 2542 ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงิน คือ กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขาธนาคารต่างประเทศ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของยอดรวมเงินฝากทุกประเภทและเงินกู้ยืมจากต่างประเทศไม่เกิน 1 ปี)

หมายเหตุ จากการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 7 สูตร ที่ได้เลือกมานี้มาจากงานวิจัยต่างประเทศที่นิยมวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารและสถาบันการเงิน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับธนาคารพาณิชย์ไทย แต่เนื่องจากอัตราส่วนทางการเงินข้างต้นแต่ละอย่างล้วนมีข้อดี คือ มีความสามารถในการอธิบายได้ที่ละเอียดและเป็นอย่างดี แต่สำหรับข้อเสีย นั่นคือไม่สามารถที่จะมองในภาพรวมได้ภายในครั้งเดียวเปรียบเสมือนการกับการที่บริษัทแม่แห่งหนึ่งมีบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจอยู่หลายประเภทที่แตกต่างกันดังนั้นการมองงบการเงินเฉพาะแต่ละแห่ง จะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของแต่ละแห่งได้ว่าเป็นอย่างไร แต่ไม่สามารถที่จะมองในภาพรวมได้ ดังนั้นสืบเนื่องจากงานวิจัยต่างประเทศพบว่า การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมที่มีปัจจัยการผลิต และปัจจัยผลผลิตหลายอย่างนั้นนิยมใช้ตัวแบบ Data envelopment analysis ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้เลือกใช้ตัวแบบจำลองดังกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดีและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตัวแบบและคำอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร

Data Envelopment Analysis (DEA) คือ วิธีการวัดประสิทธิภาพที่นิยมใช้วัดการดำเนินงานโดยเชิงเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพที่คำนวณได้ในแต่ละหน่วยผลิตกับค่ามาตรฐานหน่วยผลิตที่ดีที่สุด (Benchmark)

จัดเก็บข้อมูลและกำหนดตัวแปรในแบบจำลอง ตัวแปรปัจจัยการผลิต (Input, x) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานหลัก ๆ ของธนาคารพาณิชย์ เช่น ดอกเบี้ยจ่าย ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน เงินเดือนพนักงาน อีกทั้งเงินกองทุนที่จะต้องสำรองตามที่กฎหมายกำหนด และในส่วนของข้อมูลตัวแปรผลผลิต (Output, Y) ได้แก่ รายได้จากการดำเนินงานหลักของธนาคารพาณิชย์ เช่น ดอกเบี้ยรับ และ รายได้จากการให้บริการ ค่าธรรมเนียมรับต่าง ๆ เช่น การรับชำระค่าสาธารณูปโภค การรับชำระค่าบำรุงการศึกษา

วิธีวัดประสิทธิภาพที่นิยมและนำมาใช้ในการวัดผลดำเนินงานโดยใช้ตัวแบบจำลอง Data envelopment analysis คือ การวัดประสิทธิภาพเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพที่คำนวณได้แต่ละหน่วยผลิตกับค่ามาตรฐาน (benchmark) เมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยมีบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นเป็นบริษัทที่กำลังอยู่ในระดับแถวหน้า (frontier) ส่วนบริษัทต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพต่ำกว่า (inefficiency) โดยทั่วไปแล้วการวัดประสิทธิภาพเชิงเปรียบเทียบของหน่วยผลิตสามารถประเมินได้ดังนี้

สมการการวัดประสิทธิภาพพื้นฐาน

$$\text{Relative Efficiency} = \frac{\text{Weighted sum of outputs}}{\text{Weighted sum of inputs}}$$

สามารถเขียนเป็นสมการคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\text{Relative efficiency} = \frac{\sum_{r=1}^n a_r y_{rj}}{\sum_{i=1}^m b_i x_{ij}} \quad ; i=1, \dots, m, r=1, \dots, s, j=1, \dots, n$$

- โดยที่ X_{ij} คือ ข้อมูลปัจจัยนำเข้าที่ i ของหน่วยผลิต j ได้แก่ ดอกเบี้ยจ่าย จำนวนพนักงาน เงินให้สินเชื่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทุนและส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคา ตลอดจนกำไรสะสม
- Y_{rj} คือ ข้อมูลของผลผลิตที่ r ของหน่วยผลิต j ได้แก่ ดอกเบี้ยรับ และรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย
- a_r คือ ตัวถ่วงน้ำหนักของข้อมูลปัจจัยผลผลิต r แต่ละอย่าง
- b_i คือ ตัวถ่วงน้ำหนักของข้อมูลปัจจัยนำเข้า i แต่ละอย่าง
- n คือ จำนวนของธนาคารพาณิชย์ เช่น 15 แห่ง
- s คือ จำนวนของปัจจัยผลผลิต เช่น ดอกเบี้ยรับ และรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยรับ
- m คือ จำนวนของปัจจัยนำเข้า เช่น ดอกเบี้ยจ่าย เงินให้สินเชื่อ จำนวนพนักงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทุนและส่วนเกินจากมูลค่าหุ้น ส่วนเกินจากการตีราคา กำไรสะสม จัดสรรแล้วและยังไม่ได้จัดสรร

ตารางที่ 3.1 แสดงตัวแปรปัจจัยนำเข้าและปัจจัยผลลัพธ์

ตัวแปรปัจจัยนำเข้า (Input)	ข้อมูลตัวแปรผลลัพธ์(Output)
1. ดอกเบี้ยจ่าย (Interest expense)	1. ดอกเบี้ยรับ (Interest income)
2. เงินให้สินเชื่อ	2. รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย
3. จำนวนพนักงาน (Number of employees)	(Non – Interest income)
4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating expenditures)	
5. ทุนและส่วนเกินมูลค่าหุ้น	
6. ส่วนเกินทุนจากการตีราคา	
7. สินทรัพย์รวม (Total assets)	

สมมติฐานการวิจัย

H1 : ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีการควบรวมกิจการทั้ง ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามโครงสร้างเงินทุนมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานแตกต่างกัน

H2 : ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีการควบรวมกิจการและถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ ทำให้มีประสิทธิภาพการดำเนินงานแตกต่างกัน

จากทั้ง 2 สมมติฐานดังกล่าวเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตอบคำถามในงานวิจัยดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยที่ควบรวมกิจการแต่ละแห่งว่า ธนาคารพาณิชย์ใดบ้างที่มีอยู่ในกลุ่มมีประสิทธิภาพสูง และธนาคารพาณิชย์ใดบ้างที่อยู่ในกลุ่มมีประสิทธิภาพต่ำ

2. เปรียบเทียบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยที่ควบรวมกิจการมีขนาดสินทรัพย์รวม ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กนั้นมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานเทียบเท่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ (คาดว่าขนาดใหญ่จะมีประสิทธิภาพสูงและขนาดเล็กจะมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำ)

3. หาปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้นักลงทุนได้เน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านั้นแทนที่เดิมจะต้องสนใจปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีมากมาย

4. หาอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาจากปัจจัยนำเข้าที่ได้จากข้อ 3 เพื่อให้ให้นักลงทุนได้เน้นให้ความสำคัญกับอัตราส่วนทางการเงินเฉพาะตัวที่สำคัญ ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน แทนที่เดิมจะต้องสนใจอัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ มากมาย

ประชากรที่ศึกษา

สำหรับงานวิจัยเล่มนี้จะทำการศึกษากลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่ควรรวมกิจการทุกธนาคารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงระยะเวลาปี 2542 – 2547 (สำหรับผู้ที่ต้องการทราบประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ยังคงดำเนินงานปกติสามารถติดตามได้จากภาคผนวก)

ในช่วงปีที่ทำการศึกษาพบว่ามียี่ห้อธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 15 แห่ง ดังนี้ คือ

ดำเนินงานปกติ	ควรรวมกิจการ
1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	1. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	2. ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)
3. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	3. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
4. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	4. ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)
5. ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	5. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
6. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	6. ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)
7. ธนาคารธนาชาติ จำกัด (มหาชน)	7. ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน)	

หมายเหตุ สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการ สำหรับท่านที่สนใจศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินงานปกติสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากภาคผนวก

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแบ่งขนาดของธนาคารพาณิชย์ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงตารางปริมาณเงินฝาก สินเชื่อและสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ไทย ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และประกอบธุรกิจในปัจจุบัน ณ 31 ธันวาคม 2546 (โดยการจัดเรียงข้อมูลจากปริมาณมากไปหาน้อย) มี 13 แห่ง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงปริมาณเงินฝาก สินเชื่อ และสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ

ธนาคาร	เงินฝาก (หน่วย : ล้านบาท)	สัดส่วน (%)	สินเชื่อ (หน่วย : ล้านบาท)	สัดส่วน (%)	สินทรัพย์ (หน่วย : ล้านบาท)	สัดส่วน (%)
1. กรุงเทพ	1,114,910	21.80	848,859	19.55	1,358,849	22.21
2. กรุงไทย	1,005,930	19.67	979,026	22.54	1,134,451	18.54
3. กสิกรไทย	685,222	13.40	530,090	12.21	820,876	13.42
4. ไทยพาณิชย์	607,132	11.87	506,293	11.66	736,257	12.04
5. นครหลวงไทย	420,666	8.22	395,572	9.11	515,938	8.43
6. กรุงศรีอยุธยา	406,862	7.96	322,318	7.42	469,446	7.67
7. ทหารไทย	322,239	6.30	301,184	6.93	379,147	6.20
8. ไทยธนาคาร	196,323	3.84	119,792	2.76	256,215	4.19
9. เอเชีย	142,051	2.78	121,153	2.79	169,528	2.77
10. ดีบีเอส ไทยท努	81,591	1.60	81,518	1.88	101,139	1.65
11. สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	46,156	0.90	57,980	1.33	61,684	1.01
12. ยูโอบี รัตนสิน	43,536	0.85	46,067	1.06	56,182	0.92
13. ธนชาติ	41,706	0.81	32,903	0.76	58,305	0.95
รวม	5,114,324	100.00	4,342,755	100.00	6,118,017	100.00

ที่มาของข้อมูล : งบการเงินของแต่ละธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 (56-1 ธนาคารรัตนสิน)

หลักเกณฑ์การแบ่งขนาดของธนาคารพาณิชย์ คือ การใช้สินทรัพย์รวมเป็นตัวกำหนดขนาดของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากหลักเกณฑ์นี้เป็นการแบ่งที่ใกล้เคียงและสอดคล้องตามกฎหมายเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสามารถแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ คือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่า 400,000 ล้านบาท
2. ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง คือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมตั้งแต่ 100,000 ถึง 400,000 ล้านบาท และ
3. ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก คือ ธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมน้อยกว่า 100,000 ล้านบาท

ตารางที่ 3.3 แสดงรายชื่อธนาคารพาณิชย์ที่ควรรวมกิจการแยกตามขนาด

ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
1.ธนาคารนครหลวงไทย	1.ธนาคารทหารไทย 2.บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 3.ธนาคารศรีนคร 4. ธนาคารเอเชีย	1.ธนาคารดีบีเอสไทยท努 2.ธนาคารยูโอบีรัตนสิน

สำหรับโครงสร้างการถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ที่ควรรวมกิจการ สามารถดูได้จากสัดส่วนการถือหุ้น (10 อันดับแรกที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินว่ามีต่างชาติถือหุ้นทางตรงอย่างน้อยร้อยละ 25 หรือไม่)

1. ธนาคารพาณิชย์ที่มีชาวต่างชาติถือหุ้น (อย่างน้อยร้อยละ 25)
2. ธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีชาวต่างชาติถือหุ้น

ตารางที่ 3.4 แสดงรายชื่อธนาคารพาณิชย์ที่ควรวรมกิจการตามประเภทของผู้ถือหุ้น

มีชาวต่างชาติถือหุ้น (อย่างน้อยร้อยละ 10 ขึ้นไป)	ไม่มีชาวต่างชาติถือหุ้น
1. ธนาคารดีบีเอสไทยท努 2. ธนาคารยูโอบีรัตนสิน 3. ธนาคารเอเซีย	1. ธนาคารนครหลวงไทย 2. ธนาคารศรีนคร 3. ธนาคารทหารไทย 4. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแบบรายงาน 56 – 1 นำมาจัดหมวดหมู่เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 7 อย่างประกอบด้วย 1) อัตราส่วนต่างของดอกเบี้ย 2) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 3) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม 4) กำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน 5) อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยต่อรายได้สุทธิ 6) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม และ 7) อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง เนื่องจากทั้ง 6 อัตราส่วนข้างต้นนี้มีความสามารถในการอธิบายผลได้ที่ละเอียดเรื่อง ๆ ไม่สามารถอธิบายผลได้ในมุมมองของภาพรวม ดังนั้นลำดับถัดไปจึงเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลในภาพรวม

สำหรับในการวิเคราะห์ผลโดยภาพรวมนั้นจะใช้ตัวแบบ Data Envelopment Analysis โดยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยการผลิตจำนวน 7 อย่างได้แก่ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) เงินให้สินเชื่อ 3) จำนวนพนักงาน 4) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 5) ทุนและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญและบุริมสิทธิ์ 6) ส่วนเกินทุนจากการตีราคา และ 7) สินทรัพย์รวม และในส่วนของปัจจัยผลผลิตจำนวน 2 อย่าง ได้แก่ 1) ดอกเบี้ยรับ 2) รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพในการดำเนินงานในภาพรวม สำหรับในส่วนถัดไปนั้นจะเป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลในเบื้องต้น ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ของอัตราส่วนทางการเงินและค่าประสิทธิภาพที่ได้จาก Data Envelopment Analysis โดยการแสดงตารางการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินแต่ละอย่าง อีกทั้งเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งที่ควรรวมกิจการ (เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เกิดความชัดเจนและสมบูรณ์ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ดำเนินงานปกติ ไว้ในส่วนของภาคผนวก)

ในส่วนของสถิติเชิงอนุมานนั้นเลือกใช้สถิติที่ทดสอบคือ การทดสอบค่าเฉลี่ย 2 ประชากร หรือการทดสอบแบบจับคู่เพื่อทดสอบหาความแตกต่างของประสิทธิภาพการดำเนินงานแยกตามขนาดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ และทดสอบสัดส่วนผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติที่มีสิทธิในการควบคุมทางตรงอย่างน้อยร้อยละ 25 ว่าผลต่อมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ จากนั้นทำการวิเคราะห์และทดสอบแบบ Sensity เพื่อตอบคำถามของงานวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกใช้ตัวแบบ Data envelopment approach model ถือเป็นการใช้สถิติแบบ Non - parametric ในการวัดประสิทธิภาพของผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะต้องใช้โปรแกรม Microsoft window Excel เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยการผลิตและปัจจัยผลผลิตต่าง ๆ จากนั้นจึงทำการป้อนข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมเชิงเส้น QM for window หรือ Program DEAP 2.1 เพื่อทำการประมวลผลข้อมูลค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่าง

ในขั้นตอนถัดไปจึงนำเอาค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ และการจำแนกประเภทต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของขนาดสินทรัพย์รวม และสัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติอย่างน้อยร้อยละ 25 มาทำการทดสอบสมมติฐานด้วยโปรแกรม SPSS 12.0 for window เทคนิคที่เลือกใช้คือ การทดสอบแบบ T - test การทดสอบแบบจับคู่ มาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สำหรับระดับนัยสำคัญที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ที่ 0.05 และจากการทดสอบแบบ Sensity analysis เพื่อหาปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน สำหรับการทดสอบต่าง ๆ นั้นได้แสดงไว้ในบทที่ 4 และบทที่ 5

ตารางที่ 3.5 สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ศึกษา

ผู้วิจัย (ประเด็นที่ศึกษา)	ระเบียบวิธีวิจัย (ตัวแปรที่ใช้)	ผลการวิจัย
นภาพร อัครโรจน์พาณิชย์ (2545) ประสิทธิภาพการ ดำเนินงานของธนาคาร พาณิชย์ไทย	Data envelopment analysis model ตัวแปรด้านผลผลิตมี 6 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ย รับจากเงินให้สินเชื่อ 2) ดอกเบี้ยรับ รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน 3) ดอกเบี้ยรับและเงินปันผลจากเงินลงทุน ในหลักทรัพย์ 4) กำไร-ขาดทุนจากการ จำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ 5) รายได้ ค่าธรรมเนียมและบริการจากการรับรอง อาวัล ค่าประกันและ 6) กำไรขาดทุนจาก การปริวรรตเงินตราต่างประเทศ ส่วน ปัจจัยการผลิต 6 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยเงิน ฝาก 2) ดอกเบี้ยจ่ายรายการระหว่าง ธนาคารและตลาดเงิน 3) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม 4) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน 5) ค่าใช้จ่าย อาคารและอุปกรณ์ และ 6) ค่าธรรมเนียม และบริการ	มีธนาคารพาณิชย์ที่มี ประสิทธิภาพ 7 แห่ง และไม่มี ประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบ 6 แห่ง และการใช้อัตราส่วนทาง การเงินในการพิจารณาผลการ ดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ไทยระหว่างกลุ่มมีและไม่มี ประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบที่ ได้จากการแบ่งกลุ่มตาม แบบจำลอง DEA ปรากฏว่ามีผล ที่สอดคล้องกับแบบจำลอง DEA
George E. Halkos, Dimitrios S. Salamouris (2004:201-224) (วัด ประสิทธิภาพของผลการ ดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ ประเทศกรีซ ความสัมพันธ์ ของสินทรัพย์กับประสิทธิภาพ การดำเนินงาน และ ความสัมพันธ์	Input คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) สินทรัพย์ รวม 3) จำนวนพนักงาน 4) ค่าใช้จ่ายใน การดำเนินงาน ส่วน Output คือ 1) รายได้ ดอกเบี้ยรับ 2) กำไรสุทธิ	วิเคราะห์ประเมินค่าการ ดำเนินงานขององค์กร หา สินทรัพย์รวมที่มีปริมาณมาก แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพ มาก และหาขนาดการ เปลี่ยนแปลงในการดำเนินงาน ซึ่งแสดงว่าประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และติดตามกลุ่มธนาคารขนาด เล็กซึ่งกำลังจะควบรวมกิจการ

ผู้วิจัย (ประเด็นที่ศึกษา)	ระเบียบวิธีวิจัย (ตัวแปรที่ใช้)	ผลการวิจัย
ของประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กกับการควบรวมกิจการ		และการถูกซื้อกิจการ ในท้ายที่สุด จากผลลัพธ์ประสิทธิภาพที่ได้มาแสดงให้เห็นว่า non - systematic มีความสัมพันธ์ระหว่างการอินสว่นของเจ้าของกับผลการดำเนินงานในงวดสุดท้าย
Peter Chalos and Joseph Cherian ประโยชน์ของ Data Envelopment Analysis เพื่อใช้วัดผลการดำเนินงานของภาคธุรกิจและมาตรฐานทางการบัญชี	ใช้ Ordinary Least Squares Regression (ANOVA Chi-square) ปัจจัย Input ได้แก่ X_1 (%Non-minority) X_2 (%Non-low income) X_3 (Attendance rate) X_4 (Operating \$ / pupil) X_5 (%Master degree) ส่วน Output ได้แก่ Math และ Verbal IGAP (Illinois Goal Assessment Program)	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและ Operational referenda outcome 1. การวัดประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์ ช่วยอธิบายเป้าหมายของการตั้งงบประมาณและผลตอบรับโดยเปรียบเทียบปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ 2. ผลลัพธ์จากประเด็นการได้เทียบงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อม การจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะและฐานภาษีสำหรับโรงเรียนท้องถิ่น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการวิจัย เกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาหรือค่าสถิติพื้นฐาน ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นแล้วว่างานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ โดยแสดงผลการศึกษา 2 รูปแบบ คือ (1) อัตราส่วนทางการเงิน และ (2) Data Envelopment Analysis จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ทำให้สามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ 6 ส่วนดังนี้

ลักษณะเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรอิสระที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์ผลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

ผลการวิเคราะห์ผลโดยใช้ตัวแบบ (Data Envelopment Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรตามที่ศึกษา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ที่ศึกษา

ในช่วงปีที่ทำการศึกษามีรายชื่อธนาคารพาณิชย์ที่ควรรวมกิจการทั้งหมด 7 แห่ง
ดังนี้ คือ

1. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)
3. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
4. ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)
5. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
6. ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)
7. ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรอิสระที่ศึกษา

ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยขอสรุปถึงข้อตกลงเกี่ยวกับสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรต่าง ๆ เป็นลำดับแรก เนื่องจากสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรต้องใช้ในการวิเคราะห์และตีความหมายในเกือบทุกส่วนของการนำเสนอผลการวิจัย และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอเสนอไว้ดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามขนาด

ขนาด	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	2	28.57
ขนาดกลาง	4	57.14
ขนาดใหญ่	1	14.29
รวม	7	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มีขนาดกลาง จำนวน 4 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 57.14 จากธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและควบรวมกิจการ สำหรับรายชื่อธนาคารพาณิชย์แยกตามขนาด รายละเอียดจะอยู่ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงรายชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามขนาด

ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
1.ธนาคารนครหลวงไทย	1.ธนาคารทหารไทย 2.บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 3.ธนาคารศรีนคร 4. ธนาคารเอเชีย	1.ธนาคารดีบีเอสไทยท努 2.ธนาคารยูโอบีรัตนสิน

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์โดยแยกตามโครงสร้างการถือหุ้น

การถือหุ้น	จำนวน	ร้อยละ
มีต่างชาติถือหุ้น (อย่างน้อยร้อยละ 10 ขึ้นไป)	3	42.86
ไม่มีต่างชาติถือหุ้น	4	57.14
รวม	7	100.00

จากตาราง 4.3 พบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ที่ควบรวมกิจการมีต่างชาติถือหุ้น กล่าวคือ ชาวต่างชาติถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 10 มีจำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.14 จากธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบรวมกิจการ สำหรับรายชื่อธนาคารพาณิชย์แยกตามสัดส่วนของผู้ถือหุ้น สามารถดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงรายชื่อของธนาคารพาณิชย์แยกตามโครงสร้างการถือหุ้น

มีชาวต่างชาติถือหุ้น (อย่างน้อยร้อยละ 10 ขึ้นไป)	ไม่มีชาวต่างชาติถือหุ้น
1. ธนาคารดีบีเอสไทยท努 2. ธนาคารยูโอบีรัตนสิน 3. ธนาคารเอเซีย	1. ธนาคารนครหลวงไทย 2. ธนาคารศรีนคร 3. ธนาคารทหารไทย 4. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์แยกตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ธนาคารที่ควมบรมกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
มีประสิทธิภาพการดำเนินงานสูง	2	28.57
มีประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำ	5	71.43
รวม	7	100.00

จากตาราง 4.5 พบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ที่ควมบรมกิจการส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่ำ จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 71.43 จากธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุ ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานเฉลี่ยที่ได้ในตารางที่ 4.5 คำนวณจากปัจจุบันย้อนหลัง 3 เดือน ในกรณีที่มีการควมธนาคาร จะคิดจากก่อนควมเฉลี่ยย้อนหลังเป็นเวลา 3 ปี

ตารางที่ 4.6 แสดงรายชื่อของธนาคารพาณิชย์แยกตามประสิทธิภาพการดำเนินงาน

มีประสิทธิภาพการดำเนินงานสูง	มีประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำ
1. ธนาคารนครหลวงไทย 2. ธนาคารยูโอบีรัตนสิน	1. ธนาคารดีบีเอสไทยท努 2. ธนาคารทหารไทย 3. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 4. ธนาคารศรีนคร 5. ธนาคารเอเชีย

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ผลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

ตารางที่ 4.7 แสดงอัตราส่วนของผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย

1. RDIBA		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	(0.0207)	(0.0021)	0.0175	0.0312	0.0301	0.0208
	ธ.ศรีนคร	(0.0268)	(0.0103)	0.0059	-	-	-
2	ธ.ทหารไทย	0.0105	0.0097	0.0192	0.0262	0.0276	0.0223
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	0.0065	0.0236	0.0360	0.0359	0.0345	-
	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	-	-	(0.0075)	0.0009	0.0097	-
3	ธ.เอเชีย	0.0018	0.0262	0.0329	0.0343	0.0335	0.0219
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	(0.0373)	0.0083	0.0097	0.0181	0.0363	0.0308
MEAN		(0.0132)	0.0111	0.0190	0.0293	0.0343	0.0240
STDEV		0.0198	0.0142	0.0152	0.0132	0.0098	0.0046
MAX		0.0105	0.0262	0.0360	0.0359	0.0363	0.0308
MIN		(0.0373)	(0.0103)	(0.0075)	0.0009	0.0097	0.0208

จากตารางที่ 4.7 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่าอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย RDIBA มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.0132) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0198 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0105 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0373)

ในปี 2543 พบว่าอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย RDIBA มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0111 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0142 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0262 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0103)

ในปี 2544 พบว่าอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย RDIBA มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0190 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0152 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.360 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0075)

ในปี 2545 พบว่าอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย RDIBA มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0293 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0132 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0359 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0009

ในปี 2546 พบว่าอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย RDIBA มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0341 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0098 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบีวิรัตน์สิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0363 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0097

ในปี 2547 พบว่าอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย RDIBA มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0240 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0046 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบีวิรัตน์สิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0308 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0208

สำหรับอัตราส่วนการเงินผลของต่างรายรับและรายจ่ายนี้นับได้ว่าเป็นอัตราที่สำคัญ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีรายได้หลักมาจากดอกเบี้ยรับที่เกิดจากการปล่อยสินเชื่อ แต่ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เริ่มมาเน้นสร้างรายได้อื่น ๆ เช่น รายได้ค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินค่าสาธารณูปโภค ค่าธรรมเนียมจากการรับชำระค่าบำรุงการศึกษา บริการโอนเงิน ฯลฯ ซึ่งจะเริ่มเห็นผลได้ตั้งแต่ปีปัจจุบัน ดังนั้นสำหรับผู้วิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอนาคต ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการวิเคราะห์รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นมา เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ประเด็นที่สำคัญคือ การออกจำหน่าย SLIP / CAPS เพื่อเสริมสภาพคล่องโดยธนาคารพาณิชย์ 5 แห่งดังนี้ คือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารทหารไทย และหนึ่งในจำนวนนั้นมีธนาคารทหารไทยอยู่ด้วย ดังนั้นการวิเคราะห์ในครั้งนี้อาจมีผลกระทบการที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นจำนวนมากกว่า 11.00% รวมอยู่ด้วย

เมื่อได้ทราบถึงอัตราส่วนผลต่างระหว่างดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่าย ซึ่งถือได้ว่าเป็นผลตอบแทนหลักของธนาคารพาณิชย์ในอดีตแล้ว ในอัตราส่วนถัดไปจะแสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ได้รับมาเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น และสินทรัพย์รวมว่าธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งที่ได้รวบรวมกิจการมีการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

2. ROE		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	(4.7670)	0.5962	(0.3835)	0.0330	0.1139	0.1957
	ธ.ศรีนคร	0.9706	0.6184	(0.4376)	-	-	-
2	ธ.ทหารไทย	(0.6312)	(2.2801)	0.0492	(0.0081)	(0.6709)	0.0275
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	(0.7408)	(3.1736)	0.0419	0.0676	(0.5355)	-
	บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	(0.6841)	(0.1611)	(0.0540)	(0.0437)	(0.2455)	-
3	ธ.เอเชีย	(0.9586)	(0.3468)	(0.3738)	(0.2974)	0.1399	0.0525
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	2.9793	(0.3797)	(0.2191)	(0.0570)	0.0210	0.0275
MEAN		(0.5474)	(0.7324)	(0.1967)	0.0154	(0.1821)	0.0758
STDEV		2.3373	1.4459	0.2092	0.1294	0.3462	0.0808
MAX		2.9793	0.6184	0.0492	0.0676	0.1399	0.1957
MIN		(4.7670)	(3.1736)	(0.4376)	(0.2974)	(0.6709)	0.0275

จากตารางที่ 4.8 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.5474) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.3373 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 2.9793 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (4.7670) (หมายเหตุ เนื่องจากในปี 2542 นี้มี 2 รายการที่ทำให้ผลลัพธ์บิดเบือนไป คือ สาเหตุที่ธนาคารยูโอบีรัตนสินมีกำไรนั้นสาเหตุหลักเนื่องจากมีกำไรจากการกลับรายการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดังนั้นจึงถือว่าไม่ใช่กำไรสุทธิอย่างแท้จริง ในส่วนของธนาคารศรีนครนั้นมีส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ ทำให้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่ได้บิดเบือนไปออกมาเป็นค่าบวก)

ในปี 2543 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.7324) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.4459 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.6184 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (3.1736) (หมายเหตุ เนื่องจากธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารศรีนครนั้นมีส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ ทำให้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่ได้บิดเบือนไปออกมาเป็นค่าบวก)

ในปี 2544 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.1967) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.2092 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0492 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.4376)

ในปี 2545 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0154 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.1294 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0676 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.2974)

ในปี 2546 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.1821) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.3462 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.1399 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.6709)

ในปี 2547 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0758 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0808 ธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.1957 และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0275

ตารางที่ 4.9 แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม

3. ROA		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	(0.0074)	(0.0150)	(0.0030)	0.0283	0.4968	0.0168
	ธ.ศรีนคร	(0.0054)	(0.0331)	(0.0245)	-	-	-
2	ธ.ทหารไทย	(0.0043)	(0.0771)	(0.0008)	(0.0007)	1.1807	0.0044
	ธ.ดีบีเอส ไทยทูนู	(0.0023)	(0.1310)	0.0033	0.0056	1.3811	-
	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	(0.0073)	(0.0190)	(0.0160)	(0.0017)	1.0138	-
3	ธ.เอเชีย	(0.0095)	(0.0298)	(0.0259)	(0.0212)	0.7340	0.0075
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	0.0085	(0.0216)	(0.0110)	(0.0025)	0.5984	0.0031
MEAN		(0.0040)	(0.0467)	(0.0111)	0.0013	0.9008	0.0080
STDEV		0.0060	0.0426	0.0116	0.0160	0.3476	0.0062
MAX		0.0085	(0.0150)	0.0033	0.0283	1.3811	0.0168
MIN		(0.0095)	(0.1310)	(0.0259)	(0.0212)	0.4968	0.0031

จากตารางที่ 4.9 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.0040) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0060 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวมสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0085 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม ต่ำสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0095) (หมายเหตุ เนื่องจากในปีนี้ธนาคารศรีนครมีการกลับรายการลดยอดการตั้งหนี้สงสัยจะสูญโอนกลับมาเป็นรายได้เป็นจำนวนมากดังนั้นจึงถือได้ว่าไม่ได้มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานปกติอย่างแท้จริง)

ในปี 2543 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.0467) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0344 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม สูงสุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0055 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม ต่ำสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.1310)

ในปี 2544 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (0.0111) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0116 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวมสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0033 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม ต่ำสุด คือ ธนาคารดีบีเอสเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0259)

ในปี 2545 พบว่าอัตราส่วนอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0013 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0160 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม สูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0283 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม ต่ำสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0212)

ในปี 2546 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.9008 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.3476 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม สูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 1.1381 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทยไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.4968

ในปี 2547 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0080 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0062 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวมสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0168 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0031

ตารางที่ 4.10 แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน

4. P/L per employee		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	(19,336,028)	(1,521,986)	(1,596,829)	174,641	630,358	1,020,412
	ธ.ศรีนคร	(1,330,489)	(1,181,830)	(1,104,961)			
2	ธ.ทหารไทย	(746,832)	(3,378,987)	91,372	(17,245)	(2,335,901)	144,271
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	(1,044,145)	(5,411,030)	94,544	173,407	(1,213,721)	
	บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	(8,329,331)	(1,702,274)	(439,392)	(319,608)	(2,207,254)	
3	ธ.เอเชีย	(4,289,908)	(1,557,433)	(1,454,006)	(1,071,489)	616,736	279,408
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	7,965,588	(1,028,754)	(564,750)	(165,963)	70,824	127,247
MEAN		(3,873,021)	(2,254,613)	(710,575)	(204,376)	(739,826)	392,835
STDEV		8,401,684	1,592,098	692,798	466,483	1,363,832	423,887
MAX		7,965,588	(1,028,754)	94,544	174,641	630,358	1,020,412
MIN		(19,336,028)	(5,411,030)	(1,596,829)	(1,071,489)	(2,335,901)	127,247

จากตารางที่ 4.10 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (3,873,021) บาทต่อคน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8,401,684 บาทต่อคน ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 7,965,588 บาทต่อคน และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (19,336,028) บาทต่อคน

ในปี 2543 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (2,254,613) บาทต่อคน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,592,098 บาทต่อคน ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบีรตตินสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 1,028,754 บาทต่อคน และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (5,411,030) บาทต่อคน

ในปี 2544 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (710,575) บาทต่อคน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 692,798 บาทต่อคน ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 94,544 บาทต่อคน และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (1,596,829) บาทต่อคน

ในปี 2545 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (204,376) บาทต่อคน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 466,483 บาทต่อคน ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 174,641 บาทต่อคน และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (1,071,489) บาทต่อคน

ในปี 2546 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ (739,826) บาทต่อคน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,363,832 บาทต่อคน ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 630,358 บาทต่อคน และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (2,335,901) บาทต่อคน

ในปี 2547 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 392,835 บาทต่อคน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 423,887 บาทต่อคน ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงานสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 1,020,412 บาทต่อคน และธนาคารที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำสุด คือ ธนาคารยูโอบี รตตินสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 127,247 บาทต่อคน

โดยรวมพบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ล้วนแต่ประสบปัญหาขาดทุนเรื่อยมาจนเริ่มมาตั้งแต่ปี 2547 ทำให้เกิดการขาดทุนต่อจำนวนพนักงาน สำหรับอัตราส่วนถัดไปจะแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน

ตารางที่ 4.11 แสดงอัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน

5. EFF		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	25.7450	(1.4528)	(7.7087)	0.8528	0.6569	0.5639
	ธ.ศรีนคร	(13.3933)	(53.2654)	(0.8784)	-	-	-
2	ธ.ทหารไทย	(1.4408)	(0.3485)	0.9091	1.0153	(4.1482)	0.9031
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	5.0778	(0.2398)	0.9299	0.8075	8.3045	-
	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	(0.0939)	(0.7795)	2.6250	1.6197	(1.1833)	-
3	ธ.เอเชีย	(0.5863)	(14.3875)	(6.4401)	(2.8303)	0.7171	0.8621
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	0.1742	(27.8058)	(1.7919)	(1.1452)	0.9516	0.9184
MEAN		2.2118	(14.0399)	(1.7650)	0.0533	0.8831	0.8119
STDEV		11.8052	20.1678	3.9085	1.6934	4.1169	0.1670
MAX		25.7450	(0.2398)	2.6250	1.6197	8.3045	0.9184
MIN		(13.3933)	(53.2654)	(7.7087)	(2.8303)	(4.1482)	0.5639

จากตารางที่ 4.11 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 2.2118 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.8052 ธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 25.7450 และธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (13.3933)

ในปี 2543 พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย (14.0399) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.1678 ธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.2398) และธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (53.2654)

ในปี 2544 พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย (1.7650) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.9085 ธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานสูงสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าอยู่ที่ 2.6250 และธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (7.7087)

ในปี 2545 พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 0.0533 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.6934 ธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานสูงสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าอยู่ที่ 1.6197 และธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 2.8303

ในปี 2546 พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 0.8831 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41169 ธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานสูงสุด คือ ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 8.3045 และธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (4.1482)

ในปี 2547 พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 0.8119 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.1670 ธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.9184 และธนาคารที่มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ยต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.5639

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เริ่มมีกำไรสุทธิดีขึ้นในช่วงปี 2546 ดังนั้นสำหรับอัตราส่วนการเงินถัดเงินจะคำนึงถึงกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่สมบูรณขึ้น สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจซึ่งกำลังฟื้นตัว

ตารางที่ 4.12 แสดงอัตราส่วนของกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม

6. NIM		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	(0.0074)	(0.0151)	0.1599	0.0283	0.0169	0.0111
	ธ.ศรีนคร	(0.0056)	(0.0325)	(0.0284)			
2	ธ.ทหารไทย	(0.0043)	(0.0772)	(0.0008)	(0.0008)	(0.0309)	(0.0242)
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	(0.0023)	(0.1307)	0.0033	0.0056	(0.0144)	
	บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	(0.0073)	(0.0190)	(0.0160)	(0.0017)	(0.0110)	
3	ธ.เอเชีย	(0.0095)	(0.0301)	(0.0259)	(0.0212)	0.0150	0.0073
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	0.0085	(0.0228)	(0.0110)	(0.0025)	0.0027	0.0018
MEAN		(0.0040)	(0.0468)	0.0116	0.0013	(0.0036)	(0.0010)
STDEV		0.0060	0.0424	0.0665	0.0160	0.0186	0.0159
MAX		0.0085	(0.0151)	0.1599	0.0283	0.0169	0.0111
MIN		(0.0095)	(0.1307)	(0.0284)	(0.0212)	(0.0309)	(0.0242)

จากตารางที่ 4.12 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย (0.0040) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0060 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงสุด คือ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0085 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0095)

ในปี 2543 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย (0.0468) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0424 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0151) และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.1307)

ในปี 2544 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย 0.0116 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0665 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.1599 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0284)

ในปี 2545 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย 0.0013 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0160 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม สูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0283 และธนาคารที่มีอัตราส่วน กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0212)

ในปี 2546 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย (0.0036) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0186 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม สูงสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0169 และธนาคารที่มีอัตราส่วน กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0309)

ในปี 2547 พบว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย 0.0111 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0159 ธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม สูงสุด คือ ธนาคารนครไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 0.0111 และธนาคารที่มีอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (0.0242)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าอัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

7. CA		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	1.30	(2.91)	16.18	15.54	11.59	11.27
	ธ.ศรีนคร	(3.96)	(7.89)	15.32			
2	ธ.ทหารไทย	9.87	12.94	12.67	11.32	10.63	8.79
	ธ.ดีบีเอส ไทยทูลุ	11.20	13.50	12.40	12.60	11.00	
	บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	12.60	9.80	9.00	8.80	9.10	
3	ธ.เอเชีย	12.64	12.58	10.90	13.40	13.30	14.60
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	65.69	27.08	12.84	14.24	12.77	19.00
MEAN		15.62	9.30	12.76	12.65	11.40	13.42
STDEV		22.97	11.57	2.45	2.37	1.52	4.42
MAX		65.69	27.08	16.18	15.54	13.30	19.00
MIN		(3.96)	(7.89)	9.00	8.80	9.10	8.79

จากตารางที่ 4.13 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่ามีค่าอัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงโดยเฉลี่ย 15.62 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22.97 ธนาคารที่มีค่าอัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงสุดคือ ธนาคารยูโอบีรัตนสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 65.69 และธนาคารที่มีอัตราส่วนของเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (3.96)

(สาเหตุที่ธนาคารยูโอบีรัตนสินมีอัตราส่วนของเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงเป็นจำนวนมาก เป็นผลเนื่องมาจากการควบรวมกิจการระหว่างธนาคารยูโอบีและธนาคารรัตนสิน เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2542) และจากอัตราส่วนนี้เองสะท้อนให้เห็นถึงการขาดประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่เพียงพอ เนื่องจากปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจปี 2540

ในปี 2543 พบว่ามีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงโดยเฉลี่ย 9.30 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.97 ธนาคารที่มีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงสุดคือ ธนาคารยูโอบีวีรตันสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 21.08 และธนาคารที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ (7.89)

จากตารางพบว่าธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารศรีนครมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่ติดลบอยู่และมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาเรื่องสภาพคล่อง และความมั่นคงที่จะมีผลตามมาในอนาคต

ในปี 2544 พบว่ามีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงโดยเฉลี่ย 12.76 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.45 ธนาคารที่มีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงสุดคือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 16.18 และธนาคารที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าอยู่ที่ 9.00

ในปี 2545 พบว่ามีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงโดยเฉลี่ย 12.65 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.37 ธนาคารที่มีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงสุดคือ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 15.54 และธนาคารที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าอยู่ที่ 8.80

ในปี 2546 พบว่ามีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงโดยเฉลี่ย 11.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.52 ธนาคารที่มีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงสุดคือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 13.30 และธนาคารที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าอยู่ที่ 9.10

ในปี 2547 พบว่ามีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงโดยเฉลี่ย 13.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.22 ธนาคารที่มีค่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงสุดคือ ธนาคารยูโอบีวีรตันสิน จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 19.00 และธนาคารที่มีอัตราส่วนเงินกองทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 8.79

สังเกตได้จากปี 2542 และ 2543 คู่ที่ 1 การควมรวมของธนาคารนครหลวงไทย และธนาคารศรีนครจำกัด มีการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงน้อยกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดคืออย่างต่ำร้อยละ 8.5 ดังนั้นจึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าทำการแทรกแซงธนาคารทั้ง 2 แห่งนี้ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2541 แต่ต่อมาเริ่มจากในปี 2544 ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งล้วนแต่มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงมากกว่าตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ ดังนั้นสาเหตุของการควมรวมกันในคู่ที่ 2 และคู่ที่ 3 นั้นเหตุผลไม่น่าที่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของความไม่เพียงพอของเงินกองทุน อาจเป็นเรื่องอื่น ๆ เช่น เพื่อให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาสถาบันการเงิน หรือกระแสโลก ที่ต้องการให้สถาบันการเงินมีขนาดใหญ่ขึ้น มีสภาพคล่องสูง ความมั่นคง และมีเสถียรภาพ ต่อสู้กับคู่แข่งในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

เนื่องจาก การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนี้ไม่สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ ในลำดับถัดไปจะทำการวิเคราะห์ผลในภาพรวมโดยใช้ตัวแบบ Data envelopment analysis เพื่อเป็นการเพิ่มการวิเคราะห์ให้สามารถมองได้หลายมุมมอง มีประสิทธิภาพในการยิ่งวิเคราะห์ผลได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ผลโดยใช้ตัวแบบ (Data Envelopment Analysis)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้ Output 2 ตัวและ Input 6 ตัว (ค่า VRSTE)

		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	0.8940	0.8580	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
	ธ.ศรีนคร	0.7900	0.7630	0.7460			
2	ธ.ทหารไทย	0.7220	0.7390	1.0000	1.0000	0.9720	0.9530
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	0.8980	1.0000	0.8890	0.8600	0.8700	
	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	1.0000	1.0000	0.8960	0.8830	1.0000	
3	ธ.เอเชีย	0.8250	0.9280	0.9470	0.7810	1.0000	0.8730
	ธ.ยูไอบี รัตนสิน	1.0000	0.9180	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
MEAN		0.8756	0.8866	0.9254	0.9207	0.9737	0.9565
STDEV		0.1043	0.1051	0.0927	0.0933	0.0520	0.0599
MAX		1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
MIN		0.7220	0.7390	0.7460	0.7810	0.8700	0.8730

จากตารางที่ 4.14 อธิบายผลได้ดังนี้

ในปี 2542 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 0.8756 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.1043 ธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดเท่ากับ 1 มีจำนวน 2 ธนาคารดังนี้คือ คือ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และธนาคารยูไอบีรัตนสิน จำกัด (มหาชน) ในส่วนของธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือ ธนาคารทหารไทย ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ 0.7220

ในปี 2543 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 0.8866 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.1051 ธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดเท่ากับ 1 มีจำนวน 2 ธนาคารดังนี้คือ คือ ธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในส่วนของธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ 0.7390

ในปี 2544 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 0.9254 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0927 ธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดเท่ากับ 1 มีจำนวน 3 ธนาคารดังนี้คือ ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารทหารไทย และธนาคารยูโอบีวิชั่น จำกัด (มหาชน) ในส่วนของธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือ ธนาคารศรีนครมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ 0.7460 และปีนี้เป็นปีที่ธนาคารศรีนครดำเนินงานเป็นปีสุดท้าย ก่อนที่จะไปควบรวมกิจการกับธนาคารนครหลวงไทย ปัจจุบันลูกค้าเดิมทั้งหมดของธนาคารศรีนครถูกโอนบัญชีมาให้กับธนาคารนครหลวงไทย

ในปี 2545 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 0.9207 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0933 ธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดเท่ากับ 1 มีจำนวน 3 ธนาคารดังนี้คือ คือ ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารทหารไทย และธนาคารยูโอบีวิชั่น จำกัด (มหาชน) ในส่วนของธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ 0.7810

ในปี 2546 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 0.9737 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0520 ธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดเท่ากับ 1 มีจำนวน 4 ธนาคาร ดังนี้คือ คือ ธนาคารนครหลวงไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารเอเชีย และ ธนาคารยูโอบีวิชั่น จำกัด (มหาชน) ในส่วนของธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือ ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ 0.8700

ในปี 2547 พบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 0.9565 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.0599 หนาकारที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานสูงสุดเท่ากับ 1 มีจำนวน 2 หนาकारดังนี้คือ คือ หนาकारนครหลวงไทย และหนาकारยูโอบีรัตนสิน จำกัด (มหาชน) ในส่วนของหนาकारที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุดคือ หนาकारเอเชียมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ 0.8730 สำหรับปีถัดไป 2548 นั้นหนาकारเอเชียได้มีมติควบรวมกิจการกับหนาकारยูโอบีรัตนสินต่อไป

จากตารางค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมนั้นพบว่ามีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานตั้งแต่ 0.7000 ขึ้นไป ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าหนาकारพาณิชย์ไทยส่วนใหญ่ล้วนแต่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานปานกลางไม่ถึงขั้นต่ำ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความง่ายต่อการเรียกและจากในอดีตที่ผ่านมา การควบรวมคู่ที่ 1 นั้นมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในช่วงที่ 0.7000 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอใช้คำว่า มีประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำ

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในมุมมองภาพรวมของหนาकारพาณิชย์ไทยทั้งที่ควบรวมกิจการและยังดำเนินการปกติ ผู้วิจัยได้นำเสนอตารางในภาพรวมทั้งระบบหนาकारพาณิชย์ เพื่อให้เห็นภาพรวมและพัฒนางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การควบรวมกิจการหนาकारพาณิชย์ในอนาคตได้ยิ่งขึ้นต่อไป

ตารางที่ 4.15 แสดงการดำเนินงานของหนาकारพาณิชย์ทั้งแยกตามขนาด

	ดำเนินการปกติ		ควบรวม		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	1	33.33	2	66.67	3	100.0
ขนาดกลาง	1	20.00	4	80.00	5	100.0
ขนาดใหญ่	5	83.33	1	16.67	6	100.0
รวม	8	53.33	7	46.67	15	100.00

จากตารางที่ 4.15 พบว่าธนาคารขนาดใหญ่สามารถดำเนินงานได้อย่างปกติสูงสุดจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ในทางตรงกันข้ามธนาคารขนาดกลางมีการรวบรวมธนาคารพาณิชย์สูงสุดจำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80.00

หากพิจารณาจากตารางทำให้ทราบถึงแนวโน้มที่ธนาคารขนาดเล็กและขนาดกลางจะมีการรวบรวมกิจการกันอีกในอนาคต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการให้ธนาคารของตนมีประสิทธิภาพและแข่งขันกับธนาคารขนาดใหญ่ได้

ตารางที่ 4.16 แสดงการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบแยกตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น

	ดำเนินการปกติ		รวบรวม		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีต่างชาติ	5	62.50	3	37.50	8	100.00
ไม่มี	3	42.86	4	57.14	7	100.00
รวม	8	53.33	7	46.67	15	100.00

จากตารางที่ 4.16 พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีสัดส่วนชาวต่างชาติถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 10 นั้นจะสามารถดำเนินงานได้อย่างปกติสูงสุดจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ในทางตรงกันข้ามธนาคารพาณิชย์ที่มีสัดส่วนชาวต่างชาติถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 25 มีการรวบรวมธนาคารพาณิชย์สูงสุดจำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.14

จากตารางนี้สะท้อนให้เห็นว่าการมีสัดส่วนชาวต่างชาติถือหุ้นที่มากกว่าร้อยละ 25 นั้นอาจมีส่วนทำให้ธนาคารแห่งนั้นมีประสิทธิภาพการดำเนินงาน และมีเงินกองทุนในสัดส่วนที่เพียงพอตามที่กฎหมายกำหนด

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน

ในบทที่ 5 เป็นการนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เทคนิคที่ใช้คือ การทดสอบสมมติฐาน T - test แบบ 2 ด้านเพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยแยกตามขนาดของสินทรัพย์รวม และโครงสร้างสัดส่วนของผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกัน อีกทั้งหาค่าปัจจัยนำเข้าที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ สรุปรูปตัวแปรที่สนใจศึกษามีดังต่อไปนี้ (1) ขนาดของธนาคารพาณิชย์ (2) สัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติ (3) ประสิทธิภาพการดำเนินงาน เนื้อหาของการนำเสนอในบทที่ 5 แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์โดยจำแนกกลุ่มตามขนาดของธนาคารพาณิชย์

1.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์โดยจำแนกกลุ่มตามโครงสร้างผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติของธนาคารพาณิชย์

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

เพื่อหาคำตอบให้ได้ว่า ปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน อีกทั้งหาอัตราส่วนทางการเงินหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้วยวิธีการ Sensitivity analysis

ส่วนที่ 1 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการโดยจำแนกกลุ่มตามขนาดของธนาคารพาณิชย์

1.1.1 สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H0 : ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ

H1 : ประชากรไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ

ตารางที่ 5.1 แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ

	Kolmogorov-Smirnov(a)			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Size	.296	7	.063	.840	7	.099

a. Lilliefors Significance Correction

จากผลการทดสอบการแจกแจงแบบปกติดังตารางที่ 5.1 พบว่า ขนาดของธนาคารพาณิชย์ไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ แต่ค่า (Sig.) นั้นมีความใกล้เคียงมาก และเนื่องจากงานวิจัยนี้ได้เก็บข้อมูลครบทั้งกลุ่มประชากรธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้เกิดความมั่นใจและมีความน่าเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.2 สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H0 : ธนาคารพาณิชย์ที่ควรวมกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

H1 : ธนาคารพาณิชย์ที่ควรวมกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานแตกต่างกัน (อย่างน้อย 1 คู่)

กำหนดให้

PL คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

PM คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง

PS คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก

ตารางที่ 5.2 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยแยกวิเคราะห์ตามขนาด

MEAN								
Size	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFT	NIM	CA	DEA
S	0.0319	(0.0724)	0.3316	(152,286)	2.1762	(0.0006)	13.67	0.9365
M	0.0115	0.0043	0.2365	(747,313)	(5.7201)	(0.0125)	8.53	0.8881
L	0.0274	0.1142	0.1806	680,470	0.6912	0.0188	12.80	1.0000
TOTAL	0.0196	(0.0019)	0.2557	(373,336)	(2.5481)	(0.0046)	10.61	0.9179

STDEV								
Size	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFT	NIM	CA	DEA
S	0.0049	0.0984	0.1865	230,501	1.6562	0.0018	2.36	0.0898
M	0.0193	0.2638	0.1830	497,702	12.6409	0.0101	5.32	0.0892
L	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	0.0172	0.2008	0.1602	653,697	9.8107	0.0138	4.68	0.0846

สาเหตุที่ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กและขนาดกลาง ตีตกนั้นเนื่องมาจากผลของการเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปีปัจจุบันทั้งนี้อาจมีผลมาจากผลขาดทุนในปี ก่อน ๆ ซึ่งปัจจุบันกำลังฟื้นตัวมีผลการดำเนินงานที่ดีมีกำไรสุทธิ

ตารางที่ 5.3 ตารางแสดงการทดสอบแบบจับคู่แยกตามขนาด (Paired Sample Correlations)

T - test		N	Correlation	Sig.
Pair 1	PM & PS	4	.971	.029

จากตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบจับคู่ (Paired Samples Correlations) พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ คู่ของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

หมายเหตุ หากพิจารณาแล้วจากคู่ที่น่าจะมีประสิทธิภาพที่แตกต่างกันมากที่สุดคือ ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และขนาดกลางเนื่องจากมีค่า sig = 0.118 หากเปลี่ยนแปลงระดับนัยสำคัญไปที่ 0.10 แล้วอาจทำให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากจะเห็นว่าธนาคารขนาดใหญ่มีอัตราส่วนทางการเงินที่ดีตรงข้ามกับธนาคารขนาดกลางอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากปี 2545 และ 2546 ธนาคารขนาดกลางส่วนใหญ่ล้วนแต่มีผลการดำเนินงานที่ไม่ดี กล่าวคือ ขาดทุนสุทธิ และเนื่องจากธนาคารพาณิชย์ที่ควมรวมและมีขนาดใหญ่มีเพียงธนาคารนครหลวงไทยเพียงแห่งเดียวดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะนำมาทดสอบและเปรียบเทียบโดยได้

1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการโดยจำแนกกลุ่มตามโครงสร้างผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์

1.2.1 สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H0 : ธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการมีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (อย่างน้อยร้อยละ 25 ขึ้นไป) มีการแจกแจงแบบปกติ

H1 : ธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการไม่มีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (ไม่มีหรือมีน้อยกว่าร้อยละ 25) มีการแจกแจงแบบปกติ

ตารางที่ 5.4 แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ

โครงสร้าง	Kolmogorov-Smirnov(a)			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
stur	.360	7	.007	.664	7	.001

จากผลการทดสอบการแจกแจงแบบปกติดังตารางที่ 5.3 พบว่า โครงสร้างผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้เก็บข้อมูลครบทั้งกลุ่มประชากรธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2.2 สมมติฐานของการทดสอบ คือ

H0 : ธนาคารพาณิชย์ที่ควมรวมกิจการมีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (อย่างน้อยร้อยละ 25 ขึ้นไป) มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

H1 : ธนาคารพาณิชย์ที่ควมรวมกิจการไม่มีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (ไม่มีหรือมีน้อยกว่าร้อยละ 25) มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แตกต่างกัน

กำหนดให้

PF คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่มีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (อย่างน้อยร้อยละ 25 ขึ้นไป)

PT คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีสัดส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (ไม่มีหรือมีน้อยกว่าร้อยละ 25)

ตารางที่ 5.5 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยแยกวิเคราะห์ตามโครงสร้างผู้ถือหุ้น

MEAN								
STRU	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFF	NIM	CS	DEA
F	0.0312	(0.0599)	0.3011	(121,007)	1.9407	(0.0002)	13.70	0.9192
T	0.0108	0.0416	0.2216	(562,584)	(5.9147)	(0.0079)	8.29	0.9169
TOTAL	0.0196	(0.0019)	0.2557	(373,336)	(2.5481)	(0.0046)	10.61	0.9179

STDEV								
STRU	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFF	NIM	CS	DEA
F	0.0037	0.0729	0.1420	171,757	1.2401	0.0014	1.67	0.0702
T	0.0185	0.2669	0.1850	850,618	12.4985	0.0186	5.02	0.1050
TOTAL	0.0172	0.2008	0.1602	653,697	9.8107	0.0138	4.68	0.0846

หมายเหตุ สาเหตุที่อัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของธนาคารที่มีผู้ถือหุ้นต่างชาติมีค่าติดลบนั้นเนื่องมาจากการเก็บข้อมูลจากปัจจุบันย้อนหลัง 3 ปีและภายในปี 2545 ธนาคารดีบีเอสไทยทุนมีผลขาดทุนสุทธิเป็นจำนวนมาก จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการวิเคราะห์กลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ

ตารางที่ 5.6 แสดงการทดสอบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการดำเนินงานแบบจับคู่

T - test	N	Correlation	Sig.
PF & PT	4	0.995	0.769

จากตารางที่ 5.10 แสดงผลการวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบจับคู่ (Paired Samples Correlations) พบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ กล่าวคือ อนาคตการพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นเป็นภาครัฐ เอกชนและต่างชาติ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ ($p > 0.05$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่าอนาคตการพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการมีส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ (อย่างน้อยร้อยละ 25 ขึ้นไป) มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานแตกต่างกัน

หากพิจารณาจากการวิเคราะห์ในคู่ที่ 2 ระหว่างอนาคตการพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นโดยภาครัฐกับต่างชาตินั้นจะเห็นได้ว่ามีค่า Sig ที่ 0.769 หากเปลี่ยนแปลงระดับนัยสำคัญจากเดิมที่ 0.05 เป็น 0.10 เชื่อได้ว่าจะยอมรับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ อนาคตการพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นเป็นภาครัฐ และต่างชาติมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานแตกต่างกัน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์ผลในเรื่องประสิทธิภาพการดำเนินงานแบบ Sentivity ในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาปัจจัยนำเข้าที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยการเพิ่มหรือลดปัจจัยนำเข้าครั้งละหนึ่งตัว ในการวิเคราะห์ ครั้งนี้จะใช้ปัจจัยผลผลิตจำนวน 2 ตัวร่วมกัน คือ รายได้ดอกเบี๋ยรายได้ไม้ไร่ดอกเบี๋ย ซึ่งในความจริงแล้วผู้วิจัยต้องการคำนึงถึงผลกระทบในเรื่องหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยนำไปหักออกจากรายได้ดอกเบี๋ยเพราะในการประมวลผลด้วยตัวแบบ Data envelopment analysis ไม่ต้องการค่าลบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการนำเอาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ไปหักลบกับบัญชีรายได้ดอกเบี๋ย แต่เนื่องจากในปีที่ศึกษานั้นส่วนใหญ่จะมีหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นถ้าหากนำมาหักลบลบกันจะทำให้รายได้ดอกเบี๋ยมีจำนวนน้อยหรือไม่มีเหลือในบางปี สำหรับอีกเหตุผลหนึ่ง คือ ตัวแบบ Data envelopment analysis นั้นผู้วิจัยพบว่าควรใส่ตัวแปรปัจจัยนำเข้าและปัจจัยผลผลิตที่แปรผันกัน เพราะหากว่าใส่ปัจจัยที่มีความผกผันกันแล้ว จะได้ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ที่ไม่เหมาะสม หากต้องการผลลัพธ์ที่เหมาะสมจึงต้องหาวิธีแก้อื่น ๆ เข้ามา เช่นการหักลบลบกันที่ได้นำเสนอในข้างต้น อย่างไรก็ตามสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการเลือกใช้ข้อมูลทางบัญชีการเงินซึ่งเป็นข้อมูลดิบที่ไม่มีการปรุงแต่งใด ๆ ดังนั้นจึงไม่นำเอาปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ ที่มีความผกผันกับปัจจัยผลผลิตเข้ามาใส่ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

เหตุผลของแต่ละขั้นตอนของ Sentivity analysis มีดังนี้ เริ่มจากเลือกใช้ปัจจัยนำเข้า 4 ตัวแปรเหมือนกับงานวิจัยต่างประเทศ (George E. Halkos, Dimitrios S. Salamouris : 2001) จากนั้นทดลองลดตัวแปรปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ ลงทีละ 1 ตัวเพื่อพิจารณาหาปัจจัยนำเข้าที่เหมาะสม อีกทั้งปรับฐานของปัจจัยนำเข้าให้เป็นหน่วยเดียวกัน คือ บาท ถัดไปทดลองแบบปัจจัยนำเข้าทีละ 1 ตัวเพื่อศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม หลังจากนั้นนำปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลับมาเพิ่มเติม เพื่อให้การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสุดท้ายทดสอบสลับตำแหน่งของปัจจัยนำเข้าเพื่อให้แน่ใจว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานเป็นของธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างแท้จริง

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 4 ตัว คือ 1) ดอกเบี๋ยจ่าย 2) เงินให้สินเชื่อ 3) สินทรัพย์รวม และ 4) จำนวนพนักงาน จากงานวิจัยของธนาคารในต่างประเทศ (George E. Halkos, Dimitrios S. Salamouris : 2001) มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับธนาคาร

พาณิชยไทยเป็นจุดเริ่มต้นในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับที่พอใช้ กล่าวคือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระหว่าง 0.673 ถึง 0.811 และเนื่องจากผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการที่มีหน่วยของปัจจัยนำเข้าที่แตกต่างกันถึง 2 หน่วย คือ บาท และ คน ดังนั้นสำหรับการวิเคราะห์ผลในครั้งนี้ 2 นั้นผู้วิจัยต้องการที่จะทดลองตัดตัวแปรที่มีหน่วยของปัจจัยนำเข้าซึ่งแตกต่างกันออกเพื่อดูผลการวิเคราะห์ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 2 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 3 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) เงินให้สินเชื่อและ 3) สินทรัพย์รวม เพื่อต้องการให้ปัจจัยนำเข้ามีหน่วยที่เป็นบาทเหมือนกันทั้งหมด และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่ดีกว่าในครั้งก่อน กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าทั้ง 3 ตัวล้วนมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำกว่าเดิม ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.568 ถึง 0.834 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกโครงสร้างปัจจัยการผลิต 3 ตัวนี้เพื่อนำไปพัฒนาต่อในการวิเคราะห์ผลครั้งถัดไป ซึ่งต้องการจะทดลองตัดตัวแปรเงินให้สินเชื่อออกเพื่อดูว่าการใช้ดอกเบี้ยจ่ายและสินทรัพย์รวมจะมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ดีหรือไม่

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 3 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 2 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย และ 2) สินทรัพย์รวม เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 2 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจกว่าครั้งที่ 2 กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าทั้ง 2 ตัวล้วนมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำกว่าเดิม ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.507 ถึง 0.829 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกโครงสร้างปัจจัยการผลิต 2 ตัวนี้เป็นพื้นฐานเพื่อนำไปพัฒนาต่อในการวิเคราะห์ผลครั้งถัดไป สำหรับการวิเคราะห์ผลในครั้งถัดไปนั้นต้องการจะทดลองเปลี่ยนแปลงตัวแปรจากสินทรัพย์รวมเป็นเงินให้สินเชื่อเพื่อดูว่าการใช้ดอกเบี้ยจ่ายและเงินให้สินเชื่อจะมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ดีกว่าเดิมหรือไม่

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 4 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 2 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่ายและ 2) เงินให้สินเชื่อ เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 2 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่ดีกว่าครั้งที่ 3 กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าทั้ง 2 ตัวล้วนมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการ

ดำเนินงานที่ต่ำกว่าเดิม ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.464 ถึง 0.664 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกโครงสร้างปัจจัยการผลิต 2 ตัวนี้เป็นพื้นฐานเพื่อนำไปพัฒนาต่อในการวิเคราะห์ผลครั้งถัดไป สำหรับการวิเคราะห์ผลในครั้งถัดไปนั้นต้องการจะทดลองใส่ตัวแปรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายที่มีช่อดอกเบี้ยเพิ่มเติมเพื่อดูว่าการเพิ่มตัวแปรดังกล่าวจะมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ดีกว่าเดิมหรือไม่

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 5 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 3 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) เงินให้สินเชื่อ และ 3) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 3 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นำพบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่ด้อยกว่าในครั้งที่ 4 กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าทั้ง 3 ตัวล้วนมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูงขึ้นกว่าเดิม ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 6.052 ถึง 0.814 ดังนั้นผู้วิจัยจึงย้อนกลับไปตั้งต้นที่โครงสร้างในครั้งที่ 4 คือ การใช้ช่อดอกเบี้ยจ่ายและเงินให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาต่อไป สำหรับการวิเคราะห์ถัดไปจะเป็นการทดลองเพิ่มปัจจัยบัญชีส่วนของผู้ถือหุ้นขึ้นมาเนื่องจากผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของบัญชีทุนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหัวใจในการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 6 ใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 3 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) เงินให้สินเชื่อ และ 3) ส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 3 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นำพบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจแต่น้อยกว่าในครั้งที่ 4 กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าทั้ง 3 ตัวล้วนมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูงกว่าเดิมเล็กน้อย ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.519 ถึง 0.732 ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกย้อนกลับไปสู่โครงสร้างปัจจัยนำเข้าในครั้งที่ 4 เพื่อพัฒนาให้การวิเคราะห์ได้สมบูรณ์กว่าในครั้งปัจจุบัน สำหรับในลำดับถัดไปตั้งแต่ครั้งที่ 7 ถึงครั้งที่ 12 ผู้วิจัยต้องการพิจารณาที่ละปัจจัยเพื่อยืนยันผลให้ชัดเจน ว่าปัจจัยนำเข้าแต่ละตัวนั้นตัวใดเป็นปัจจัยที่สำคัญ

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 7 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 1 ตัว คือ จำนวนพนักงาน เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้าตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นำพบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าจำนวนพนักงานนั้นมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำ

มาก ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.216 ถึง 0.623 ซึ่งโดยเฉลี่ยนั้นจากปี 2542 – ปี 2547 มีประสิทธิภาพของการบริหารจำนวนพนักงานได้ดีขึ้นเรื่อยมาตามลำดับ แต่เนื่องจากบนหน่วยที่แตกต่างกัน คือ ทุก ๆ บัญชีล้วนเป็นบาทแต่จำนวนพนักงานมีหน่วยที่เป็นคน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิด หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าหากธนาคารพาณิชย์ได้เปิดเผยถึงค่าใช้จ่ายในการจ้างงานซึ่งประกอบด้วย เงินเดือน ค่าแรงงาน ค่าล่วงเวลา ค่าบำเหน็จ โบนัส อีกทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแสดงจำนวนหน่วยที่เป็นบาทแล้วจะช่วยเพิ่มให้การวิเคราะห์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 8 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 1 ตัว คือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน หรือค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี่ย เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 1 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นพบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าจำนวนพนักงานนั้นมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำได้เป็นอย่างดี ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.317 ถึง 0.637 เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะใช้แทนจำนวนพนักงานซึ่งเป็นจำนวนคนได้ ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์รายบัญชีเสร็จ ผู้วิจัยจะนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกลับมาวิเคราะห์ผลเพิ่มเติม

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 9 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 1 ตัว คือ ดอกเบี่ยจ่าย เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 1 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นพบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ดอกเบี่ยจ่ายเป็นปัจจัยนำเข้าหลักตัวหนึ่งที่มีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำได้เป็นอย่างดี ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.195 ถึง 0.573 ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ว่าดอกเบี่ยจ่ายย่อมถือเป็นปัจจัยหลักตัวหนึ่งที่มีผลต่อการได้มาซึ่งดอกเบี่ยรับ

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 10 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 1 ตัว คือ สินทรัพย์รวม เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 1 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้นพบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่พอใช้ กล่าวคือ การใช้สินทรัพย์รวมทั้งหมดอาจพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมได้พอประมาณ ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.626 ถึง 0.827 ทั้งนี้เนื่องจาก

สินทรัพย์รวมทั้งหมดมีทั้งบัญชีมีบางรายการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยตรง ดังนั้น หากได้มาซึ่งรายการที่สำคัญ เช่น เงินให้สินเชื่อ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพการดำเนินงานแล้วย่อมดีกว่าการวิเคราะห์โดยใช้บัญชีสินทรัพย์รวม

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 11 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 1 ตัว คือ เงินให้สินเชื่อ เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 1 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ การใช้เงินให้สินเชื่อในการพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมได้ดี ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.425 ถึง 0.540 ทั้งนี้เนื่องจากเงินให้สินเชื่อถือเป็นสินทรัพย์หลักที่ก่อให้เกิดดอกเบี้ยรับตามมาในอนาคต

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 12 โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 1 ตัว คือ ส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อต้องการหาว่าปัจจัยนำเข้า 1 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ ส่วนของผู้ถือหุ้นในการพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมได้ดี ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.173 ถึง 0.444 ทั้งนี้ตรงกันกับความจริงในเรื่องที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องมีเงินกองทุนที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 13 เป็นการนำการทดลองในครั้งนี้ 3 ทดลองสลับคอลัมน์ปัจจัยนำเข้า โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 2 ตัว 1) สินทรัพย์รวม และ 2) ดอกเบี้ยจ่าย เหมือนเดิม เพียงแต่สลับคอลัมน์ปัจจัยนำเข้าเพื่อยืนยันว่าเมื่อสลับแล้วค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ผลที่ได้คือค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานยังคงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.507 ถึง 0.829 ดังนั้น การคำนวณค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานทุก ๆ ครั้งที่ได้นั้นล้วนเกิดจากข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – 2547 ทั้งสิ้น กล่าวคือ ในโปรแกรมไม่มีการให้นำหน้าจากบริษัทในต่างประเทศเพราะว่าถ้าเป็นการตั้งน้ำหนักไว้ผลลัพธ์ที่ได้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไป

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 14 เป็นการนำการทดลองในครั้งนี้ 2 ทดลองสลับคอลัมน์ปัจจัยนำเข้า โดยใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 3 ตัว 1) เงินให้สินเชื่อ 2) สินทรัพย์รวม และ 3) ดอกเบี้ยจ่าย

เหมือนเดิม เพียงแต่สลับล้อคล้มนี้ปัจจัยนำเข้าเพื่อยืนยันว่าเมื่อสลับล้อคแล้วค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ผลที่ได้คือค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานยังคงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.568 ถึง 0.834 ดังนั้น ถือได้ว่าเป็นการยืนยันอีกครั้งหนึ่งแม้ว่ามีมากกว่า 2 ปัจจัยค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานยังคงเท่าเดิม

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 15 เมื่อได้วิเคราะห์รายบัญชี และ ทดลองสลับล้อคล้มนี้เรียบร้อยแล้ว ได้มาซึ่งแนวความคิดใหม่ ดังนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยเริ่มจากใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 3 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย 2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และ 3) ส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อต้องการทราบว่าปัจจัยนำเข้า 3 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่พอใช้ กล่าวคือ การใช้เงินให้สินเชื่อในการพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมได้ดี ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.538 ถึง 0.776 ทั้งนี้เนื่องการใส่ปัจจัยนำเข้าเป็นจำนวนมากอาจเกิดการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ทับซ้อนกัน

ผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 16 ใช้ปัจจัยนำเข้าจำนวน 2 ตัว คือ 1) ดอกเบี้ยจ่าย และ 2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อต้องการทราบว่าปัจจัยนำเข้า 2 ตัวนี้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำหรือไม่ และจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้พบว่าค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจแต่น้อยกว่าในครั้งที่ 4 กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้าทั้ง 2 ตัวล้วนมีส่วนช่วยอธิบายถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูงกว่าเดิมเล็กน้อย ซึ่งโดยเฉลี่ยจะมีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานอยู่ที่ระหว่าง 0.434 ถึง 0.718 แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ได้เริ่มเน้นรายได้อื่น ๆ ที่มีใช้ดอกเบี้ยดังนั้น ผู้วิจัยคาดหวังว่าในอนาคต นอกจากปัจจัยนำเข้าหลักที่จะมีผล คือ ดอกเบี้ยจ่ายและเงินให้สินเชื่อแล้ว ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยจะมีผลต่อประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี อีกทั้งช่วยสะท้อนถึงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงานได้ดี

จากผลการวิเคราะห์ทั้งหมดข้างต้น ปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานคือ 1. ดอกเบี้ยจ่าย และ 2. เงินให้สินเชื่อ สำหรับในอนาคตผู้วิจัยคาดหวังว่าปัจจัยนำเข้าตัวต่อมาน่าจะเป็นบัญชีค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยเนื่องจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน

ได้เน้นให้ความสำคัญกับรายได้ที่มีโชดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ดังนั้นค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบี้ยจะมีสูงขึ้นตาม ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารจัดการในอนาคตอันใกล้

ตารางที่ 5.7 แสดงการทดสอบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพ

		2542	2543	2544	2545	2546	2547
1	ธ.นครหลวงไทย	0.595	0.365	1.000	1.000	1.000	0.807
	ธ.ศรีนคร	0.393	0.309	0.446			
2	ธ.ทหารไทย	0.354	0.281	0.653	0.879	1.000	0.556
	ธ.ดีบีเอส ไทยท努	0.872	1.000	0.660	0.275	0.392	
	บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	1.000	1.000	0.689	0.155	0.561	
3	ธ.เอเชีย	0.732	0.927	0.684	0.982	0.848	0.582
	ธ.ยูโอบี รัตนสิน	1.000	0.385	0.614	0.782	0.511	1.000
MEAN		0.707	0.610	0.678	0.679	0.719	0.736
STDEV		0.269	0.345	0.165	0.370	0.264	0.209
MAX		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
MIN		0.354	0.281	0.446	0.155	0.392	0.556

จากตารางที่ 5.7 แสดงผลลัพธ์ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้ ปัจจัยนำเข้า 2 อย่าง คือ ดอกเบี้ยจ่าย และ เงินให้สินเชื่อ ส่วนปัจจัยผลผลิต 2 อย่าง คือ ดอกเบี้ยรับและเงินให้สินเชื่อ จากการวิเคราะห์ผลข้างต้นทำให้ทราบถึงปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพดำเนินงานอย่างแท้จริง พบว่าแต่ละคู่ที่ควมรวมกิจการกันนั้นจะต้องมีธนาคารที่มีประสิทธิภาพต่ำรวมอยู่ด้วย และธนาคารพาณิชย์กลุ่มที่ควมรวมกันนี้มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ไม่คงที่ขึ้น ๆ ลง ๆ ในแต่ละปี

บทที่ 6

บทสรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้การควบคุมกิจการ” ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 และ บทที่ 3 ว่ามีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวัดและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงาน และ วัตถุประสงค์รองคือ ศึกษาความแตกต่างของลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ โดยองค์ประกอบที่สนใจศึกษาประกอบด้วย (1) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ (2) ขนาดของธนาคารพาณิชย์ (3) สัดส่วนการถือหุ้นธนาคารพาณิชย์โดยชาวต่างชาติ อีกทั้งต้องการศึกษาหาปัจจัยนำเข้าหลักที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและ หาคำตอบว่าผู้ลงทุนควรให้ความสำคัญกับอัตราส่วนทางการเงินอะไรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริง

สำหรับรูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) โดยมีกลุ่มของตัวแปรที่สนใจศึกษาประกอบด้วย (1) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ (วัดค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้ปัจจัยนำเข้า 7 อย่างคือ ดอกเบี้ยจ่าย เงินให้สินเชื่อ จำนวนพนักงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนเกินจากการตีราคา และสินทรัพย์รวมในส่วน of ผลผลิตมี 2 อย่างคือ ดอกเบี้ยรับ และ รายได้มีโชดดอกเบี้ย (2) ขนาดของธนาคารพาณิชย์ (3) สัดส่วนการถือหุ้นธนาคารพาณิชย์ของชาวต่างชาติ

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โปรแกรม Statistical Package for Social Science (SPSS for Windows) เนื่องจากเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเทคนิคที่ทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งแสดงอยู่ในรูปของ ความถี่และร้อยละ (Frequency and Proportion) ค่าต่ำสุด (Minimum : Min) ค่าสูงสุด (Maximum : Max) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ทั้งนี้เพื่อใช้อธิบายผลการวิจัยในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ ส่วนสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ประกอบด้วย การทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ประชากร (t-test) ส่วนการวิเคราะห์แบบ Sentivity analysis ซึ่งมุ่งเน้นในการหาปัจจัย

นำเข้าหลักที่มีสำคัญและมีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน เมื่อย้อนกลับมากสรุปให้ได้ว่า อัตราส่วนทางการเงินใดบ้างที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างแท้จริง

บทสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ในส่วนของบทสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยจะแบ่งประเด็นของการนำเสนอเกี่ยวกับบทสรุปและอภิปรายผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ (1) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่สนใจศึกษา และผลการวิเคราะห์วัดและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2) ผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานการวิจัย และตอบคำถามในเรื่องปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ บทสรุปและอภิปรายผลการวิจัยในแต่ละส่วนมีสาระโดยสังเขป ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ตัวแปรที่สนใจศึกษา

(1) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ พบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีจำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 53.00 จากธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารยูโอบี รัตนสิน ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน และธนาคารธนาชาติ

(2) ขนาดของธนาคารพาณิชย์ พบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่ จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40 จากธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ควมรวมกิจการส่วนใหญ่จะเป็นขนาดกลางและขนาดเล็ก ในช่วงปี 2542 - 2546 พบว่ามี 7 แห่งดังนี้คือ ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารศรีนคร ธนาคารทหารไทย ธนาคารดีบีเอสไทยท努 บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารเอเชีย และ ธนาคารยูโอบีรัตนสิน จำกัด (มหาชน)

(3) สัดส่วนโครงสร้างการถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยที่ควมรวมกิจการ พบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่ได้มีผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 25 มีจำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.14 มีรายชื่อดังต่อไปนี้ ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารศรีนคร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ภายหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจพบว่ามีการเข้ามาถือหุ้นในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงเชื่อว่าการมีสัดส่วนของชาวต่างชาติถือหุ้นอยู่ด้วยจะทำให้เกิดการนำเอาเทคนิคการบริหารจัดการที่ดี อีกทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาให้บริการและเกิดประสิทธิภาพการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 6.1 แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและค่าประสิทธิภาพการดำเนินงาน

	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFF	NIM	CA	DEA
ธ.ดีบีเอส ไทยทุน	0.0354	(0.1420)	0.4634	(315,275)	3.3473	(0.0018)	12.00	0.8730
ธ.ยูโอบี รัตนสิน	0.0284	(0.0028)	0.1997	10,703	1.0051	0.0007	15.34	1.0000
ธ.ศรีนคร	(0.0104)	0.3838	(0.0210)	(1,205,760)	(24.6272)	(0.0221)	1.16	0.7663
ธ.ทหารไทย	0.0253	(0.2172)	0.3948	(736,292)	(0.7433)	(0.0187)	10.25	0.9750
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	0.0010	(0.1144)	0.3320	(988,752)	1.0205	(0.0095)	8.97	0.9263
ธ.เอเชีย	0.0299	(0.0350)	0.2401	(58,448)	1.4698	0.0004	13.77	0.8847
ธ.นครหลวงไทย	0.0274	0.1142	0.1806	680,470	0.6912	0.0188	12.80	1.0000

MEAN								
Size	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFF	NIM	CA	DEA
S	0.0319	(0.0724)	0.3316	(152,286)	2.176	(0.001)	13.67	0.9365
M	0.0115	0.0043	0.2365	(747,313)	(5.720)	(0.012)	8.53	0.8881
L	0.0274	0.1142	0.1806	680,470	0.691	0.019	12.80	1.0000
TOTAL	0.0196	(0.0019)	0.2557	(373,336)	(2.548)	(0.005)	10.61	0.9179

STDEV								
Size	RDIBA	ROE	ROA	P/L	EFT	NIM	CA	DEA
S	0.0049	0.0984	0.1865	230,501	1.6562	0.0018	2.36	0.0898
M	0.0193	0.2638	0.1830	497,702	12.6409	0.0101	5.32	0.0892
L	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	0.0172	0.2008	0.1602	653,697	9.8107	0.0138	4.68	0.0846

หมายเหตุ ตารางนี้คำนวณผลจาก 3 ปีปัจจุบันล่าสุดเท่านั้น กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีการควบรวมกัน จะใช้ปีที่ก่อนการควบรวมมาคำนวณในทันที ในส่วนของค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานนั้นคำนวณจากปัจจัยการผลิตจำนวน 7 ตัวและปัจจัยผลผลิตจำนวน 2 ตัว

จากตารางที่ 6.1 สรุปผลได้ดังนี้

1. อัตราส่วนของผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย (RDIBA) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารทีไอเอสไทยท努 ธนาคารเอเชียและธนาคารยูโอบีรัตนสิน มีค่าอยู่ที่ 0.0354 0.0299 และ 0.0284 ตามลำดับ ทำให้เราทราบว่าธนาคารเหล่านี้บริหารจัดการสินทรัพย์ทำให้เกิดดอกเบี้ยรับ และหนี้สินทำให้เกิดดอกเบี้ยจ่ายได้เป็นอย่างดีดีกว่าธนาคารอื่น ๆ (เนื่องจากมีผลกระทบจากการออกจำหน่าย SLIP / CAP ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อธนาคารบางแห่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่ต่ำไป เช่น ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

2. อัตราส่วนผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย มีค่าอยู่ที่ 0.1142 ทำให้เราทราบว่าธนาคารนครหลวงไทยนั้นมีประสิทธิภาพในการนำเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นมาสร้างกำไรให้กับธนาคารพาณิชย์แห่งนั้นได้เป็นอย่างดี (เป็นมุมมองกำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล) สำหรับธนาคารศรีนครนั้นแม้ว่าอัตราส่วนจะออกมาดีแต่เป็นผลเนื่องมาจากการกลับรายการการสำรองหนี้สูญที่ตั้งไว้มากเกินไปในอดีตเป็นหลังมีได้เป็นกำไรสุทธิที่ได้มาจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง

3. อัตราส่วนผลตอบแทนสินทรัพย์รวม (ROA) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารไทยท努 ธนาคารทหารไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีอัตราส่วนอยู่ที่ 0.4634 0.3948 และ 0.3320 ตามลำดับ ทำให้เราทราบว่าธนาคารข้างต้นมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างกำไรให้กับธนาคารพาณิชย์แห่งนั้นได้เป็นอย่างดีดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ

4. อัตราส่วนกำไร(ขาดทุน)ต่อจำนวนพนักงาน (P/L) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย และ ธนาคารยูโอบีรัตนสิน โดยมีอัตราส่วนอยู่ที่ 680,470 และ 10,703 บาทต่อพนักงานหนึ่งคน ตามลำดับ ทำให้เราทราบว่า

โดยเฉลี่ยแล้วพนักงานแต่ละคนของธนาคารแต่ละแห่งมีความสามารถในการสร้างกำไรให้กับธนาคารของตนได้เป็นอย่างดี

5. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน (EFF) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารยูโอบีรัตนสิน และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีค่าอยู่ที่ 0.6912 0.0051 และ 0.0205 ตามลำดับ ทำให้เราทราบได้ว่าธนาคารข้างต้นมีประสิทธิภาพบริหารจัดการในส่วนของค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดไม่ให้มีจำนวนที่มากเกินไป ทั้งนี้เพราะหากธนาคารพาณิชย์มีค่าใช้จ่ายที่มีโชดอกเบียดนี้เป็นจำนวนมากแล้วจะทำให้แทนที่กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานจะกลายเป็นกำไรสุทธิจำนวนมาก กลับกลายเป็นลดลงได้

6. อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิสินทรัพย์รวม (NIM) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารยูโอบีรัตนสินและธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) 0.0188 0.0007 และ 0.0004 ตามลำดับ ทำให้เราทราบได้ว่าธนาคารข้างต้นมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างกำไรให้กับธนาคารพาณิชย์แห่งนั้นได้เป็นอย่างดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ (เป็นมุมมองกำไรหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้ว)

7. อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CA) พบว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตราส่วนทางการเงินนี้ดีที่สุด คือ ธนาคารยูโอบีรัตนสิน ธนาคารเอเชีย และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าอยู่ที่ 15.34 13.77 และ 12.80 ตามลำดับ ทำให้เราทราบได้ว่าธนาคารข้างต้นมีประสิทธิภาพในการใช้ดำรงไว้ซึ่งความเพียงพอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ คือ ขั้นต่ำร้อยละ 8.5 หมายเหตุในช่วงปี 2542 และ 2543 นั้นพบว่าธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงน้อยกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและกลับมามีอัตราส่วนที่เพียงพอในปี 2544

8. ค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้ปัจจัยการผลิต 7 ตัวและผลผลิต 2 ตัวคำนวณผลแบบ VRS พบว่าธนาคารที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูงจำนวน 2 แห่ง คือ ธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารยูโอบีรัตนสิน มีค่าอยู่ที่ 1.0000 และธนาคารที่มีค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำสุด คือ ธนาคารศรีนคร มีค่าอยู่ที่ 0.7663 อีกทั้งพบว่าธนาคารพาณิชย์ที่ได้ควบคุม

รวมกันในแต่ละคู่ กล่าวคือ ธนาคารผู้ซื้อกิจการหรือธนาคารผู้ถูกควบรวมล้วนแต่มีธนาคารที่มีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ต่ำอย่างน้อย 1 แห่ง

เนื่องจากกิจการที่ประกอบธุรกิจประเภทธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะจะต้องถูกทางการโดยธนาคารแห่งประเทศไทยคอยควบคุมดูแลอยู่เสมอ เนื่องจากมีความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ดังนั้น การใช้อัตราส่วนทางการเงินเพียงอย่างเดียวนั้น อาจยังไม่ได้สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริง เนื่องจากมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลมากระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตัวอย่างเช่นการที่ธนาคารพาณิชย์ถูกควบคุมให้อยู่ในกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ดังนั้นทำให้ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องประมาณการตัวเลขต่าง ๆ เช่น ค่าเผื่อสำรองหนี้สงสัยจะสูญซึ่งไม่อาจที่จะประมาณการได้อย่างแม่นยำเท่าที่ควร จะเห็นได้จากในบางปีมีการประมาณการที่มากเกินไปทำให้ต้องมากลับรายการในปีถัดไป ดังนั้นจึงส่งผลต่อการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

สรุปผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สรุปผลการวิเคราะห์ความแตกต่างประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ไม่ดีกับพฤติกรรมการควบรวมธนาคารพาณิชย์

สมมติฐานการวิจัยที่ 1

ผู้วิจัยต้องการตรวจสอบว่าธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ควบรวมกิจการมีสินทรัพย์รวมขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า “ธนาคารพาณิชย์ที่ควบรวมกิจการทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กมีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกัน”

ภายหลังจากการทดสอบในเรื่องความแตกต่างของประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ ทั้งนี้ ที่ระดับนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้ผลการวิจัยได้สอดคล้องกับกระแสการปรับตัวของระบบเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ธนาคารพาณิชย์มีขนาดใหญ่ เนื่องจากการมีขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 เป็นจำนวนมากแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการให้บริการลูกค้าได้ทุกกลุ่ม สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอและมั่นคง

สมมติฐานการวิจัยที่ 2

ผู้วิจัยต้องการตรวจสอบว่าธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีโครงสร้างในส่วนของผู้ถือหุ้นที่แตกต่างกันนั้นมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างกันหรือไม่ โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า “ธนาคารพาณิชย์ที่มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติอย่างน้อยร้อยละ 25 กับไม่ถึงร้อยละ 25 มีประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกัน” กล่าวคือ คาดว่าหากมีชาวต่างชาติถือหุ้นแล้วจะทำให้ให้นำเอาเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่เข้ามาให้บริการได้ดี ลูกค้าพึงพอใจส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้น

ภายหลังจากการทดสอบในเรื่องความแตกต่างของประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติอย่างน้อยร้อยละ 25 กับไม่ถึงร้อยละ 25 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ ทั้งนี้ที่ระดับนัยสำคัญ ($p > 0.05$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้เชื่อว่า เหตุผลของความไม่สัมพันธ์ดังกล่าวอาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์ไทยส่วนใหญ่กำลังเริ่มฟื้นตัวจากภาวะเศรษฐกิจ เริ่มมีกำไรสุทธิ ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าหากได้ทดสอบสมมติฐานข้อนี้ในอนาคตที่เศรษฐกิจรุ่งเรืองแล้ว จะเห็นผลได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติมีผลในการผลักดันให้เกิดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้นหรือไม่

สรุปผลการวิเคราะห์แบบ Sentivity analysis

จากการวิเคราะห์แบบ Sentivity analysis ที่ได้แสดงผลวิเคราะห์ไว้ในบทที่ 5 ซึ่งมีกระบวนการต่าง ๆ โดยทำการเพิ่มหรือลดปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปให้ได้ว่าปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ คือ ดอกเบี้ยจ่าย และ เงินให้สินเชื่อ สอดคล้องกับความเป็นจริง กล่าวคือ ดอกเบี้ยจ่ายนั้นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับดอกเบี้ยรับ และเนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ทั้งหมดล้วนแต่อาศัยรายได้หลักจากการให้สินเชื่อเพื่อได้มาซึ่งดอกเบี้ยรับ ดังนั้น เงินให้สินเชื่อจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพมากกว่าสินทรัพย์รวม สำหรับในอนาคตนั้นเนื่องจากปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ได้เริ่มมาตระหนักถึงความสำคัญของรายได้อื่น ๆ ที่มีใช้ดอกเบี้ยรับ ส่งผลให้ในอนาคตรายได้หลักของธนาคารพาณิชย์อาจจะไม่ใช่ดอกเบี้ยรับอีกต่อไป ดังนั้นในอนาคตข้างหน้าปัจจัยนำเข้าที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานอาจไม่ใช่เพียงแค่อดอกเบี้ยจ่ายและเงินให้สินเชื่อ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ในบทที่ 5 บอกให้ทราบถึงปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเริ่มมีบทบาท เช่น เรื่องของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย สินทรัพย์รวม และส่วนของผู้ถือหุ้น ปัจจัยอื่น ๆ เหล่านี้เริ่มมีความสำคัญแต่เนื่องจากหากใช้ตัวใดตัวหนึ่งก็จะต้องไม่ใช่ตัวอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะหากใส่ปัจจัยหลาย ๆ อย่างพร้อมกันจะส่งผลต่อการวิเคราะห์ประสิทธิภาพที่ดีเกินความจริง เนื่องจากการใส่ปัจจัยนำเข้าที่มากเกินไปทำให้เกิดการชดเชยข้อเสียหรือข้อบกพร่องไป

จากการที่ได้ทราบถึงปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้น ทำให้สามารถบอกถึงอัตราส่วนการเงินที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยจ่าย คือ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ในส่วนของอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเงินให้สินเชื่อ คือ อัตราดอกเบี้ยจ่าย และ อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อรวม อัตราส่วนหนี้สูญต่อสินเชื่อรวม อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อรวม จากอัตราส่วนทางการเงินที่ได้กล่าวมาล้วนมีผลต่อการพิจารณาประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ลงทุนควรศึกษาและพิจารณาไตร่ตรองให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จึงทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์และตีความจากผลการวิจัยที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเพียงด้านเดียว และถ้าหากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ควบคู่ไปด้วย อาจทำให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ ในการนำเสนอผลการวิจัย อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะขอเสนอแนะประเด็นหรือข้อคิดที่ได้จากการวิจัยโดยอิงกับผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษานี้เท่านั้น และแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การออกแบบเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการวัดประสิทธิภาพนั้น นับวัน ๆ เริ่มมีความตระหนักเห็นถึงความสำคัญมากขึ้นเนื่องจากนักลงทุนมืออาชีพต้องการข้อมูลที่ประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ เพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุนเพื่อผลตอบแทนในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีผู้วิจัยท่านอื่นที่สนใจและทำการศึกษาค้นคว้าพัฒนาการวิเคราะห์ผลเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น เพราะว่าเป็นนำความรู้ด้านวิชาการมาใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ ในส่วนของงานวิเคราะห์ความสัมพันธ์ถ้าหากเปลี่ยนแปลงมาตราวัดนามกำหนด (Nominal) ให้เป็นมาตราวัดที่สูงขึ้น เช่น อันดับ (Ordinal) อัตราภาค (Interval) และ อัตราส่วน (Ratio) เชื่อมั่นว่าจะทำให้การวิเคราะห์ผลที่ออกมา มีความสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น ส่วนการวัดหาประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมนั้นผู้วิจัยหวังว่าในอนาคตจะมีการพัฒนาตัวแบบการวัดประสิทธิภาพในภาพรวมได้ดียิ่งขึ้น สามารถวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานทั้งกรณีปัจจุบันที่แปรผันและผันได้ อีกทั้งตัวแบบที่ปรับตัวเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งในขาขึ้นและขาลง

ข้อเสนอแนะของการศึกษาต่อในอนาคต

เนื่องการรวบรวมกิจการของธุรกิจธนาคารพาณิชย์เป็นที่สนใจของในกลุ่มนักลงทุนต่างชาติและตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาสถาบันการเงินที่จัดทำขึ้นโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น ประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมต่อไป คือ เมื่อนักลงทุนชาวต่างชาติได้เข้ามาซื้อกิจการไปแล้วหรือเข้ามาร่วมลงทุน เช่น ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดได้เข้ามาถือหุ้นของธนาคารนครธน ธนาคารทีบีเอสของสิงคโปร์ได้เข้ามาถือหุ้นของธนาคารไทยทู หรือการรวบรวมกิจการกันของธนาคารนครหลวงไทยกับธนาคารศรีนคร ธนาคารทหารไทยกับธนาคารทีบีเอสไทยทูลและบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยนั้น หรือล่าสุดการตกลงรวบรวมกิจการกันของธนาคารเอเชียกับธนาคารยูโอบี รัตนสิน ภายหลังจากการซื้อกิจการหรือรวบรวมกิจการแล้วได้

ประสบความสำเร็จอย่างชัดเจนเสมอไปหรือไม่ หากไม่ประสบความสำเร็จเป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุใด อีกทั้งหากได้กำไรแล้วควรให้ต่างชาติได้เข้ามาควบคุมกิจการที่สำคัญอย่างเช่น ธนาคารพาณิชย์นี้หรือไม่ หากให้ควรให้ในสัดส่วนการควบคุมที่อย่างน้อยเพียงใด

หากผู้วิจัยอื่นสนใจเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ๆ ของประเทศ นอกเหนือจากกลุ่มธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ กลุ่มพลังงาน กลุ่มสื่อสาร กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ ว่าแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีปัจจัยนำเข้าหลักที่สำคัญ ๆ เฉพาะในแต่ละกลุ่มมีอะไรบ้าง และหากต้องการที่จะลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ แล้ว ควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยนำเข้าหลักตัวใดบ้าง หรือพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงินอะไร ทั้งนี้เพื่อให้ตัดสินใจเลือกลงทุนได้อย่างมั่นใจ และได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

กิติมา เต็มทอง. ความมีประสิทธิภาพในองค์กรของธนาคารพาณิชย์, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

กิติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์. คิดให้ครบก่อนซื้อ/ควรวรรณ (กิจการ), วารสารการเงินธนาคาร. ฉบับที่
278 (มิถุนายน 2548) : 226.

ข่าวกระทรวงการคลัง. แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน ฉบับที่ 81/2541

ดิชพงศ์ พงศ์ภัทรชัย. การบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจ : การเปลี่ยนแปลงที่น่าจับตามอง, วารสาร
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับที่ 100 (ตุลาคม – ธันวาคม 2546)

ดุษฎี สงวนชาติ และ วรศักดิ์ ทูมมานนท์. การบัญชีชั้นสูง 1. พิมพ์ครั้งที่ 1 สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2546.

ต่อศักดิ์ นุชอนงค์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานภายหลังการควบรวมและครอบครอง
กิจการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย วิทยศึกษานิพนธ์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ธนวิทย์ สุทธิรัตนกุล. ประสิทธิภาพและพฤติกรรมการรวมตัวในอุตสาหกรรมธนาคารพาณิชย์ของ
ประเทศไทย : ศึกษาทางด้านต้นทุน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ธัญญา ศิริเวทิน และ จันทร์เพ็ญ รัตนานันท์. การปรับโครงสร้างของระบบสถาบันการเงิน
วารสารการเงินการคลัง 39, (2541).

นภาพร เรื่องสกุล. นโยบายแก้ปัญหาเศรษฐกิจธนาคารพาณิชย์ไทย. มุลนิธิวิจัยเพื่อการพัฒนา,
2532.

นภาพร อัศวโรจน์พาณิชย์. ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย, วิทยศึกษานิพนธ์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

นริศรา ผดุงพันธ์. การศึกษาฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย
วิทยานิพนธ์ภาควิชาการเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

บรรเจิด พรหมโสภา. การประหยัดต่อขนาดของสาขาธนาคารพาณิชย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีธนาคารพาณิชย์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ปกรณ์ วิทยานนท์. แนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎเกณฑ์ควบคุมธนาคารพาณิชย์ไทย พิมพ์ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2532.

พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล. การตรวจสอบเพื่อซื้อหรือควบกิจการ. วารสารการเงินธนาคาร. (กรกฎาคม 2544).

พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล. การบริหารความเสี่ยงของธนาคาร. วารสารการเงินธนาคาร. (ธันวาคม 2545).

พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล. วิเคราะห์และวัดผลการดำเนินงาน. วารสารการเงินธนาคาร. (เมษายน 2545).

พิชิตพล เอี่ยมมงคลชัย และ ฤทธิชัย งดงาม. กฎหมายใหม่เอื้อรวมกิจการ วารสารการเงินธนาคาร ปีที่ 23 ฉบับที่ 264 เม.ย. 2547.

เพียรพรรณ กำเนิดศิริ. ศัพท์การเงินธนาคาร ตลาดทุน ตลาดหุ้น สำนักพิมพ์การเงินธนาคาร โรงพิมพ์กรุงเทพ 2538.

เรณู กฤษณะสังข์. การบัญชีธนาคาร วัฒนธรรมการพิมพ์ กรุงเทพฯ 2536.

วงศ์ รุ่งรุจีไพศาล. การรวมกิจการ 3 สถาบัน บรรษัทบริหารธุรกิจ ไอเอฟซีทีวีวี 23, 7 (พฤษภาคม 2547) : 8 – 9.

วงศ์ศักดิ์ ทุมมานนท์. งบการเงินรวมและปัญหาการจัดทำงบการเงินรวม (ตามมาตรฐานฉบับใหม่) พิมพ์ครั้งที่ 1 สำนักพิมพ์ธรรมนิติ, 2547.

วารี หะวานนท์. การบัญชีธนาคาร : การปฏิบัติงานธนาคารพาณิชย์. พิมพ์ครั้งที่ 5 ชวนพิมพ์, 2534.

วิศวกร ปันยารชุน. ปัญหาการเพิ่มมูลค่ากิจการในการควบกิจการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (2542), มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 43 การรวมธุรกิจ, กรุงเทพมหานคร.

ซิณา ทับทิมพรรณ. การควบรวมกิจการธนาคารไทย วิธีการที่ดีเพื่อรองรับการแข่งขัน. พิมพ์ครั้งที่ 1 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545.

อัศวพงศ์ อ้นทอง. การใช้โปรแกรม DEAP 2.1 สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยวิธีการ Data Envelopment Analysis สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2547.

อังคณา นุตยกุล. การบัญชีธนาคาร พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ 2543.

คุณฉวีย์ เหมะประเสริฐสุข. ประสิทธิภาพในการบริหารเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 2530.

ภาษาอังกฤษ

Coelli, T., Prasada Rao, D.S., Battese, E.G. 2001. An Introduction to Efficiency and Productivity Analysis. 1999.

Don R. Hansen, Maryanne M. Momen. Management Accounting. 2002.

George E. Halkos, Dimitrios S. Salamouris. Efficiency measurement of the Greek commercial bank with the use of financial ratio : a data envelopment analysis approach Management accounting research (2001) : 201-224.

Hsihui Chang, Mei-Ai Cheng, Somnath Das. Hospital ownership and operating efficiency: Evidence form Taiwan European journal of operational research. (2004) : 513-527.

Peter Chalos and Joseph Cherian. An application of data envelopment analysis to public sector performance measurement and accountability. Journal of account and public policy. 1999.

Rafael A. Cuesta, Luis Orea. Merger and technical efficiency in Spanish savings banks: A stochastic distance function approach. Journal of banking & finance. (1998) : 2231.

Rudi Vander Vennet. The effect of mergers and acquisitions on the efficiency and profitability of EC credit institutions. Journal of banking & finance. (1995) : 1531.

Stephen A. Rhodades. The efficiency effects of bank merger : An overview of case studies of nine merger. Journal of banking & finance. (1997) : 273.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงชื่อย่อรายชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในปี 2542 – 2547

BBL	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) BANGKOK BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
KTB	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
BAY	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) BANK OF AYUDHYA PUBLIC COMPANY LIMITED
KBANK	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) KASIKORNBANK PUBLIC COMPANY LIMITED
DTDB	ธนาคารดีบีเอส ไทยธนุ จำกัด (มหาชน) DBS THAI DANU BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
TMB	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) THE THAI BILITARY BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
BT	ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) BANKTHAI PUBLIC COMPANY LIMITED
SCB	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) THE SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
SCIB	ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) SIAM CITY BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
IFCT	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย THE INDUSTRIAL FINANCE CORPORATION OF THAILAND
UOBR	ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) UOB RADANASIN BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
BMB	ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) BANGKOK METROPOLITAN BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
SCNB	ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน) STANDARD CHARTERED NAKORNTHON BANK PUBLIC COMPANY LIMITED
BOA	ธนาคารเอเซีย จำกัด (มหาชน) THE BANK OF ASIA PUBLIC COMPANY LIMITED
NBANK	ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) THANACHART BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

<p>ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 333 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2231-4333 โทรสาร 0-2236-8287, 0-2231-4185</p> <p>WEB SITE : 0http://www.bbl.co.th</p>
<p>ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 35 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2255-2222 โทรสาร 0-2255-9391-6</p> <p>WEB SITE : http://www.ktb.co.th</p>
<p>ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 1222 ถนนพระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2683-1000, 0-2296-2000 โทรสาร 0-2683-1460</p> <p>WEB SITE : 1http://www.krungsri.com</p>
<p>ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 1 ซอยกสิกรไทย ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2470-2663-7 โทรสาร 0-2470-2746</p> <p>WEB SITE : http://www.kasikornbank.com</p>
<p>ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 393 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2333-9160, 0-2230-5000 โทรสาร 0-2236-7939</p> <p>WEB SITE : http://www.dbs.co.th</p>
<p>ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 3000 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2299-1111, 0-2273-7020 โทรสาร 0-2273-7121-4</p> <p>WEB SITE : http://www.tmb.co.th</p>
<p>ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 44 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2633-8000, 0-2633-9000-3 โทรสาร 0-2633-9026</p> <p>WEB SITE : http://www.bankthai.co.th</p>
<p>ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 9 ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2544-1111, 0-2937-7777 โทรสาร 0-228-72973-4</p> <p>WEB SITE : http://www.scb.com</p>

<p>ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 1101 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2253-0200, 0-2208-5000 โทรสาร 0-2253-1240</p> <p>WEB SITE : http://www.scib.co.th</p>
<p>บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>สำนักงาน : 1770 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2253-7111, 0-2253-9666 โทรสาร 0-2253-9677</p> <p>WEB SITE : http://www.ifct.co.th/</p>
<p>ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 690 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10110</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2260-0090-119 โทรสาร 0-2260-5310-2</p> <p>WEB SITE : http://www.uob-radanasin.co.th</p>
<p>ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 2 ถนนเฉลิมเขตร์ 4 แขวงเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2223-0561 โทรสาร (662) 224-3768</p> <p>WEB SITE : -</p>
<p>ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : อาคารสารธานี 90 ถนนสารเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2233-2111-9, 0-2233-8070-89 โทรสาร 0-2236-4226</p> <p>WEB SITE : http://www.standardcharterednakornthon.co.th</p>
<p>ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : 191 ถนนสารใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2287-2211-3 โทรสาร 0-2287-2973-4</p> <p>WEB SITE : http://www.boa.co.th</p>
<p>ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)</p> <p>สำนักงาน : อาคารต้นสน ทาวเวอร์ ชั้น 1, 2, 13 และ 14, 900 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330</p> <p>โทรศัพท์ : 0-2655-9000 โทรสาร 0-2655-9001</p> <p>WEB SITE : http://www.thanachart.com</p>

ตารางแสดงอัตราส่วนของผลต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย

1. RDIBA	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	(0.0018)	0.0240	0.0296	0.0280	0.0132	0.0236
2.ธนาคารกรุงไทย	(0.0134)	0.0105	0.0231	0.0244	0.0576	0.0214
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	(0.0004)	0.0203	0.0188	0.0213	0.0247	0.0247
4.ธนาคารกสิกรไทย	0.0026	0.0269	0.0568	0.0339	0.0344	0.0325
5.ธนาคารไทยธนาคาร	(0.0358)	(0.0153)	0.0420	0.0520	0.0315	0.0128
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	0.0082	0.0330	0.0349	0.0364	0.0373	0.0285
7.ธนาคารธนาชาติ	-	-	-	0.0670	0.0725	-
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	0.1259	0.1149	0.0851	0.1339	0.1379	0.0762
MEAN	0.0122	0.0306	0.0415	0.0496	0.0511	0.0314
STDEV	0.0522	0.0404	0.0230	0.0373	0.0397	0.0207
MAX	0.1259	0.1149	0.0851	0.1339	0.1379	0.0762
MIN	(0.0358)	(0.0153)	0.0188	0.0213	0.0132	0.0128

ตารางแสดงอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

2. ROE	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	(1.2690)	(0.4213)	0.1497	0.1270	0.1456	0.1637
2.ธนาคารกรุงไทย	(0.9093)	(0.3465)	(0.0679)	0.1248	0.1254	0.1475
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	(0.9798)	(0.4739)	(0.1717)	0.1330	0.1372	0.1550
4.ธนาคารกสิกรไทย	(2.6160)	0.0910	0.0631	0.2109	0.3399	0.2611
5.ธนาคารไทยธนาคาร	(1.0736)	(0.2883)	0.0900	0.1719	(0.4547)	0.0781
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	(0.6448)	0.0645	0.0096	(0.2127)	0.1965	0.2162
7.ธนาคารธนาชาติ	-	-	-	0.0476	0.0480	-
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	(0.0940)	(0.4705)	(0.2083)	0.1308	0.1812	0.1622
MEAN	(1.0838)	(0.2636)	(0.0194)	0.0917	0.0899	0.1691
STDEV	0.7741	0.2425	0.1351	0.1314	0.2352	0.0573
MAX	(0.0940)	0.0910	0.1497	0.2109	0.3399	0.2611
MIN	(2.6160)	(0.4739)	(0.2083)	(0.2127)	(0.4547)	0.0781

ตาราง แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิก่อนภาษีต่อสินทรัพย์รวม

3. ROA	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	(0.0528)	(0.0162)	0.0056	0.0054	0.0096	0.0138
2.ธนาคารกรุงไทย	(0.1021)	(0.0292)	(0.0045)	0.0079	0.0080	0.0098
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	(0.0566)	(0.0207)	(0.0060)	0.0048	0.0065	0.0089
4.ธนาคารกสิกรไทย	(0.0817)	0.0030	0.0023	0.0091	0.0200	0.0196
5.ธนาคารไทยธนาคาร	(0.0832)	(0.0184)	0.0043	0.0079	(0.0148)	0.0022
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	(0.0542)	0.0055	0.0009	(0.0184)	0.0192	0.0244
7.ธนาคารธนาชาติ	-	-	-	0.0095	0.0089	-
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	(0.0081)	(0.0349)	(0.0105)	0.0068	0.0116	0.0132
MEAN	(0.0627)	(0.0158)	(0.0011)	0.0041	0.0086	0.0131
STDEV	0.0303	0.0152	0.0060	0.0092	0.0107	0.0073
MAX	(0.0081)	0.0055	0.0056	0.0095	0.0200	0.0244
MIN	(0.1021)	(0.0349)	(0.0105)	(0.0184)	(0.0148)	0.0022

ตาราง แสดงอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) ต่อจำนวนพนักงาน

4. P/L per employee	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	(2,817,450)	(926,997)	336,210	338,704	623,261	954,761
2.ธนาคารกรุงไทย	(5,837,908)	(1,833,610)	(282,762)	537,120	602,652	775,055
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	(2,249,333)	(922,865)	(279,158)	255,514	412,972	618,266
4.ธนาคารกสิกรไทย	(4,154,099)	172,185	152,867	657,982	1,518,290	1,549,082
5.ธนาคารไทยธนาคาร	(6,363,774)	(1,566,128)	420,323	775,417	(1,652,701)	213,965
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	(3,382,499)	358,703	57,500	(1,167,543)	1,181,604	1,517,154
7.ธนาคารธนาชาติ	-	-	-	1,302,816	1,281,661	-
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	(297,852)	(1,465,164)	(464,980)	299,030	488,985	480,401
MEAN	(3,586,131)	(883,411)	(8,571)	374,880	557,091	872,669
STDEV	2,095,254	853,230	339,106	709,964	982,269	506,894
MAX	(297,852)	358,703	420,323	1,302,816	1,518,290	1,549,082
MIN	(6,363,774)	(1,833,610)	(464,980)	(1,167,543)	(1,652,701)	213,965

ตารางแสดงอัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบียต่อกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน

5. EFT	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	(0.7186)	4.1936	3.7809	4.2936	2.6303	1.7147
2.ธนาคารกรุงไทย	(0.2990)	(1.9695)	(4.5991)	2.2414	2.0902	2.0139
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	(0.8969)	12.3555	(3.4815)	3.9081	3.1338	2.2419
4.ธนาคารกสิกรไทย	(0.6227)	0.9056	13.0509	2.7535	0.1139	1.2763
5.ธนาคารไทยธนาคาร	(0.5031)	6.4626	4.0082	1.8362	(1.3427)	6.8588
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	(0.8478)	4.5153	24.2077	(1.2739)	1.2218	1.1010
7.ธนาคารธนชาติ	-	-	-	1.2765	2.1379	-
8. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	(0.5863)	(3.7585)	(4.3375)	6.6498	4.0639	4.8939
MEAN	(0.6392)	3.2435	4.6614	2.7107	1.7561	2.8715
STDEV	0.2056	5.4403	10.6980	2.3414	1.7250	2.1656
MAX	(0.2990)	12.3555	24.2077	6.6498	4.0639	6.8588
MIN	(0.8969)	(3.7585)	(4.5991)	(1.2739)	(1.3427)	1.1010

ตารางแสดงอัตราส่วนของกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อสินทรัพย์รวม

6. NIM	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	(0.0487)	(0.0154)	0.0052	0.0049	0.0086	0.0082
2.ธนาคารกรุงไทย	(0.0926)	0.0769	(0.0045)	0.0079	0.0079	0.0077
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	(0.0492)	(0.0193)	(0.0061)	0.0046	0.0062	0.0057
4.ธนาคารกสิกรไทย	(0.0778)	0.0017	0.0013	0.0087	0.0187	0.0192
5.ธนาคารไทยธนาคาร	(0.0809)	(0.0201)	0.0042	0.0070	(0.0149)	(0.0160)
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	(0.0512)	0.0050	0.0006	(0.0179)	0.0175	0.0169
7.ธนาคารธนชาติ	-	-	-	0.0086	0.0077	-
8.ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	(0.0075)	(0.0347)	(0.0104)	0.0067	0.0116	0.0115
MEAN	(0.0583)	(0.0008)	(0.0014)	0.0038	0.0079	0.0076
STDEV	0.0285	0.0369	0.0058	0.0089	0.0103	0.0115
MAX	(0.0075)	0.0769	0.0052	0.0087	0.0187	0.0192
MIN	(0.0926)	(0.0347)	(0.0104)	(0.0179)	(0.0149)	(0.0160)

ตารางแสดงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

7. CA	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	11.60	8.70	11.28	11.54	15.90	13.50
2.ธนาคารกรุงไทย	15.04	19.21	15.67	12.63	9.20	10.90
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	14.84	12.22	11.01	10.80	13.92	10.72
4.ธนาคารกสิกรไทย	11.53	11.75	12.73	14.34	17.86	13.13
5.ธนาคารไทยธนาคาร	10.18	21.08	21.54	20.93	14.19	10.99
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	17.00	16.10	16.60	14.00	12.90	16.70
7.ธนาคารธนชาต				32.34	26.86	26.35
8.ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	(2.51)	13.05	10.92	11.30	13.24	12.69
MEAN	11.10	14.59	14.25	15.99	15.51	12.66
STDEV	6.47	4.41	3.95	7.35	5.22	2.12
MAX	17.00	21.08	21.54	32.34	26.86	16.70
MIN	(2.51)	8.70	10.92	10.80	9.20	10.72

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยใช้ Input 7 ตัว และ Output 2 ตัว

8. DEA	2542	2543	2544	2545	2546	2547
1.ธนาคารกรุงเทพ	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
2.ธนาคารกรุงไทย	0.8950	1.0000	1.0000	1.0000	0.9990	1.0000
3.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	0.8742	0.8650	0.8270	1.0000	1.0000	0.9900
4.ธนาคารกสิกรไทย	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
5.ธนาคารไทยธนาคาร	0.7080	0.7830	1.0000	1.0000	0.8260	0.9240
6.ธนาคารไทยพาณิชย์	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	0.9680
7.ธนาคารธนชาต				1.0000	1.0000	
8.ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน	1.0000	0.9980	0.9590	1.0000	1.0000	1.0000
MEAN	0.9253	0.9494	0.9694	1.0000	0.9781	0.9831
STDEV	0.1104	0.0889	0.0646	0.0000	0.0615	0.0286
MAX	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000
MIN	0.7080	0.7830	0.8270	1.0000	0.8260	0.9240

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
BANGKOK BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
20 พฤศจิกายน 2487	บมจ.ธนาคารกรุงเทพ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2487 ด้วยทุนจดทะเบียนแรกเริ่ม 4 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์ ที่จะให้บริการทางด้านสินเชื่อ รับฝากเงิน การค้าระหว่างประเทศ และบริการอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศและของโลก
1 ธันวาคม 2487	ธนาคารเปิดดำเนินการวันแรกเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2487 โดยมีสถานที่ทำการหรือสำนักงานแห่งแรกที่ ถนนราชวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร มีพนักงานรุ่นแรก 23 คน กรรมการผู้จัดการใหญ่คนแรก คือ หลวงรอบบุรุษกิจ
28 ธันวาคม 2544	<p>ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ซีบีเอ็นพี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์ จำนวน 208 หุ้น มูลค่ารวม 20,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.8 ของทุนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 1,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท) ซึ่งการเข้าถือหุ้นดังกล่าวเกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท ไทยยามาฮ่ามอเตอร์ จำกัด, บริษัท ยามาฮ่าเอ็นจินส์ จำกัด, บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลคาสติ้ง จำกัด และ บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ฟรีซีชั่น จำกัด</p> <p>ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ไทยยามาฮ่ามอเตอร์ จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตชิ้นส่วนประกอบรถยนต์ จำนวน 42,608,714 หุ้น มูลค่ารวม 426,087,140 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.39 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 410,000,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) ซึ่งการเข้าถือหุ้นดังกล่าวเกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคาร กับบริษัท ไทยยามาฮ่ามอเตอร์ จำกัด, บริษัท ยามาฮ่าเอ็นจินส์ จำกัด, บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลคาสติ้ง จำกัด และ บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ฟรีซีชั่น</p>
31 มกราคม 2545	<p>ธนาคารได้รับโอนหุ้นสามัญบริษัท สยามเหล็กรีดเย็นครบวงจร จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตเหล็กแผ่นรีดเย็น จำนวน 6,600,000 หุ้น มูลค่ารวม 66,000 บาท เมื่อรวมกับหุ้นที่ธนาคารถืออยู่เดิมจำนวน 28,310,000 หุ้นรวมเป็น 34,910,000 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 10.58 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัท ซึ่งมีจำนวน 330,000,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท)</p> <p>ทั้งนี้ การรับโอนหุ้นดังกล่าวเป็นการรับโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารกับบริษัท อินเทอร์เน็ต เมทัล ทิวส์ แอลลิแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด</p>

8 กุมภาพันธ์ 2545	ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ยู เอ็ม ซี เม็ททอล จำกัดซึ่งประกอบธุรกิจ โรงงานผลิตเหล็กเส้นมีเตาหลอม จำนวน 43,178,255 หุ้น มูลค่ารวม 431,782,546.94 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.06 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 139,000,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) ทั้งนี้ การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการถือหุ้นเนื่องจากการการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท
28 กุมภาพันธ์ 2545	ตามที่บริษัทเงินทุน บัวหลวง จำกัด (เดิมชื่อบริษัทเงินทุน ทักษิณธนากิจ จำกัด) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของธนาคารได้เข้าลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด ในอัตราส่วนร้อยละ 67.71 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น บัดนี้บริษัทได้เพิ่มทุนและเรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 10 ล้านบาท ซึ่งบริษัทเงินทุน บัวหลวง จำกัด มิได้เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว ส่งผลให้สัดส่วนการถือครองหุ้นของบริษัทเงินทุน บัวหลวง ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 65 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วทั้งหมดของบริษัท
18 มีนาคม 2545	ธนาคารได้เข้าถือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ ควบลิตี เฮ้าส์ ซึ่งเป็นกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้องประเภทไม่รับซื้อคืนหน่วย ลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุน ซึ่งมีจำนวน 142 ล้านบาท (ราคาที่ตราไว้หน่วยละ 10 บาท)
20 พฤษภาคม 2545	คณะกรรมการธนาคารมีมติให้ธนาคารมีมติให้ธนาคาร ในฐานะผู้ให้เช่า เข้าทำสัญญาเช่าที่ดินและอาคาร BH Tower 1 และ 2 กับบริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้เช่า โดยอาคารดังกล่าวตั้ง อยู่ในบริเวณของโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ สุขุมวิท ซอย 3 (ซอยนานาเหนือ) เขตวัฒนา กรุงเทพฯ รวมพื้นที่อาคารทั้งหมด ประมาณ 31,500 ตารางเมตร เป็นเวลา 3 ปี นับจากวันที่ 29 สิงหาคม 2543 โดยบริษัทจะต้องชำระค่าเช่าให้ธนาคารอย่างต่ำ 8 ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน) ได้โอนอาคาร BH Tower 1 และ 2 ให้แก่ธนาคารเพื่อเป็นการชำระหนี้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของบริษัทกับเจ้าหนี้
22 พฤษภาคม 2545	ธนาคารลดสัดส่วนการถือหุ้นของธนาคารในบมจ. ไทยฟิล์มอินดัสตรี (บริษัท) ลงเหลือร้อยละ 7.96 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัท เนื่องจากบริษัทได้เพิ่มทุนจดทะเบียนชำระแล้วขึ้นอีก แต่ธนาคารในฐานะผู้ถือหุ้นมิได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว
31 พฤษภาคม 2545	ธนาคารเข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ยูบี-เฮเวิร์ท (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจ โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ จำนวน 5,422,920 หุ้น มูลค่ารวม 135,573,000 บาท เมื่อรวมกับหุ้นที่ธนาคารถืออยู่เดิมจำนวน 432,500 หุ้น รวมเป็นหุ้นทั้งหมด 5,855,420 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 36.95 ของทุนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 15,845,840 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 25 บาท) ทั้งนี้ การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการถือหุ้นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท ยูบี-เฮเวิร์ท (ประเทศไทย) จำกัด

27 มิถุนายน 2545	ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ศรีอุททอง จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแรงสูง จำนวน 28,870,719 หุ้น มูลค่ารวม 288.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.62 ของทุนชำระแล้วของบริษัท ทั้งนี้ การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการถือหุ้นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท ศรีอุททอง
28 มิถุนายน 2545	ธนาคารเข้าถือหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญของบริษัทกฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 126,317,000 หุ้น มูลค่ารวม 1,263.17 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.98 ของทุนชำระแล้วของบริษัท ทั้งนี้ การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการถือหุ้นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท กฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน)
26 พฤศจิกายน 2545	ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ตริอรรณบุรณ์ อุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก จำนวน 4,057,605 หุ้น ในราคาหุ้นละ 100 บาท (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท) มูลค่ารวม 405.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.45 ของทุนชำระแล้วของบริษัท โดย การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการเกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท ตริอรรณบุรณ์ อุตสาหกรรม จำกัด
27 ธันวาคม 2545	ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ควอลิตี้ อินน์ จำกัด (บริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจโรงแรม จำนวน 846,614 หุ้น มูลค่ารวม 960,161,869.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.33 ของทุนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 2,000,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท) ทั้งนี้ การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการถือหุ้นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท
13 มกราคม 2546	ธนาคารลงทุนในหุ้นสามัญของ Golden River Investment International Corporation (บริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจจัดการกองทุน จำนวน 666,667 หุ้น มูลค่ารวม 666.667 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 10 ของทุนชำระแล้วของบริษัท ซึ่งมีจำนวน 6,666,670 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 ดอลลาร์สหรัฐ)
26 มิถุนายน 2546	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญ จำนวนทั้งหมดที่ธนาคารถืออยู่ในบริษัท PT BBL Donatama Finance Tbk (บริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจให้บริการทางการเงินในประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 40.5 ล้านหุ้น มูลค่ารวม 4,050 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.50 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 180 ล้านหุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 500 รูเปีย)
24 กรกฎาคม 2546	ธนาคารได้รับโอนหุ้นสามัญของบริษัท บางกอกโพลีเอททีลีน จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายเม็ดพลาสติก จำนวน 9,350,000 หุ้น มูลค่ารวม 187,000,000 บาท เมื่อรวมกับหุ้นที่ถืออยู่เดิมจำนวน 17,000,000 หุ้น รวมเป็นหุ้นทั้งหมด 26,350,000 หุ้น เท่ากับร้อยละ 15.50 ของทุนชำระแล้วของบริษัท ซึ่งมีจำนวน 170,000,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้

	หุ้นละ 10 บาท) ซึ่งเป็นการรับโอนหุ้นดังกล่าวเป็นการรับโอนทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับนายประเสริฐ ตั้งตรงศักดิ์ และ นายสุมิตร เศรษฐพรพงศ์
15 สิงหาคม 2546	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญ จำนวนทั้งหมดที่ธนาคารถืออยู่ในบริษัท สยามพาราฟินส์ จำกัด (บริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจปิโตรเคมี จำนวน 860,000 หุ้น มูลค่ารวม 11.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทซึ่งมีจำนวน 8,600,000 หุ้น (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เรียกชำระแล้วหุ้นละ 25 บาท)
4 กันยายน 2546	สัดส่วนการถือหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพของธนาคารในบริษัท กฤษตามหานคร จำกัด (บริษัท) ได้ลดลงเหลือร้อยละ 18.64 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วของบริษัทเนื่องจากบริษัทได้เพิ่มจดทะเบียนชำระแล้วขึ้นอีก แต่ธนาคารในฐานะผู้ถือหุ้นมิได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นบุริมสิทธิเพิ่มทุนดังกล่าว
3 ตุลาคม 2546	ธนาคารได้ใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพของบริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งออกภายใต้ชื่อ “หุ้นกู้แปลงสภาพ มีประกันบางส่วน บำรุงราษฎร์ชุดที่ 2 ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2555” ที่ธนาคารถืออยู่อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท โดยได้ใช้สิทธิแปลงหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าว จำนวน 75 หน่วย เป็นหุ้นสามัญ จำนวน 42,857,142 หุ้น ซึ่งเมื่อรวมกับหุ้นที่ธนาคารถืออยู่เดิมจำนวน 44,579,953 หุ้น รวมเป็นหุ้นทั้งหมด 87,437,095 หุ้น เท่ากับร้อยละ 65.90 ของทุนชำระแล้วของบริษัท ซึ่งมีจำนวน 132,681,873 หุ้น
9 ตุลาคม 2546	ตามที่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (“ธนาคาร”) ได้ใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพของบริษัทโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งได้ออกภายใต้ชื่อ “หุ้นกู้แปลงสภาพ มีประกันบางส่วนบำรุงราษฎร์ชุดที่ 2 ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2555” ที่ธนาคารถืออยู่ โดยได้ใช้สิทธิแปลงหุ้นกู้แปลงสภาพ ดังกล่าว จำนวน 75 หน่วย เป็นหุ้นสามัญ จำนวน 42,547,142 หุ้น และธนาคารได้ขายหลักทรัพย์จำนวน 42,547,142 หุ้น ดังกล่าวแก่ผู้ลงและผู้ลงทุนประเภทสถาบันในวงจำกัด ในราคา 25 บาทต่อหุ้น ให้บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน) และ บริษัท กรุงเทพ ประกันภัย จำกัด
25 พฤศจิกายน 2546	ธนาคารได้เข้าถือหุ้นสามัญของบริษัท ศรีเทพไทย พลาสติก จำกัด (บริษัท) ซึ่งประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายเม็ดพลาสติก จำนวน 215,788 หุ้น มูลค่ารวม มีจำนวน 1,000,000 หุ้น (มูลค่า ที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) ทั้งนี้ การเข้าถือหุ้นดังกล่าวเป็นการถือหุ้นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างธนาคารกับบริษัท

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
14 มีนาคม 2509	ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)ถือกำเนิดขึ้นจากการควบรวมกิจการกันระหว่างธนาคารมณฑล จำกัด กับธนาคารเกษตร จำกัด ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ทั้งคู่ เข้าเป็นธนาคารเดียวกัน เพื่อให้ธนาคารของรัฐมีฐานะการเงินที่มั่นคงแข็งแรงสามารถคุ้มครองผู้ฝากเงินและบริการลูกค้าได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล โดยเริ่มเปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2509 ใช้สถานที่สำนักงานใหญ่ของธนาคารเกษตร จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนเยาวราช เป็นที่ทำการสำนักงานใหญ่
-2530-	ธนาคารกรุงไทย ได้เข้าร่วมบริหารในโครงการ 4 เมษายนต่อจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในวงเงิน 1,400 ล้านบาท โดยเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2530 ธนาคารกรุงไทยได้รับโอนสินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคารสยาม จำกัด ตามนโยบายของทางราชการ ซึ่งมีมูลค่าทางบัญชี 7,073.93 ล้านบาท และ 14,445.53 ล้านบาท ตามลำดับ
มีนาคม 2537	และได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 ใช้ชื่อว่า “ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)” ทะเบียนเลขที่ บมจ. 335
12 กุมภาพันธ์ 2545	ธนาคารมีเป้าหมายที่จะเสนอให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ได้พิจารณาการกระจายหุ้นของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ให้ผู้สนใจทั่วไปประมาณไตรมาสที่ 4 ของปี 2545 และในระหว่างนี้ธนาคารจะศึกษาเสนอความเห็นและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯต่อไปสำหรับแนวทางการศึกษาในเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. การลดทุนเพื่อให้สามารถจ่ายเงินปันผลได้เมื่อมีกำไร ซึ่งคาดว่าธนาคารจะเริ่มกำไรในปีนี้ 2. การจัดการ เรื่อง วอร์แรนท์ (warrant) ที่ออกให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ในลักษณะที่จะให้มีผลกระทบต่อราคาหุ้นเฉพาะช่วง 3. การลดสัดส่วนการถือหุ้นของภาครัฐ 4. การจัดการเรื่องตั๋วสัญญาใช้เงินที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย และบริษัทบริหารสินทรัพย์ สุขุมวิท จำกัด ใช้ซื้อลูกหนี้จากธนาคารกรุงไทย ให้กำหนดการจ่ายเงินตามตั๋วไม่กระทบการบริหารเงินของธนาคาร
26 เมษายน 2545	ที่ประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่ 9 อนุมัติให้ธนาคารออกไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญให้แก่พนักงานธนาคารที่เข้าร่วมโครงการร่วมใจจากเพื่อขนาดองค์กรที่เหมาะสม เมื่อปี

	<p>2542 รวมจำนวน 11,912,250 หน่วย และอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของธนาคาร เพื่อรองรับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้แก่พนักงานที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยออกเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 11,912,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็นเงิน 119,122,500 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิม 219,850,000,000 บาท เป็น 219,969,122,500 บาท</p>
กรกฎาคม 2545	<p>ธนาคารได้ทำการซื้อหุ้นเพิ่มทุนโดยการแปลงหนี้เป็นทุนของบริษัทแอล.พี.เอ็น.ดี เวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) (LPN) จำนวน 17,500,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 10.00 บาท เป็นเงิน 175.0 ล้านบาท</p> <p>ซึ่งภายหลังจากการทำรายการดังกล่าวจะทำให้ธนาคารเป็นผู้ถือหุ้นของ LPN คิดเป็นร้อยละ 19.21 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว</p>
24 กันยายน 2545	<p>ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2545 มีมติอนุมัติแผนการปรับโครงสร้างทุนของธนาคาร โดยอนุมัติให้ธนาคารซื้อคืนใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นบุริมสิทธิหมวด ก จำนวน 10,800,000,000 หน่วย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ในราคาหน่วยละ 0.61 บาท รวม เป็นเงินทั้งสิ้น 6,588,000,000 บาท และยกเลิกใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าว</p> <p>อนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนของธนาคาร โดยการลดหุ้นบุริมสิทธิ หมวด ก ที่ออกเพื่อรองรับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นบุริมสิทธิหมวด ก จำนวน 10,800,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็นเงิน จำนวน 108,000,000,000 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิม 219,969,122,500 บาท เป็น 111,969,122,500 บาท</p> <p>อนุมัติการโอนทุนสำรองต่าง ๆ เพื่อลดผลขาดทุนสะสมของธนาคาร ตามลำดับดังนี้</p> <p>ก. เงินสำรองอื่น จำนวน 16,091,944,685 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่เหลือหลังจากนำไปใช้ซื้อคืนใบสำคัญแสดงสิทธิจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน</p> <p>ข. ทุนสำรองตามกฎหมาย จำนวน 1,485,000,000 บาท และ</p> <p>ค. ส่วนล้ำมูลค่าหุ้น จำนวน 5,079,291,814 บาท</p> <p>อนุมัติให้ลดทุนของธนาคารเพื่อลดผลขาดทุนสะสมโดยการลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากเดิมหุ้นละ 10 บาท เป็นหุ้นละ 5.15 และให้นำทุนชำระแล้วส่วนที่ลดลงบันทึกหักกลับกับผลขาดทุนสะสม อนุมัติให้ธนาคารออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้อยสิทธิ วงเงินไม่เกิน 10,000,000,000 บาท หรือในสกุลเงินอื่นในจำนวนที่เทียบเท่า อายุไม่เกิน 10 ปี นับจากวันออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ โดยผู้ถือหุ้นกู้ด้อยสิทธิสามารถไถ่ถอนได้ภายหลังจากหุ้นกู้มีอายุครบ 5 ปี</p>
8 ตุลาคม 2545	<p>คณะกรรมการบริหาร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 37/2545 (468) อนุมัติให้ธนาคารซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท บัตรกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการบัตรเครดิต เนื่องจากบริษัทได้เพิ่มทุนจดทะเบียนอีก 440 ล้านบาท จากทุนจดทะเบียนเดิม 50 ล้านบาท เป็น 490 ล้านบาท โดยออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 44,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ</p>

	10 บาท ทำให้ธนาคารเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทบัตรเครดิตกรุงไทย จำกัด (มหาชน) คิดเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วของบริษัท
5 พฤศจิกายน 2545	คณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ 41/2545 (472) อนุมัติให้ธนาคารซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท ทรีนิตี้ วัฒนา จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินธุรกิจ โฮลดิ้งของกลุ่มทรีนิตี้ ซึ่งประกอบธุรกิจ นายหน้าค้าหลักทรัพย์ ที่ปรึกษาทางการเงิน และพาณิชย์กิจ จำนวน 27,300,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 19.5 ของทุนจดทะเบียน เป็นเงินลงทุน 173.90 ล้านบาท
18 ธันวาคม 2545	ตามที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 1/2545 มีมติอนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนโดยการลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากเดิม หุ้นละ 10 บาท เป็นหุ้นละ 5.15 บาท ซึ่งธนาคารได้ดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนลดทุนต่อนายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทำให้ธนาคารมีทุนจดทะเบียนเหลือจำนวน 57,664.09 ล้านบาท และมีทุนชำระแล้วเหลือ จำนวน 57,602.75 ล้านบาท
27 ธันวาคม 2545	ธนาคาร เข้าซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท ไทยสมาร์ตการ์ด จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจผลิตบัตรสมาร์ตการ์ด สำหรับชำระเงินค่าสินค้าและบริการ เนื่องจากบริษัทได้เพิ่มทุนจากทุนจดทะเบียนเดิม 100,000 บาท เป็น 394,900,000 บาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่ 395,000,000 บาท โดยออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 39.50 ล้านหุ้น ซึ่งธนาคารซื้อหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 3,950,000 หุ้น รวมเป็นเงิน 19,750,000 บาท ทำให้ธนาคารเป็นผู้ถือหุ้นของ บริษัท ไทยสมาร์ตการ์ด จำกัด คิดเป็นร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
19 กันยายน 2546	เพื่อให้เป็นไปตามแผนการปรับโครงสร้างเงินทุนของธนาคาร และการกันสำรองพิเศษ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2546 คณะกรรมการธนาคารจึงกำหนดนโยบายการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการ ปี 2546 เป็นอัตราร้อยละ 60 ของกำไรสุทธิ ซึ่งจะต้องอนุมัติจากผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปี ที่จะจัดให้มีขึ้นในเดือนเมษายน 2547
1 ตุลาคม 2546	ธนาคารได้เข้าซื้อหุ้นบุริมสิทธิของบริษัท กฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) จำนวน 118,573,538 หุ้นในราคา 10.0 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงิน 1,185,735,380 บาท เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งภายหลังจากการทำรายการดังกล่าวจะทำให้ธนาคารเป็นผู้ถือหุ้นของ บริษัท กฤษตามหานคร จำกัด คิดเป็นร้อยละ 14.79 ของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
22 ตุลาคม 2546	ธนาคาร ได้การซื้อหุ้นบุริมสิทธิของบริษัท สยามสติลซินดิเกท จำกัด จำนวน 11,892,638 หุ้น ในราคา 0.01 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงิน 118,926.38 บาท เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งภายหลังจากการทำรายการดังกล่าว จะทำให้ธนาคารเป็นผู้ถือหุ้นของ บริษัทสยามสติลซินดิเกท จำกัด คิดเป็นร้อยละ 25.16 ของทุนจดทะเบียน

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
BANK OF AYUDHYA PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
27 มกราคม 2488	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) จัดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2488 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1 ล้านบาท ก่อนจะเปิดดำเนินการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 เมษายนในปีเดียวกัน โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาในปี 2591 ธนาคารได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ที่อาคารถนนราชวงศ์ ตรงข้ามถนนทรงวาด ก่อนจะย้ายสำนักงานใหญ่จากถนนราชวงศ์ มาอยู่ที่ทำการสร้างใหม่ถนน ลำพูนไชย แขวงราชเขตสัมพันธวงศ์ ในเดือนพฤษภาคม 2593
-2513-	ในปี 2513 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราตั้งให้เป็นธนาคารพาณิชย์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเมื่อวันที่ 30 กันยายน ปีเดียวกัน ธนาคารได้เปิดสำนักงานใหญ่ ณ อาคารมูมถนนเพลินจิต ตรงข้ามสถานเอกอัครราชทูตรองกฤษ
กันยายน 2520	ธนาคารได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2520
กันยายน 2536	ธนาคารได้จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชน เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2536
8 กุมภาพันธ์ 2545	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ได้ซื้อหลักทรัพย์โดยการแปลงหนี้เป็นทุนของบริษัท ยู เอ็ม ซี เม็ททอล จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายเหล็กเส้นกลม เหล็กข้ออ้อย และ WIRE ROD ประเภทโรงเตาหลอม จำนวน 21,821,745 หุ้น หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.70 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมมูลค่าเงินลงทุน 218.21 ล้านบาท
5 สิงหาคม 2545	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ได้เข้าลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท ไทยสมาร์ตการ์ด จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจให้บริการออกบัตรสมาร์ตการ์ด เพื่อชำระค่าสินค้าและบริการต่างๆ จำนวน 3,950,000 หุ้น มูลค่าเงินลงทุนรวม 39.50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและขยายช่องทางธุรกิจของธนาคาร
19 พฤศจิกายน 2545	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ซื้อหลักทรัพย์โดยการแปลงหนี้เป็นทุนของบริษัท แอดวานซ์ไดแคสตีงเซอวิสเซอ จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจผลิตอุปกรณ์อะไหล่รถยนต์นั่ง, รถบรรทุก, รถจักรยานยนต์ โดยซื้อหุ้นบุริมสิทธิ จำนวน 3,280,015 หุ้น หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.05 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ในราคาหุ้นละ 10 บาท คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุน 32.80 ล้านบาท

<p>11 มิถุนายน 2546</p>	<p>ลงทุนซื้อหุ้นสามัญของบริษัท เพลินจิตแอดไวเซอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจัดตั้งใหม่ จำนวน 400,000 หุ้น หรือ คิดเป็นสัดส่วนการลงทุนทางตรงร้อยละ 10 ของทุนที่จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว และทางอ้อมผ่านการลงทุนของบริษัทเงินทุน กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัท หลักทรัพย์ กรุงศรีอยุธยา จำกัด อีกร้อยละ 40 ของทุนที่จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว</p>
<p>27 พฤศจิกายน 2546</p>	<p>ซื้อหุ้นบุริมสิทธิ บริษัท สยามสติลซินดิเกท จำกัด จำนวน 4,790,865 หุ้น ในราคาหุ้นละ 10.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.14 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด มูลค่าเงินลงทุน 47,908,650.00 บาท (ภายหลังการเพิ่มทุนจดทะเบียน จำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดเท่ากับ 47,238,120 หุ้น เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้)</p>
<p>16 ธันวาคม 2546</p>	<p>ซื้อหลักทรัพย์หุ้นกู้แปลงสภาพของ บมจ.สหวิริยาสตีลอินดัสตรี (CD-SSI) จำนวน 1,200 ล้านบาท จาก บมจ.ไทยพาณิชย์ ซื้อเมื่อรวมกับ CD-SSI ที่ธนาคารมีอยู่เดิม จำนวน 1,200 ล้านบาท รวมเป็น CD-SSI จำนวนทั้งสิ้น 2,400 ล้านบาท ทั้งนี้ธนาคารจะจำหน่าย CD-SSI จำนวน 2,347.5 ล้านบาท ให้กับกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ของ บมจ.สหวิริยาสตีลอินดัสตรี ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงไว้แล้ว ซึ่งเป็นส่วนของการปรับโครงสร้างหนี้เดิม ทั้งนี้การซื้อ CD จำนวน 1,200 ล้านบาท และการจำหน่าย CD-SSI จำนวน 2,347.5 ล้านบาท</p>
<p>26 ธันวาคม 2546</p>	<p>ซื้อหลักทรัพย์ของ บริษัท วงศ์ไพฑูรย์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) จำนวน 89,046,503 หุ้น หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.72 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด (เมื่อรวมกับหุ้นที่ถืออยู่เดิมอีก จำนวน 85,496,308 หุ้น ธนาคารจะถือหุ้นใน บมจ. วงศ์ไพฑูรย์กรุ๊ป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.86 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด) ซึ่งเป็นการได้มาตามเงื่อนไขการซื้อสิทธิเรียกร้องหนี้ที่มีต่อ บมจ. วงศ์ไพฑูรย์กรุ๊ป จาก บมจ. ไทยพาณิชย์</p>

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
KASIKORNBANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วันเดือนปี	เหตุการณ์
8 มิถุนายน 2488	ธนาคารกสิกรไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2488 ด้วยทุนจดทะเบียนแรกเริ่ม 5 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บริการทางด้านสินเชื่อ และการเงินเพื่อรองรับการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศภายหลังการสิ้นสุดของสงครามมหาเอเซียบูรพา โดยมีสำนักงานอยู่ที่ถนนเสือป่า เขตป้อมปราบ กรุงเทพ ช่วงแรกของการดำเนินงาน ธนาคารมีพนักงานเพียง 21 คน
-2504-	ธนาคารได้เพิ่มทุนอีก 15 ล้านบาท เป็นทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท โดยได้เพิ่มจำนวนสาขาและจำนวนพนักงาน
-2508-	ธนาคารมีสาขาเพิ่มเป็น 52 สาขา และมีจำนวนพนักงาน 552 คน
กุมภาพันธ์ 2510	เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2510 ธนาคารได้ย้ายสำนักงานใหญ่จากถนนเสือป่ามาอยู่อาคารแห่งใหม่ที่ถนนสีลม แขวงสุรวงศ์ เขตบางรัก กรุงเทพ
2 ตุลาคม 2510	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราตั้งให้เป็นธนาคารพาณิชย์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ธันวาคม 2538	ธนาคารได้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2519 และจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ในปี 2536 ธนาคารได้ทำการเปิดสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ ถนนราชบุรีบูรณะ
2 มกราคม 2545	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญและหุ้นปริมิติวิบริษัท ฟินิกซ์ พัลพ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 17,145,723 หุ้น และ 6,650,630 หุ้น ตามลำดับ ให้บริษัทเยื่อกระดาษสยาม จำกัด (มหาชน) ในราคาหุ้นละ 47.94 บาทเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,141.43 ล้านบาท
27 มิถุนายน 2545	คณะกรรมการธนาคารมีมติอนุมัติให้ ธนาคารตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ (Normalized provisioning) นอกเหนือไปจากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (Allowance for Doubtful Accounts) ที่ธนาคารได้สำรองไว้เพียงพอแล้วในปัจจุบัน โดย ณ 31 มีนาคม 2545 ธนาคารมีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวน 29,493 ล้านบาท คิดเป็น 244.5% ของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งธนาคารเชื่อว่าเป็นจำนวนที่สามารถรองรับความเสียหายอันอาจจะเกิดจากเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมด ตามมาตรฐานสากลนั้น นอกเหนือจากการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับเงินให้สินเชื่อปกติ และเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพียงพอแล้ว ธนาคารควรมีดุลยพินิจที่จะตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ เพื่อรองรับความเสียหายที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ด้วย เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจโลกอย่างรุนแรง เป็นต้น คณะกรรมการธนาคารจึงมีมติให้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ โดยจะไปถึง

	อัตราส่วนในระดับประมาณ 0.5% ของเงินให้สินเชื่อรวมทั้งที่เป็นเงินให้สินเชื่อปกติและเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยจะเริ่มทยอยตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับภาวะปกติ เป็นรายไตรมาส จนกว่าจะไปถึงระดับดังกล่าว ซึ่งในงวดแรกนี้จะตั้งเป็นจำนวน 400 ล้านบาท สำหรับไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ปี 2545
5 กันยายน 2545	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญของบริษัท ไทยบริติชซีเคียวริตี้ ฟินันติง จำกัด (มหาชน) จำนวน 949,083 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 8.628 ของหุ้นบริษัทที่จำหน่ายได้แล้วทั้งสิ้น ให้บริษัทเยื่อกระดาษสยาม จำกัด (มหาชน) ในราคาหุ้นละ 42.50 บาท เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 40.33 ล้านบาท
25 กันยายน 2546	คณะกรรมการ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ครั้งที่ 10/2546 มีมติอนุมัติให้ธนาคารออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคาร เพื่อเป็นการจัดหาเงินทุนระยะยาวในต้นทุนอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม และเพิ่มความสามารถในการบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ในการเสริมฐานะเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของธนาคารโดยออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ไม่มีหลักประกัน ไม่แปลงสภาพมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้สกุลเงินบาท มูลค่ารวม ไม่เกิน 12,000 ล้านบาท อายุไม่เกิน 10 ปี
30 ตุลาคม 2546	ตามที่ ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นบุริมสิทธิหมวด ก. ควบหุ้นกู้ด้อยสิทธิควบหุ้นบุริมสิทธิ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ครั้งที่ 1 ครบกำหนดไถ่ถอนเมื่อมีการเลิกบริษัท (“หุ้นกู้ด้อยสิทธิ ครั้งที่ 1”) จำนวน 19,999,986,300 บาท และหุ้นกู้ด้อยสิทธิ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ครั้งที่ 2 ครบกำหนดไถ่ถอน พ.ศ.2549 (“หุ้นกู้ด้อยสิทธิ ครั้งที่ 2”) จำนวน 20,000,000,000 บาท เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2542 ซึ่งธนาคารมีสิทธิที่จะดำเนินการไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิครั้งที่ 1 และหุ้นกู้ด้อยสิทธิครั้งที่ 2 (“การไถ่ถอนตราสาร”) ก่อนครบกำหนดไถ่ถอน นั้น คณะกรรมการ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ครั้งที่ 11/2546 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2546 จึงได้มีมติอนุมัติการไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิ ควบหุ้นบุริมสิทธิ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ครั้งที่ 1 ครบกำหนดไถ่ถอนเมื่อมีการเลิกบริษัท และหุ้นกู้ด้อยสิทธิ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ครั้งที่ 2 ครบกำหนดไถ่ถอน พ.ศ.2549 ก่อนครบกำหนดไถ่ถอน โดยจะดำเนินการไถ่ถอนในวันที่ 12 มกราคม 2547 และอนุมัติการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการไถ่ถอนตราสารและการแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิ หมวด ก. เป็นหุ้นสามัญ ตามข้อบังคับของธนาคาร ข้อกำหนดสิทธิสัญญา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะดำเนินการไถ่ถอนในวันที่ 12 มกราคม 2547

ธนาคารทีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน)
DBS THI DANU BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
1 มีนาคม 2492	ธนาคารทีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) ได้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2492 มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 10 ล้านบาท ในชื่อธนาคารไทยท努และวันที่ 3 มีนาคม 2492 ธนาคารได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารได้
-2492-	เปิดดำเนินงานวันที่ 8 เมษายน 2492 มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ ถนนพิทักษ์ สีแยกบ้านหม้อ พระนคร
พฤศจิกายน 2515	ธนาคารได้รับพระราชทาน ตราตั้ง (ตราครุฑ) ให้เป็นธนาคารในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อปี 2519 และแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนเมื่อปี 2536
22 เมษายน 2542	ธนาคารได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารทีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2542 เมื่อธนาคาร ทีบีเอส สิงคโปร์ได้เข้ามาถือหุ้นใหญ่ ปัจจุบันถือหุ้นจำนวน 51.72% ของทุนชำระแล้วของธนาคาร และเข้าร่วมบริหารงาน พร้อมทั้งให้การสนับสนุนธนาคารในทุก ๆ ด้านเพื่อการรวมเป็นหนึ่งเดียวกับธนาคารทีบีเอสให้มีมาตรฐานการให้บริการในระดับสากล
22 มีนาคม 2545	ที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 98/2545 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2545 ได้มีมติอนุมัติการแต่งตั้ง นายพงส์ สารสิน เป็นกรรมการ และประธานกรรมการของธนาคารแทนนายปกครอง ทวีสิน ที่ลาออกจากการเป็นประธานกรรมการและกรรมการธนาคารโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2545
19 เมษายน 2545	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 9 ประจำปี 2545 ของธนาคาร ทีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) มีมติอนุมัติให้แก้ไขข้อบังคับของธนาคาร ข้อ 10 เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ.2544 โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทนข้อบังคับเดิม ห้ามมิให้บริษัทเป็นเจ้าของหุ้นของตนเอง มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้ 1. บริษัทอาจซื้อหุ้นคืนจากผู้ถือหุ้นที่ออกเสียงไม่เห็นด้วยกับมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งแก้ไขข้อบังคับเกี่ยวกับสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนและสิทธิในการรับเงินปันผลซึ่งผู้ถือหุ้นเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม 2. บริษัทอาจซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารทางการเงิน เมื่อบริษัทมีกำไรสะสมและสภาพคล่องส่วนเกิน และการซื้อหุ้นคืนนั้นไม่เป็นเหตุให้บริษัทประสบปัญหาทางการเงินในกรณีที่การซื้อหุ้นคืนตาม (1) และ(2) มีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนชำระแล้วให้กรรมการบริษัทมีอำนาจตัดสินใจในการซื้อหุ้นจำนวนดังกล่าวคืนได้ ในกรณีที่การซื้อหุ้นคืนตาม(1) และ (2) มีจำนวนเกินกว่าร้อยละ 10 ของทุนชำระแล้วให้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนดำเนินการหุ้นที่บริษัทถืออยู่นั้นจะไม่นับเป็นองค์ประชุมในการประชุมผู้ถือหุ้น รวมทั้งไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนและสิทธิในการรับเงินปัน

ผล	<p>หุ้นตามที่ซื้อคืนตามวรรคหนึ่งบริษัทจะต้องจำหน่ายออกไปภายในเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย ถ้าไม่จำหน่ายหรือจำหน่ายไม่หมดภายในเวลาที่กำหนด ให้บริษัทลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นจดทะเบียนส่วนที่จำหน่ายไม่ได้การซื้อหุ้นคืนตามวรรคหนึ่งการจำหน่ายหุ้นและการตัดหุ้นตามวรรคสี่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามกฎหมาย</p>
----	--

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
THE THAI MILITARY BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
-2500-	ธนาคาร ถือกำเนิดขึ้นจากความคิดริเริ่มของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่ต้องการรวบรวมเงินนอกงบประมาณแผ่นดินของทหารที่กระจัดกระจายอยู่ตามแหล่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันโดยจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินในรูปของธนาคารเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการทางการเงินแก่ทางราชการทหาร และเป็นเพิ่มสวัสดิการทางการเงินให้แก่ข้าราชการทหารและครอบครัว โดยในขั้นเตรียมการจัดตั้งธนาคารนั้นได้มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดตั้งเป็นธนาคารทหารบกเท่านั้น แต่เนื่องจากกองทัพเรือและกองทัพอากาศต่างก็เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการจัดตั้งธนาคารด้วยเช่นเดียวกันรวมทั้งหากสามารถนำเงินนอกงบประมาณแผ่นดินของทั้งสามกองทัพรวมเข้าไว้ด้วยกัน ย่อมจะสร้างความเป็นปึกแผ่นทางการเงินให้แก่ราชการทหารโดยส่วนรวม จึงได้จัดตั้งธนาคารขึ้น โดยใช้ชื่อว่า ธนาคารทหารไทย จำกัด หรือ “THE THAI MILITARY BANK, LTD.” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นสถาบันการเงินที่จะอำนวยความสะดวกในการให้บริการทางการเงินแก่หน่วยงานทหาร และเพิ่มสวัสดิการทางการเงินให้แก่ข้าราชการทหาร
8 พฤศจิกายน 2500	ธนาคารทหารไทย จำกัด ได้เริ่มดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ณ อาคาร 2 ถนนราชดำเนิน โดย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และนายโชติ คุณเกษม เป็นผู้จัดการคนแรกของธนาคารทหารไทย มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรกจำนวน 10 ล้านบาท แบ่งเป็น 100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นข้าราชการทหารทั้งในและนอกประจำการจำนวน 4,982 รายและนับเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีการกระจายการถือหุ้นไปสู่มหาชนนับตั้งแต่แรกเริ่มการสถาปนา
พฤษภาคม 2543	ธนาคารได้เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 30,650 ล้านบาท เป็น 50,650 ล้านบาท และได้เข้าร่วมโครงการเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของกระทรวงการคลัง จำนวน 19,920 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนของผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคารเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่กองทัพบกเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่มาเป็นกระทรวงการคลัง
มกราคม 2545	ธนาคาร เข้าลงทุนซื้อหุ้นสามัญบริษัท ซีจียู ประกันชีวิต (ไทย) จำกัด จำนวน 5,000,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 5.50 บาท รวมเป็นเงินลงทุนทั้งสิ้น 27.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 10.00 ของจำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วของบริษัท ธนาคาร ได้ซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทบริหารสินทรัพย์ พญาไท จำกัด จำนวน 30,000,000 หุ้น ซึ่งเมื่อรวมกับเงินลงทุนเดิม ธนาคารฯ จะลงทุนในบริษัททั้งหมด เป็นจำนวนทั้งสิ้น 70,000,000 หุ้น เป็นเงินลงทุนรวม 3,500 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนทุนจดทะเบียนของบริษัท

12 กันยายน 2545	ธนาคาร ขยายหุ้นสามัญของบริษัท ซีจียูประกันชีวิต (ไทย) จำกัด ที่ถืออยู่ทั้งหมดจำนวน 5,000,000 หุ้น หรือคิดเป็น 10% ของทุนจดทะเบียนจำนวน 500 ล้านบาท ให้บริษัท สุวรรณลักษณ์ จำกัด ในราคาเฉลี่ยหุ้นละ 3.95 บาท รวมมูลค่าทั้งสิ้น 19.77 ล้านบาท
3 กันยายน 2546	ธนาคารได้ลงนามในสัญญาขายหนี้ NPL และ NPA ของ บบส.พญาไท ให้บสภ. (บริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีมูลหนี้ที่จะขายประมาณ 27,000 ล้านบาท โดย บสภ. รับซื้อในราคาประมาณ 23,000 ล้านบาท หรือคิดลดที่อัตรา 15%

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)
BANKTHAI PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
14 สิงหาคม 2541	ไทยธนาคารเกิดจากการควบรวมกิจการของธนาคาร สหธนาคาร จำกัด (มหาชน) (“สหธนาคาร”) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันชื่อ บริษัทเงินทุนกรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) (“บง.กรุงไทยธนกิจ”) และบริษัทเงินทุน 12 บริษัทที่ถูกทางการเข้าแทรกแซง ได้แก่ บริษัทเงินทุน นวธนกิจ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุน มหาทุน จำกัด, บริษัทเงินทุน บางกอกเอเชีย จำกัด, บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เคลสิท จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุน เอรಾವัฒนทรัพย์ จำกัด, บริษัทเงินทุน เศรษฐกิจการ จำกัด, บริษัทเงินทุน ธนสยาม จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุน เฟิสท์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุน วชิระธนทุน จำกัด, บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยซัมมิท จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) ตามคำสั่งของทางการเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2541 และประกาศของกระทรวงการคลังลงวันที่ 22 ธันวาคม 2541
21 ธันวาคม 2541	ผลการควบรวมกิจการระหว่าง 14 สถาบันการงินดังกล่าวเกิดเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งใหม่ และได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อจากธนาคาร สหธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็น “ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)” ชื่อภาษาอังกฤษ “BANKTHAI PUBLIC COMPANY LIMITED”
19 กันยายน 2543	จากการควบรวมกิจการซึ่งธนาคารรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากบริษัทเงินทุน 12 บริษัทที่ถูกทางการเข้าแทรกแซงและสหธนาคาร และบง.กรุงไทยธนกิจมาด้วย โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 กำหนดให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูชดเชยความเสียหายจากการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพในส่วนที่มาจากบริษัทเงินทุน 12 บริษัท และสหธนาคาร (Covered Asset Pool (CAP)) ด้วยวิธี Yield Maintenance และเป็นส่วนผลขาดทุนหรือกำไรจากการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามวิธี Gain/Loss Sharing โดยสัญญาการชดเชยสินทรัพย์ด้อยคุณภาพมีกำหนดระยะเวลา 5 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548
19 กุมภาพันธ์ 2545	ธนาคารได้เข้าลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งอยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการเพื่อแลปงหนี้เป็นทุนตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยเข้าถือหุ้นจำนวน 15,503,279 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 28.84 ของทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้ว 537.51 ล้านบาท

22 เมษายน 2545	ธนาคารได้เข้าลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทหลักทรัพย์ บีที จำกัด โดยซื้อจากบริษัทเงินทุน กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในเชิงการมีบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นผู้บริหาร หรือ ผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม โดยไทยธนาคารเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในสัดส่วนร้อยละ 99.10 ของจำนวน หุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ของบริษัทเงินทุน กรุงไทยธนกิจ จำนวน 119,999,993 หุ้น คิดเป็นร้อย ละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทหลักทรัพย์ บีที ในราคาหุ้นละ 9.79 บาท คิดเป็นมูลค่าเงิน ลงทุน 1,174.77 ล้านบาท
พฤษภาคม 2545	ธนาคารได้จำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทหลักทรัพย์ ธนสยาม จำกัด จำนวน 37,499,993 หุ้น ให้นายกิตติ เขียมอุดม ในราคาเฉลี่ยหุ้นละ 14.40 บาท รวมมูลค่า 540.00 ล้านบาท
29 พฤษภาคม 2545	ธนาคารได้จัดจำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทหลักทรัพย์ วชิระซีเคียวริตี้ส์ จำกัด จำนวน 2,999,994 หุ้น ให้นายชัชวาลย์ เขียวนวนนท์ นายมนตรี สีนาททกถากุล นางสุพร วัฒนเวคิน และ นายกวิน เขียมอุดม ในราคาเฉลี่ยหุ้นละ 80.00 ล้านบาท
18 ธันวาคม 2545	ที่ประชุมวิสามัญครั้งแรก 1/2545 มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นคืนจากผู้ถือหุ้นเพื่อบริหาร การเงิน (Treasury Stock) โดยมีวงเงินสูงสุดที่จะใช้ในการซื้อหุ้นคืน 1,538.25 ล้านบาท มีจำนวน หุ้นที่จะซื้อคืน 149,345,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10.00 บาท จำนวนหุ้นที่จะซื้อคืน คิดเป็นร้อย ละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด กำหนดระยะเวลาที่จะซื้อหุ้นคืนตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2545 ถึงวันที่ 26 พฤษภาคม 2546
พฤษภาคม 2546	ธนาคาร บริษัท การ์เด็น ซีดี ลาภูน คลับ จำกัด จำนวน 7.5 ล้านหุ้น ให้ บริษัท สินมัท จำกัด ในราคาเฉลี่ยหุ้นละ 1.55 บาท คิดเป็นมูลค่าขาย 11.62 ล้านบาท
28 สิงหาคม 2545	ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 13/2545 มีมติเห็นชอบกับการดำเนินการตาม ข้อกำหนดและเงื่อนไขเบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิ (Option) ในการซื้อคืนใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น บุริมสิทธิของไทยธนาคาร เนื่องจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (“กองทุน เพื่อการฟื้นฟู”) มีนโยบายที่จะดำเนินการแปรรูป ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โดยการ เสนอขายหุ้นสามัญไทย ธนาคารที่ถือโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูยังถือ ให้ประชาชนทั่วไปภายใน เดือนกันยายน 2545 นี้ และเนื่องจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูยังถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น บุริมสิทธิที่จะซื้อหุ้นบุริมสิทธิของไทยธนาคารอีกด้วย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูจึงจะทำสัญญาให้สิทธิ ในการซื้อใบสำคัญแสดงสิทธิกับไทยธนาคาร ซึ่งสรุปได้ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กองทุนเพื่อการฟื้นฟูตกลงให้สิทธิไทยธนาคารที่จะซื้อใบสำคัญแสดงสิทธิคืนจากกองทุนเพื่อ การฟื้นฟูทั้งหมด รวมจำนวน 3,706.80 ล้านหน่วย ในราคาหน่วยละ 0.27907 บาท บวกด้วย ดอกเบี้ยคำนวณที่ต้นทุนดอกเบี้ยเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารโดยคำนวณจากวันที่ลงนามใน สัญญาจนถึงวันที่มีการใช้สิทธิในการซื้อใบสำคัญแสดงสิทธิเมื่อทำการซื้อคืนมา - ไทยธนาคารมีสิทธิที่จะทยอยซื้อคืนใบสำคัญแสดง ตั้งแต่วันที่มีการลงนามในสัญญาจนถึงวันที่ 8 พฤษภาคม 2553

	- ไทยธนาคารตกลงที่จะชำระเงินจำนวน 300 ล้านบาท ให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูเพื่อเป็นการตอบแทนการที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูให้สิทธิธนาคารตามสัญญา
11 กันยายน 2545	<p>ด้วยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน (“กองทุนฯ”) ผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) มีความประสงค์จะเสนอขายหลักทรัพย์เดิมของไทยธนาคารต่อประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการแปรรูปไทยธนาคารตามนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของภาครัฐ จำนวน 707,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.34 ของหุ้นที่เรียกชำระแล้วทั้งหมด</p> <p>ภายหลังการขายหุ้นในครั้งนี้ กองทุนฯ จะมีสัดส่วนการถือหุ้นลดลงเหลือประมาณร้อยละ 49 ของหุ้นที่เรียกชำระแล้วทั้งหมด โดยมีบริษัทหลักทรัพย์ไทยพาณิชย์ จำกัด (“บล.ไทยพาณิชย์”) เป็นที่ปรึกษาทางการเงินและผู้จัดการการจัดจำหน่ายและรับประกันการจำหน่ายโดยกำหนดระยะเวลาการจองซื้อสำหรับผู้จองซื้อรายย่อยในวันที่ 25 กันยายน 2545</p>
ธันวาคม 2546	ธนาคาร ได้จำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัท นวลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) จำนวน 12,412,700 หุ้น ให้นายสมชัย พันธุ์สายเชื้อ ในราคาเฉลี่ยหุ้นละ 9.75 บาท หรือมีมูลค่า 121.02 ล้านบาท

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
THE SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
4 ตุลาคม 2447	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารไทยแห่งแรก โดยเริ่มกิจการครั้งแรก จากดำริของพระเจ้านั่งองค์เธอกรม หมื่นมหิศรราชหฤทัย ได้ทรงเริ่มกิจการเลียนแบบธนาคาร ก่อตั้ง “บุคคลิภย์” เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2447 ด้วยทุนจดทะเบียน 3 ล้านบาท มีสำนักงานตั้งอยู่ ณ ตึกของกรมพระคลังข้างที่ ถนนบ้านหม้อ
30 มกราคม 2449	ต่อมาได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชอำนาจพิเศษในการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นธนาคารอย่างสมบูรณ์แบบแห่งแรกในประเทศไทย โดยใช้ชื่อว่า บริษัท “แบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด” มีสำนักงานเลขที่ 1280 ถนนโยธา กรุงเทพฯ
27 มกราคม 2482	ได้เปลี่ยนชื่อเป็น ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคารปัจจุบัน ธนาคารมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ รองลงมาคือสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และธนาคารชั๊วแห่งประเทศญี่ปุ่น
-2514-	ธนาคารย้ายที่ทำการสำนักงานใหญ่ จากสถานที่เดิมตลาดน้อย มาเปิดดำเนินการ ณ สำนักงานเลขที่ 1060 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ โดยยกสาขาตลาดน้อยเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์
กุมภาพันธ์ 2519	ธนาคารได้เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
กุมภาพันธ์ 2536	จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชน ได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ที่อาคาร ไทยพาณิชย์ปาร์คพลาซ่า
-2542-	นับตั้งแต่การเพิ่มทุนครั้งใหญ่ในปี 2542 จากการที่ธนาคารได้เข้าร่วมในโครงการช่วยเหลือเพิ่มเงินกองทุน ชั้นที่ 1 ให้กับธนาคารพาณิชย์ ตามมาตรา 14 สิงหาคม 2541 ทำให้ธนาคารมีทุนจดทะเบียนจำนวน 70,000 ล้านบาท และมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่
11 มกราคม 2545	สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้สั่งพักใบอนุญาตการเป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้น ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด เป็นระยะเวลา 6 เดือน เนื่องจากธนาคารไทยพาณิชย์ ดำเนินการกรณีการเสนอขายหุ้นสามัญ ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำนวน 800 ล้านหุ้น ต่อประชาชนทั่วไปเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2545 ไม่สอดคล้องกับหลักการที่ต้องให้สิทธิแก่ผู้จองซื้อรายย่อยทุกรายอย่างเท่าเทียมกันตามหนังสือชี้ชวนและไม่สอดคล้องกับความเข้าใจตามแนวข้อตกลงเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการรับจองซื้อหุ้นระหว่างธนาคารที่เป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้น โดยเฉพาะประเด็นที่ธนาคารไทยพาณิชย์สร้างจอภาพ (Virtual Terminal) ซึ่งเป็นผลทำให้ลูกค้าของธนาคารได้เปรียบลูกค้าของธนาคารอื่น

31 มกราคม 2545	ธนาคารได้เข้าลงทุนเพิ่มเติมใน ธนาคารวินาสยาม จำนวน 12,000 หุ้น หรือคิดเป็น 8% ของทุนจดทะเบียน เพื่อดำรงสัดส่วนการถือหุ้นตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาธนาคารร่วมทุน โดยซื้อต่อจาก Vietnam Bank for Agriculture and Rural Development (VBA&RD) ในราคาหุ้นละ 126.05 เหรียญสหรัฐ รวมมูลค่าลงทุนรวม 1.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้ธนาคารมีสัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มเป็น 33% ของทุนจดทะเบียน
7 พฤษภาคม 2545	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญของบริษัท เอเชียน มารีน เซอร์วิสเซส จำกัด (มหาชน) ที่ถืออยู่ ทั้งหมดจำนวน 17,000,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนให้นายชัยชนะ ดิลกรุ่งธีระภพ ในราคาหุ้นละ 6 บาท คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 10.20 ล้านบาท
20 พฤษภาคม 2545	ธนาคาร เข้าลงทุนในหุ้นสามัญของ บริษัท เอสจี แลนด์ จำกัด ตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ โดยธนาคารฯ และบริษัทย่อยของธนาคารจะถือหุ้น บริษัท เอสจีแลนด์ จำกัด รวมกัน 22,950,000 หุ้น หรือร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน
17 กรกฎาคม 2545	ตามที่ธนาคารได้ลงทุนในหุ้นสามัญและหุ้นกู้แปลงสภาพของบริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) จากการแปลงหนี้เป็นทุนตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลเห็นชอบแล้วนั้น บัดนี้ ธนาคารฯ ได้ตกลงขายหุ้นสามัญของบริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำนวน 63,437,500 หุ้น หรือร้อยละ 35.00 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดให้นายมานะ กรรณสูต รวมมูลค่า 44.50 ล้านบาท
9 มกราคม 2546	ธนาคารได้เข้าร่วมลงทุนในบริษัท พรีเม็กซ์ (ประเทศไทย) จำนวน 25,000 หุ้น หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน
9 เมษายน 2546	ธนาคารได้เข้าลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท ซีโน-ไทยริชอร์เชส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 1,000,000 หุ้น เพื่อแปลงหนี้เป็นทุน ในราคาหุ้นละ 3.40 บาท รวมมูลค่าเงินลงทุน 3.4 ล้านบาท ส่งผลต่อธนาคารมีสัดส่วนการถือหุ้น 2,300,000 หุ้นหรือคิดเป็นร้อยละ 16.43
27 สิงหาคม 2546	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญของบริษัท สยามเจเนอรัลแพคตอริง จำกัด (มหาชน) จำนวน 2,420,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 6,252,291 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 91.6 ของทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้วของบริษัท
30 ธันวาคม 2546	ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญ บริษัท ซีโน-ไทย ริชอร์เชส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 2,277,700 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 11.39 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ให้กับนายวิชัย ลิ้มปัญญากุล ในราคา หุ้นละ 10.00 บาท

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
SIAM CITY BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
พฤษภาคม 2484	ธนาคารนครหลวงไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2484 ด้วยเงินทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1 ล้านบาท เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2484 ในชื่อ บริษัท ธนาคารนครหลวงแห่งประเทศไทย จำกัด และเปิดดำเนินธุรกิจการธนาคาร ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2484 โดยสำนักงานใหญ่แห่งแรกตั้งอยู่ที่อาคารเลขที่ 5 ถนนราชดำเนินกลาง เขตพระนคร แขวงชนะสงคราม กรุงเทพฯ (ปัจจุบันเป็นธนาคารนครหลวงไทย สาขาราชดำเนิน)
15 พฤศจิกายน 2484	ธนาคารนครหลวงไทย ได้รับตราตั้งพระราชทาน โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นธนาคารอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมทั้งได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเครื่องหมาย “พระมหามงกุฏ” เป็นสัญลักษณ์ ประจำอาคารตราจนถึงปัจจุบัน ในระยะก่อตั้งนั้น นายจวี โกมลภิตติ ทำหน้าที่เป็นรักษาการผู้จัดการของธนาคาร
-2487-	ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาตั้งอยู่ ณ เลขที่ 13 ถนนอนุวงศ์ แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ และได้สร้างอาคารเพิ่มขึ้นใหม่เพื่อใช้ทำการแทนอาคารเก่าเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2506
-2524-	เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2524 ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด ได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาตั้งอยู่ที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2524 ซึ่งเป็นอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารจนถึงปัจจุบันนี้ ธนาคารได้นำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
สิงหาคม 2537	เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2537 ได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนและเปลี่ยนชื่อเป็น “ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)”
6 กุมภาพันธ์ 2541	ธนาคารมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งให้ธนาคารนครหลวงไทยลดทุนจำนวน 5,548 ล้านบาท จากเดิมที่มีทุนเรียกชำระแล้วจำนวน 6,164 ล้านบาท เหลือมูลค่าทุนจำนวน 616 ล้านบาท โดยวิธีการลดมูลค่าหุ้นจาก 10 บาท คงเหลือ 1 บาท และให้เพิ่มทุนโดยให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ชื้อหุ้นเพิ่มทุนอีกจำนวน 20,000 ล้านบาท ส่งผลให้ธนาคารมีเงินกองทุนทั้งสิ้น 20,616.392 ล้านบาทและมีเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่ระดับร้อยละ 10 โดยมีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในสัดส่วนร้อยละ 97
31 สิงหาคม 2541	ต่อมา ธปท. มีคำสั่งให้ธนาคารลดทุนโดยวิธีการลดมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากหุ้นละ 10 บาท คงเหลือหุ้นละ 0.01 บาท และให้เพิ่มทุนอีกจำนวน 31,400 ล้านบาท ส่งผลให้กองทุนฟื้นฟูฯ ถือหุ้นในอัตราส่วนร้อยละ 99.998 ของทุนชำระแล้ว

29 มีนาคม 2545	ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศให้ความเห็นชอบให้โอนกิจการของธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ให้กับธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2545 เป็นต้นไป โดยสำนักงานและสาขาของธนาคารทั้งสองแห่งยังคงเปิดดำเนินการต่อไปตามปกติในชื่อธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
28 มีนาคม 2545	ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ซื้อหุ้นของบริษัท สยามซีดี อินชัวร์นซ์ จำกัด จากบริษัทควาร์น โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเกิดจากการตีโอนชำระหนี้ตามคำสั่งศาลล้มละลายกลาง จำนวน 102,000 หุ้น หรือ คิดเป็น 25.50% ของทุนจดทะเบียน 40 ล้านบาท ในราคาหุ้นละ 138.94 บาท รวมเป็นมูลค่าเงินลงทุนทั้งสิ้น 14.17 ล้านบาท
31 พฤษภาคม 2545	ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบให้ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการรับโอนกิจการทั้งหมดจากธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2545 มีผลให้ธนาคารถือหุ้นในบริษัทจำกัด จำนวน 4 บริษัท ประกอบด้วย บริษัท ศรีนครประกันชีวิต จำกัด 33,900,000 หุ้น หรือคิดเป็น 67.80% ของทุนที่เรียกชำระแล้ว จำนวน 500 ล้านบาท บริษัท เอส เอ เอส เทรตติ้ง จำกัด จำนวน 37,806,306 หุ้น หรือคิดเป็น 32.93% ของทุนที่เรียกชำระแล้ว จำนวน 1,148.24 ล้านบาท บริษัท อุตสาหกรรมท่อสตีลเหล็กกล้า จำกัด จำนวน 70,470 หุ้น หรือ คิดเป็น 14.09% ของทุนที่เรียกชำระแล้ว จำนวน 228 ล้านบาท และบริษัท ภาคใต้เชื้อเพลิง จำกัด (มหาชน) จำนวน 37,546,934 หุ้น หรือคิดเป็น 30.04% ของทุนที่เรียกชำระแล้ว จำนวน 1,250 ล้านบาท
20 มีนาคม 2546	ธนาคารได้เข้าซื้อหุ้นบริษัท แมกซ์ประกันชีวิต จำกัด จำนวน 12,500,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 12 บาท ส่งผลให้ธนาคารมีสัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 75 เป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียน จำนวน 500 ล้านบาท
9 ตุลาคม 2546	คณะกรรมการจัดการกองทุนเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นธนาคาร มีมติเสนอขายหุ้นของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ โดยมีสาระสำคัญดังนี้ 1) กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะเสนอขายหุ้นจำนวนไม่เกิน 370 ล้านหุ้น ควบกับใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (covered warrant) อายุ 1 ปี สัดส่วน 1 หุ้นต่อ 2 ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (หรือเท่ากับ 740 ล้านหน่วย) โดยแบ่งออกเป็น หุ้นจำนวนประมาณ 148 ล้านหุ้น หรือร้อยละ 40 จัดสรรให้แก่นักลงทุนประเภทสถาบัน และหุ้นจำนวนประมาณ 222 ล้านหุ้น หรือร้อยละ 60 จัดสรรให้แก่นักลงทุนบุคคลทั่วไป นักลงทุน รายย่อย และนักลงทุนอื่น ๆ ทั้งนี้ เมื่อรวมการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ในหุ้นธนาคาร (exercise covered warrant) แล้ว จะทำให้หุ้นธนาคารที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถืออยู่เดิมในสัดส่วนร้อยละ 99.99 ของทุนชำระแล้ว คงเหลือร้อยละ 47.45 โดยจะเป็นการขายหุ้นธนาคารที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ถือทั้งหมดไม่เกิน 1,110 ล้านหุ้น หรือ ไม่ขายในระหว่างวันที่ 20 -25 พฤศจิกายน 2546

บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
THE INDUSTRIAL FINANCE CORPORATION OF THAILAND

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
-2502-	<p>บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ถือกำเนิดเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2502 ตามพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2502 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 20 ล้านบาท</p> <p>ซึ่งการจัดตั้งบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ถูกริเริ่มขึ้น หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง โดยประเทศต่าง ๆ ได้จัดตั้งธนาคารอุตสาหกรรมขึ้น เพื่อพัฒนากิจการอุตสาหกรรมของตนอย่างกว้างขวาง สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งธนาคารอุตสาหกรรมขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2495 กิจการของธนาคารอุตสาหกรรมที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นดังกล่าว มีนโยบายให้ความช่วยเหลือแก่กิจการอุตสาหกรรมในรูปแบบให้กู้ยืมเงินแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งต่อมาได้ประสบอุปสรรคด้านกำลังเงินจนแทบไม่สามารถให้อุตสาหกรรมใด ๆ กู้ยืมต่อไปได้</p> <p>จากประสบการณ์ที่พบในต่างประเทศ การส่งเสริมอุตสาหกรรมของเอกชน จะประสบผลดีที่สุดก็ต่อเมื่อมีสถาบันการเงินเอกชนให้การสนับสนุน รัฐบาลในขณะนั้นจึงมีดำริให้จัดตั้งสถาบันการเงินแห่งใหม่ขึ้น มีวัตถุประสงค์ในอันที่จะส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมของเอกชน โดยเอกชนเป็นเจ้าของและควบคุมกิจการทั้งสิ้น ซึ่งรัฐบาลได้ขอคำแนะนำและความช่วยเหลือจากธนาคารโลก และไอ.ซี.เอ. (ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น เอ.ไอ.ดี.) จึงได้ถือกำเนิดตามพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2502 โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2503</p> <p>สำหรับนโยบายหลักของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ โดยมีภารกิจในการดำเนินการช่วยเหลือการจัดตั้ง การขยาย และการปรับปรุงให้ทันสมัยซึ่งภาครัฐอุตสาหกรรมส่วนเอกชน สนับสนุนและดำเนินการให้มีทุนส่วนเอกชนทั้งในและนอกราชอาณาจักร เข้าร่วมในภาครัฐอุตสาหกรรมส่วนเอกชน รวมทั้งการรวมเงินทุนและช่วยพัฒนาตลาดทุน</p>
31 มกราคม 2545	<p>ธนาคาร ได้ยกเลิกการลงทุนในบริษัทเงินทุน ปีโอเอ จำกัด โดยจำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน ปีโอเอ จำกัด ที่ถืออยู่ทั้งหมด 11,999,902 หุ้น ให้บริษัท อเมริกัน เอ็กเพรส จำกัด ในราคาหุ้นละ 9.65211 บาท รวมมูลค่าทั้งสิ้น 115.82 ล้านบาท ซึ่งภายหลังการจำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน ปีโอเอ จำกัด ธนาคารฯ จะไม่เหลือสัดส่วนการลงทุนในบริษัทเงินทุน ปีโอเอ จำกัดอีกต่อไป</p>

8 พฤษภาคม 2545	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เข้าร่วมลงทุนใน บริษัทกระดาศ ศรีสยาม จำกัด โดยแปลงหนี้เป็นทุนตามแผนฟื้นฟูกิจการซึ่งศาลเห็นชอบ จำนวน 86,413,704 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 51.73 ของจำนวนทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 1,670.40 ล้านบาท เพื่อให้บริษัท กระดาศศรีสยาม สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ในอนาคต ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะทำให้บริษัทได้รับความเสียหายน้อยที่สุดจากการปรับโครงสร้างหนี้
พฤษภาคม 2545	บริษัทอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ลดสัดส่วนการลงทุนในบริษัท ไทยพัฒนาโรงงาน อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) โดยขายหุ้นที่ถืออยู่ทั้งหมดจำนวน 6,290,100 หุ้น หรือร้อยละ 19.66 ของทุนจดทะเบียน 320 ล้านบาท ให้บริษัทเอซีเอสที แคปิตอล แอสเซ็ทส์ จำกัด และบริษัท ชัคเชลคอนเนคชั่น จำกัด ในราคาหุ้นละ 9 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 56.61 ล้านบาท
28 มิถุนายน 2545	ซื้อหุ้นเพิ่มทุนในบริษัท บีเอ็นเอช เมดิเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด ตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ ด้วยวิธีแปลงหนี้เป็นทุน เพื่อเป็นการช่วยเหลือบริษัทฯ ให้สามารถดำเนินงานได้ตามปกติ และสามารถชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้ โดยบริษัทซื้อหุ้นเพิ่ม จำนวน 5,000,000 หุ้น เมื่อรวมกับหุ้นเดิมที่ถือ 2,620,307 หุ้น เป็นจำนวนหุ้นที่ถือทั้งสิ้น 7,620,307 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 13.00 ของจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 58,611,935 หุ้น
20 สิงหาคม 2545	เข้าร่วมลงทุนในบริษัท สยามซัมซุงประกันชีวิต จำกัด โดยซื้อหุ้นสามัญจำนวน 12,500,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้วจำนวน 500 ล้านบาท จากบริษัท พร่อมสินพัฒนา จำกัด เพื่อเป็นการสนับสนุนธุรกิจประกันชีวิต และเพิ่มธุรกิจการให้บริการของบรรษัทให้มีความหลากหลายมากขึ้น
9 กันยายน 2545	บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนในบริษัท จัดการอุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งประกอบธุรกิจให้บริการ เป็นที่ปรึกษา ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ จัดฝึกอบรม จำนวน 2,288,000 หุ้น หรือคิดเป็น 100 % ของทุนที่เรียกชำระแล้วตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุน 228.80 ล้านบาท
17 มกราคม 2546	ตามที่บรรษัทได้ลงนามในสัญญาเพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ บมจ. ไทยคอปเปอร์ อินดัสตรี โดยซื้อหุ้นเพิ่มทุนในบริษัทดังกล่าวจำนวน 61.40 ล้านหุ้น คิดเป็นมูลค่าเงินลงทุน 614.03 ล้านบาท ส่งผลให้มีสัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.00 เป็นร้อยละ 10.54
13 มีนาคม 2546	ตามที่บรรษัทได้เข้าร่วมลงทุนใน บริษัท สยามน้ำมันละหุ่ง จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 15.40 ของทุนจดทะเบียน 80 ล้านบาทนั้น บัดนี้ได้จำหน่ายส่วนร่วมทุนในบริษัทข้างต้นแล้ว ส่งผลให้ไม่มีการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวอีกต่อไป
24 เมษายน 2546	ตามที่บรรษัทได้ถือหุ้นทางตรงและทางอ้อมใน บริษัท ไอเอฟซีที โนมูระ จาฟโก้ โฮลดิ้งส์ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน 250 ล้านบาทนั้น บัดนี้บริษัทฯ ได้เลิกกิจการและชำระบัญชีเรียบร้อยแล้ว ซึ่งบรรษัทได้ตัดจ่ายเงินลงทุนในบริษัทฯ ออกไปทั้งหมด

กันยายน 2546	บริษัทได้จำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท อันทาร์ว่า ฮอติเคย์ พาร์ค จำกัด ที่ถือหุ้นอยู่ทั้งหมดในสัดส่วนร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน 130 ล้านบาท
24 พฤศจิกายน 2546	บริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท โทริเซนไทย เอเยนตีชีส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 20 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 27 บาท รวมมูลค่าเงินลงทุน 540 ล้านบาท ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 5.89 เป็นร้อยละ 9.05 ของทุนจดทะเบียน เพื่อเป็นการลงทุนระยะยาว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)
UOB RADANASIN BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
-2491-	<p>ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) เดิมชื่อ ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นในปี 2491 โดยคณะบุคคลซึ่งประกอบด้วย นายใหญ่ นันทาภิวัฒน์ นายเปน เบญจฤทธิ์ พ.อ.สฤษดิ์ ธีระรัตน์ นายบุญทอง สันติกาญจน์ นายเจียร วานิช และนายโอสถ โกศิน ได้ร่วมกันจัดตั้งธนาคาร โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2491 ด้วยทุนจดทะเบียน 12 ล้านบาท</p> <p>ในปี 2531 ธนาคารได้มีการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นครั้งสำคัญ โดยตระกูลจันทร์ศรีชวาลา ได้เข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ และมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของธนาคาร เมื่อต้นปี 2532 โดยนายกุรดิษฐ์ จันทร์ศรีชวาลา ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้จัดการ</p> <p>ปี 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เข้าแทรกแซงกิจการ โดยมีคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ และผู้บริหารของธนาคาร และได้แต่งตั้งนายศิริชัย สมบัติศิริ เป็นกรรมการผู้จัดการ และเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2541 ธนาคารได้เปลี่ยนชื่อจาก “ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน)” เป็น “ธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน)” และเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2542 United Overseas Bank Limited แห่งประเทศสิงคโปร์ เข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารในสัดส่วนร้อยละ 75.02 ของทุนจดทะเบียน ต่อมาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2542 ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อจาก “ธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน)” เป็น “ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)”</p>

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)
BANGKOK METROPOLITAN BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
ตุลาคม 2536	ธนาคารได้ขายหุ้นในบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ศรีนคร จำกัด จำนวน 99.44% ของทุนจดทะเบียน คิดเป็นมูลค่า 161.44 ล้านบาท และธนาคารได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2536
8 ธันวาคม 2537	ที่ประชุมใหญ่วิสามัญครั้งที่ 1 ได้มีมติให้ออกหุ้นกู้ชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้จำนวน 80 -100 ล้านเหรียญสหรัฐ ระยะเวลาการใช้สิทธิ 10 -15 ปี และจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 100 ล้านหุ้นไว้เพื่อรองรับการแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าว

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน)
STANDARD CHARTERED NAKORNTHON BANK PUBLIC CO., LTD.

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
22 กรกฎาคม 2476	ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน ถือเป็นธนาคารธนาคารไทยเก่าแก่เป็นอันดับสองของประเทศไทย โดยก่อตั้งเมื่อวันที่ 22กรกฎาคม 2476 ด้วยทุนจดทะเบียน 250,000 บาท ในนามธนาคารหวังหลีจัน จำกัด โดยมีผู้ร่วมก่อตั้งทั้งหมด 8 คน ประกอบด้วย นายตันสิวิเม้ง นายตันสิวิเลียง นายตันสิวิหัง นายตันสิวิฮ้อ นายตันสิวิตัง นายตันสิวิกุย นายตันสิวิบูน และนายตันสิวิเอี่ยม
21 กันยายน 2476	ได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ ถนนเชียงใหม่ ตำบลคลองสาน อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี และในปี 2516 ธนาคารได้ร่วมทุนกับธนาคารซีทีแบงก์ เพื่อปรับปรุงการจัดการและการดำเนินงานให้ทันสมัย และตัดเทียมธนาคารชั้นนำอื่น ๆ พร้อมทั้งได้ย้ายสำนักงานใหญ่ มาอยู่ที่ ถนนพระราม 4
-2516-	เปลี่ยนชื่อเป็น ธนาคารหวังหลี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2516
พฤศจิกายน 2526	ในเดือนพฤศจิกายน 2526 ธนาคารได้กระจายหุ้นให้ประชาชน และเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
22 เมษายน 2528	ย้ายสำนักงานใหญ่อีกครั้งมาอยู่ที่ถนนสาทรเหนือ กรุงเทพฯ พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคาร นครธน
-2540-	แต่ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ทำให้ธนาคารประสบปัญหาทางการเงินและถูกธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าควบคุมกิจการโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเข้าเป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ก่อนจะขายให้ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด และได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน
26 เมษายน 2545	ที่ประชุมคณะกรรมการของธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 5/2545 มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ธนาคารโอนการปฏิบัติการด้านการเงินไปยังศูนย์กลางให้บริการทางการเงิน (Finance Shared Service Center) ที่เมือง Chennai ประเทศอินเดีย ซึ่งการให้บริการดังกล่าวจะดำเนินการโดย SCOPE International Private Limited โดยธนาคารจะเข้าทำสัญญาการบริการกับ SCOPE International Private Limited เพื่อการดังกล่าวต่อไป <p>ทั้งนี้ SCOPE International Private Limited จะให้บริการเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติการต่าง ๆ ทางการเงิน ได้แก่ Month end closing, Profitability Analysis System Production, Accounts payable, Fixed Assets, Cross border recharges, Group reporting and Local reporting ยกเว้นงานที่ธนาคารต้องติดต่อโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแล หรือหน่วยงานภายนอก โดยที่สัญญาจะมีระยะเวลา 1 ปี ซึ่งจะต่อสัญญาเป็นรายปีได้โดยความตกลงของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย</p>

	<p>ธนาคารจะชำระค่าตอบแทนในการรับบริการจาก SCOPE International Private Limited โดยมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนจัดตั้งศูนย์กลางการให้บริการทางการเงินที่เมือง Chennai ประเทศอินเดีย ประมาณ 18,000,000 บาท หรือประมาณ 410,000 เหรียญสหรัฐ และค่าตอบแทนภายใต้สัญญาการบริการ รวมทั้งสิ้นประมาณ 13,000,000 บาทต่อปี หรือประมาณ 280,000 เหรียญสหรัฐต่อปี</p>
--	---

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)
THE BANK OF ASIA PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
2 ตุลาคม 2482	ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2482 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1 ล้านบาท ด้วยการซื้อกิจการของธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิง คอร์ปอเรชั่น และได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็นธนาคารแห่งเอเชียเพื่อการอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม จำกัด มีผู้ริเริ่มก่อตั้งธนาคารทั้งหมด 7 คน ประกอบด้วย หลวงประเจ็ดอักษรลักษณ์ (นายสมโภชน์ อิศวนนท์) นายยูมิน จูตระกูล นายเดือน บุนนาค หลวงบรรณกรโกวิท นายโลเตียกชวณ พระยาพิพัฒน์ธนากร (นายฉิม ไปษยานนท์) และพระสุธรรมวินิจฉัย (นายชม วณิกเกียรติ) และได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงการคลัง ให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์
23 มีนาคม 2519	ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น ธนาคารเอเชีย จำกัด
พฤศจิกายน 2521	เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่แห่งแรกที่เขตลำพูน ไชย ถนนเจริญกรุง
ตุลาคม 2529	ย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ที่ ถนนสาทรใต้
-2541-	ธนาคาร เอบีเอ็น แอมโร ของประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินชั้นนำของโลกได้เข้ามาถือหุ้นในธนาคารฯ ในสัดส่วนร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน การร่วมทุนครั้งนี้เอง ทำให้ธนาคารเอเชียกลายเป็น “The International Thai Bank” ที่มีเครือข่ายสาขาร่วมกับธนาคารเอบีเอ็น แอมโรทั่วโลกสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ และหลากหลายบริการที่มีคุณภาพระดับสากลสู่ลูกค้าของธนาคาร
31 มกราคม 2545	ธนาคารได้ยกเลิกการลงทุนในบริษัทเงินทุน บีไอเอ จำกัด โดยจำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน บีไอเอ จำกัด ที่ถืออยู่ทั้งหมด 11,999,902 หุ้น ให้บริษัททอเมริกัน เอ็กซ์เพรส จำกัด ในราคาหุ้นละ 9.65211 บาท รวมมูลค่าทั้งสิ้น 115.82 ล้านบาท ซึ่งภายหลังการจำหน่ายหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน บีไอเอ จำกัด ธนาคารฯจะไม่เหลือสัดส่วนการลงทุนในบริษัทเงินทุน บีไอเอ จำกัดอีกต่อไป
28 มิถุนายน 2545	ธนาคารได้รับโอนหุ้นสามัญของบริษัท ไฮ-โรซ์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน 8,324,138 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 72.09 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมมูลค่าเงินลงทุน 80.32 ล้านบาท

ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)
THANACHART BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

วัน เดือน ปี	เหตุการณ์
-2516-	ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน) เริ่มประกอบกิจการครั้งแรกในนามบริษัทเงินทุนอาคเนย์ธนกิจ จำกัด โดยเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง ให้ประกอบธุรกิจเงินทุน ตั้งแต่ปี 2516 และได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกชาติ จำกัด ในปี 2532 โดยมีบริการหลักคือ บริการด้านเงินออมในรูปตัวสัญญาใช้เงิน และบริการด้านสินเชื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อรายย่อย ซึ่งได้ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องอย่างมีเสถียรภาพจนถึงปัจจุบัน
-2545-	<p>ในปี 2545 บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญคือ การได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ ตามคำขอจัดตั้งธนาคารที่จำกัดขอบเขตธุรกิจ ที่บริษัทร่วมกับ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ได้เสนอต่อกระทรวงการคลัง โดยมีกำหนดเปิดดำเนินการธนาคารได้ ตามที่ได้รับอนุญาตในนาม “ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)” (Thanachart Bank Public Company Limited) ในวันที่ 22 เมษายน 2545</p> <p>ธนาคารธนชาติ ได้ทยอยประกอบธุรกิจตามที่ได้รับอนุญาต โดยเริ่มจากบริการสินเชื่อประเภทต่าง ๆ บริการรับเงินฝากประจำ ตามด้วยบริการรับเงินฝากออมทรัพย์ ธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุญาต และเมื่อประกอบกิจการธนาคารเป็นเวลา 5 ปี จะดำเนินการขออนุญาตรับฝากเงินประเภทเบิกถอนโดยใช้เช็คและให้บริการสินเชื่อเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) พร้อมปรับสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบต่อไป</p>
8 มกราคม 2545	บริษัทเงินทุน เอกชาติ จำกัด (มหาชน) ร่วมกับ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ยื่นคำขอ อนุญาตจัดตั้งธนาคารที่จำกัดขอบเขตธุรกิจ และขอใบอนุญาตประการธนาคารพาณิชย์จาก กระทรวงการคลังแล้ว โดยการเปิดธนาคารที่จำกัดขอบเขตธุรกิจ
เมษายน 2545	ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) เริ่มเปิดดำเนินการธุรกิจธนาคารพาณิชย์ อย่างเป็นทางการ โดยมี สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 900 อาคารต้นสน ทาวเวอร์ ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
22 เมษายน 2545	บริษัทเงินทุน เอกชาติ จำกัด (มหาชน) ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์จาก กระทรวงการคลัง ในนาม “ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)” ซึ่งบริษัทได้เปลี่ยนแปลงการประกอบ ธุรกิจจาก ธุรกิจเงินทุน เป็น ธุรกิจธนาคารพาณิชย์และใช้ชื่อธนาคารใหม่ว่า “ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)” ชื่อภาษาอังกฤษว่า “THANACHART BANK PUBLIC COMPANY LIMITED” ตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2545 เป็นต้นไป ซึ่งนายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัด กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้รับจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

	<p>ตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2545</p> <p>ธนาคารธนาชาติได้ทยอยประกอบธุรกิจตามที่ได้รับอนุญาต โดยเริ่มจากบริการสินเชื่อประเภทต่างๆ บริการรับเงินฝากประจำ ตามด้วยบริการรับเงินฝากออมทรัพย์ ธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ เมื่อได้รับอนุญาตและเมื่อประกอบใช้เช็คและให้บริการสินเชื่อเงินเบิกเกินบัญชี (O / D) พร้อมปรับสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบต่อไป</p> <p>ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงชื่อและชื่อย่อในระบบการซื้อขายหลักทรัพย์จาก “EFS” และ “NBANK” ตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2545 เป็นต้นไป</p>
กันยายน 2546	<p>ธนาคารได้จำหน่ายหุ้นของบริษัท แพลน เอสเตท จำกัด จำนวน 820,000 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 41% ของทุนจดทะเบียน ให้บริษัท เอ็มบีเค ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (มหาชน) ในราคาหุ้นละ 101 บาท</p>
19 ธันวาคม 2546	<p>เนื่องจากธนาคาร ธนาชาติ บริษัทที่มีคุณสมบัติด้านการกระจายของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่ครบถ้วน ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการดำรงสถานะเป็น บริษัทจดทะเบียน ได้กำหนดคุณสมบัติการกระจายการถือหุ้นของ ผู้ถือหุ้นรายย่อยว่า บริษัทจดทะเบียนต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อยไม่น้อยกว่า 150 ราย และผู้ถือหุ้นรายย่อยถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้วของบริษัท</p> <p>ตลาดหลักทรัพย์จึงเห็นสมควรกำหนดให้หุ้นสามัญและหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวทำการซื้อขายในระบบการจับคู่ในช่วงเวลา (Call Market) โดยเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2547 เป็นต้นไป เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการกระจายการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัท โดยภายใต้ระบบ Call Market ระบบจะจับคู่ซื้อขาย ณ ราคาที่ทำให้ปริมาณการซื้อขายมากที่สุด ซึ่งจะช่วยลดความผันผวนของราคาและเพิ่มสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์จะกำหนดให้บริษัทจดทะเบียน 10 บริษัท ดังต่อไปนี้ซื้อขายใน Call Market จนกว่าบริษัทดังกล่าวจะมีคุณสมบัติด้านการกระจายการถือหุ้นรายย่อยเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด</p>

ข่าวธนาคารแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ 55/2541

เรื่อง คำชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการในแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน

ตามที่รัฐได้ชี้แจงแนวทางการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของภาคธุรกิจ และการฟื้นฟูความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน เมื่อวันศุกร์ที่ 14 สิงหาคม 2541 ไปแล้ว ปรากฏว่าได้รับข้อซักถามเกี่ยวกับเหตุผลในการดำเนินมาตรการบางประการซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยขอชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. หลักเกณฑ์ในการเข้าแทรกแซงสถาบันการเงินในวันที่ 14 สิงหาคม 2541

หลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ในการพิจารณาว่าธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนรายใดอยู่ในข่ายต้องเข้าแทรกแซงด้วยการลดทุนจดทะเบียนลงเหลือ 1 สตางค์ต่อหุ้น เปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงแล้ว ให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเข้าเพิ่มทุน จะต้องเข้าข่ายประการหนึ่งประการใด ดังนี้

(1) มีผลขาดทุนจากการดำเนินงานในงวดที่ผ่านมาเป็นจำนวนสูงมาก เนื่องจากมีลูกหนี้ด้วยคุณภาพเป็นจำนวนมากทำให้ขาดรายได้จากดอกเบี้ยรับ ในขณะที่ดอกเบี้ยจ่ายคงเดิม ซึ่งเมื่อรวมกับจำนวนที่ต้องกันสำรองเผื่อหนี้เสียประจำงวด กรกฎาคม - ธันวาคม 2541 ตามหลักเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย (เกณฑ์ 3 เดือนแบบทยอยกัน) แล้ว ปรากฏว่าส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบหรือเหลืออยู่น้อยมาก จนทำให้อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (อัตรา BIS) อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 4 (อัตราขั้นต่ำตามกฎหมายกำหนด คือ ร้อยละ 8.5 สำหรับธนาคารพาณิชย์ และร้อยละ 8.0 สำหรับบริษัทเงินทุน) ในกรณีนี้ที่ส่วนของผู้ถือหุ้นยังไม่ติดลบในปัจจุบันก็มีแนวโน้มชัดเจนว่าจะขาดทุนจากการดำเนินงานต่อไปอีกเรื่อย ๆ เนื่องจากดอกเบี้ยจ่ายสูงกว่าดอกเบี้ยรับ และเงินทุนที่มีอยู่จะรองรับผลขาดทุนต่อไปได้อีกไม่เกิน 6 เดือน นอกจากนั้นแล้วยังไม่สามารถเสนอแผนการเพิ่มทุนที่น่าเชื่อถือ กล่าวคือ ไม่สามารถระดมผู้ร่วมทุนรายใหม่ที่จะเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนจนกลับมามีอัตรา BIS สูงกว่าอัตราขั้นต่ำตามกฎหมายได้ชัดเจน

(2) สภาพคล่องอย่างรุนแรง กล่าวคือ กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเกินกว่า 2 เท่าของเงินกองทุนสุทธิ ธนาคารเหลื่อมทองเข้าข่ายถูกแทรกแซง เพราะเงินกองทุนติดลบ

และขาดสภาพคล่อง มีการกู้ยืมจากกองทุนฟื้นฟูฯ สูง (เกณฑ์ 1 และ 2) ธนาคารสหธนาคาร บริษัทเงินทุนเฟิสท์ ซิตี้อินเวสเมนต์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไอเอฟซีที บริษัทเงินทุนวชิระธนทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทย ซัมมิท เข้าข่ายถูกแทรกแซง เพราะเงินกองทุนติดลบ (เกณฑ์ 1) บริษัทเงินทุนธนสยามเข้าข่ายถูกแทรกแซง เพราะขาดสภาพคล่องมีการกู้ยืมจากกองทุนฟื้นฟูฯ สูง (เกณฑ์ 2)

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอยืนยันว่าไม่มีธนาคารพาณิชย์และบริษัทและบริษัทเงินทุนที่เปิดดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันรายใด นอกเหนือจากที่ได้ถูกแทรกแซง (ธนาคารพาณิชย์ 2 ธนาคาร และบริษัท เงินทุน 5 บริษัท) เข้าข่ายหลักเกณฑ์ข้างต้น

2. มาตรการสำหรับธนาคารพาณิชย์ 4 ธนาคารที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นเจ้าของ

รัฐบาลได้กำหนดแนวทางดำเนินการที่แตกต่างกัน เนื่องจากทั้ง 4 ธนาคารมีระดับความเสียหายที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นทำเลที่ตั้งและมูลค่าของเครือข่ายสาขาก็แตกต่างกันด้วย

(1) ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม

ความเสียหายมีจำนวนมาก ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมมีลูกหนี้ที่ยังจ่ายชำระดอกเบี้ยอยู่เพียง 27,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.5 ของจำนวนสินทรัพย์ทั้งสิ้น ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ แม้ว่าจะให้กันสำรองอย่างเต็มที่ และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเข้าเพิ่มทุนจนมีอัตรา BIS ร้อยละ 8.5 เพราะดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ไม่เพียงพอที่จะชดเชยดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ โอกาสที่จะขายให้แก่ภาคเอกชนมีอยู่น้อยมาก หากจะให้ขายได้ รัฐบาลจะต้องอุดหนุนเงินรายได้และค้ำประกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากหนี้เสียให้แก่ผู้ซื้อเป็นจำนวนมากด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงตัดสินใจดำเนินมาตรการเพื่อจำกัดขอบเขตความเสียหายในลักษณะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ฝากเงิน และเจ้าหนี้ รวมทั้งให้มีผลกระทบต่อพนักงานของธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมให้น้อยที่สุด กล่าวคือ ให้ธนาคารกรุงเทพรับโอนพนักงานบางส่วน โดยเฉพาะพนักงานในระดับสาขา ส่วนธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรมเอง เมื่อแปลงสภาพเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) แล้วก็ยังจะต้องคงพนักงานบางส่วนไว้เพื่อดูแลหนี้เสีย

(2) ธนาคารมหานคร ธนาคารศรีนคร และธนาคารนครหลวงไทย

ธนาคารพาณิชย์ที่เหลืออีก 3 ธนาคารนั้น จากการศึกษาของบริษัทที่ปรึกษา (K.P.Morgan) ถึงความต้องการของผู้ลงทุนภาคเอกชน ปรากฏว่าสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีฐานะมั่นคง และมีนโยบายที่จะขยายธุรกิจในประเทศไทย มีความต้องการที่จะลงทุนในธนาคารศรีนครและธนาคารนครหลวงไทยมากกว่าธนาคารมหานครด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ธนาคารศรีนครและธนาคารนครหลวงไทยยังมีฐานะลูกค้าเงินฝากเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนเงินฝากต่อหนี้สินของธนาคารศรีนครที่เหลืออยู่ในระดับร้อยละ 70 และ ธนาคารนครหลวงไทยที่อยู่ในระดับร้อยละ 63 ในขณะที่สัดส่วนของธนาคารมหานครอยู่ในระดับที่ร้อยละ 57

2. ธนาคารศรีนครมีฐานะลูกค้าประเภทนำเข้าและส่งออกเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นจุดเด่นของธนาคารพาณิชย์แห่งนี้

3. ธนาคารนครหลวงไทยมีผู้บริหารระดับกลางที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ในทางปฏิบัติ เมื่อสถาบันการเงินรายอื่นเข้าถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์ใด หากจะเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ก็จะสามารถกระทำได้เฉพาะในส่วนของผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น คุณภาพของผู้บริหารระดับกลางจึงเป็นปัจจัยที่ผู้ลงทุนรายใหม่ โดยเฉพาะสถาบันการเงินต่างประเทศให้ความสำคัญมาก

นอกจากการขายให้แก่ภาคเอกชนแล้ว กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้พิจารณาทางเลือกที่จะควบรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 ธนาคารเข้ากับธนาคารกรุงไทย พร้อมกับเพิ่มทุนให้เต็มที่ แต่ธนาคารกรุงไทยไม่สามารถรับดูแลทั้งหมดได้ เนื่องจากจะมีขนาดใหญ่มากเกินไป (สินทรัพย์รวมประมาณ 1,880 พันล้านบาท และมีพนักงานทั้งสิ้น 36,360 คน) ประกอบกับจะมีลูกหนี้ด้วยคุณภาพเป็นจำนวนมาก (NPL รวมกันกว่า 700 พันล้านบาท) โดยธนาคารกรุงไทยขอเลือกที่จะควบรวมกิจการกับธนาคารมหานคร เนื่องจากธนาคารมหานครมีสาขาในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตเมืองอื่น ๆ ที่ธนาคารกรุงไทยต้องการเปิดสาขา รวมทั้งมีฐานลูกค้าชาวไทยเชื้อสายจีนซึ่งทำธุรกิจนำเข้า/ส่งออกอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งเหตุผลทั้ง 2 ประการนี้จะเอื้อประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยในระยะต่อไป ในส่วนของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชย์การนั้น ธนาคารกรุงไทยรับที่จะดูแลลูกหนี้ที่ยังมีคุณภาพดีให้ดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยขอให้ผู้บริหารเดิมของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชย์การช่วยดูแลลูกหนี้ด้วยคุณภาพต่อไป เพราะมีความคุ้นเคยกับลูกหนี้อยู่แล้ว

3. โครงการเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินภาคเอกชน

วัตถุประสงค์หลักของรัฐบาล คือ หาทางแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องของธุรกิจ หรืออีกนัยหนึ่งให้ธุรกิจได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพิ่มมากขึ้นจนเป็นปกติในที่สุด

สาเหตุสำคัญที่สถาบันการเงินไม่ปล่อยสินเชื่อ คือ เกรงว่าเมื่อให้กู้ยืมไปแล้วจะกลายเป็นหนี้เสีย ทำให้สถาบันการเงินต้องกันสำรองและมีเงินทุนลดลงในที่สุด ทั้งนี้ เพราะโอกาสที่สถาบันการเงินจะขายหุ้นเพิ่ม

ทุนในอนาคตอันใกล้นี้เป็นไปได้ยากลำบากมาก ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงตัดสินใจจัดตั้งโครงการช่วยเหลือการเพิ่มทุนบางส่วนให้แก่สถาบันการเงิน เพื่อจูงใจให้สถาบันการเงิน โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เพิ่มปริมาณการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจ

สถาบันการเงินที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มทุน (เงินกองทุนชั้นที่ 1) ของรัฐบาลจะต้องกันสำรองให้ครบตามจำนวนที่ต้องกันสำหรับปี พ.ศ. 2543 เสียก่อน ซึ่งโดยกฎเกณฑ์ปัจจุบันของธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินไม่จำเป็นต้องกันสำรองเป็นจำนวนมากเช่นนั้นทันที จึงเท่ากับเป็นการเร่งให้สถาบันการเงินสำรองมากกว่าที่ต้องปฏิบัติตามปกติ เพราะรัฐบาลต้องการให้มั่นใจว่าความเสียหายใด ๆ ที่สถาบันการเงินมีอยู่ในปัจจุบันจะถูกรับรู้เข้าเป็นผลขาดทุนและผู้ถือหุ้นเดิมของสถาบันการเงินจะต้องรับผลขาดทุนนั้นไปก่อนที่รัฐบาลจะเข้าซื้อหุ้นบุริมสิทธิ์เพื่อเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินนั้น ราคาหุ้นที่รัฐบาลจะซื้อ จะถูกกำหนดโดยมูลค่าแท้จริงหลังจากที่สถาบันการเงินได้กันสำรองสำหรับปี พ.ศ.2543 ครบถ้วนแล้ว ราคาหุ้นเพิ่มทุนที่รัฐบาลจะซื้อนี้อาจจะต่ำกว่าราคาพาร์ (Par) ของหุ้นที่มีอยู่เดิม แต่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะสั่งลดทุนจดทะเบียน (ลดราคาพาร์) ของหุ้นเดิมที่สถาบันการเงินแห่งนั้นมีอยู่ เพราะสถาบันการเงินแห่งนั้นยังฐานะมั่นคง ไม่มีลักษณะอันเป็นเหตุที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของผู้ฝากเงิน อย่างไรก็ดี ผู้ถือหุ้นเดิมของสถาบันการเงินนั้นจะได้รับผลกระทบในทางอ้อมจากการเข้าถือหุ้นของทางการและผู้ถือหุ้นของทางการและผู้ถือหุ้นใหม่ เพราะสัดส่วนการถือหุ้นจะลดลงมาก นอกจากนี้ รัฐบาลและผู้ร่วมทุนรายใหม่มีสิทธิที่จะเปลี่ยนผู้บริหารของสถาบันการเงินนั้นได้

หลังจากที่รัฐบาลเข้าถือหุ้นแล้ว หากสถาบันการเงินมีผลขาดทุนเกิดขึ้น ผู้ถือหุ้นเดิม (หุ้นสามัญ) จะต้องรับผลเสียหายก่อนรัฐบาลซึ่งถือหุ้นบุริมสิทธิ์ ในทางกลับกันหากสถาบันการเงินมีกำไร รัฐบาลในฐานะผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์จะเป็นฝ่ายได้รับเงินปันผลก่อน

สถาบันการเงินภาคเอกชนมีอิสระที่จะตัดสินใจเข้าร่วมโครงการให้รัฐบาลช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 หรือไม่ก็ได้ หากผู้ถือหุ้นเดิมและผู้บริหารเกรงจะถูกลดสัดส่วนการถือหุ้นก็อาจจะเลือกเข้าโครงการเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นการระดมหนี้ระหว่างสถาบันการเงินกับธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ กล่าวคือ เมื่อสถาบันการเงินระดมหนี้และมีผลขาดทุนเนื่องจากต้องลดดอกเบี้ยหรือยี่ระยะเวลาชำระหนี้ให้ลูกหนี้ รัฐบาลจะซื้อหุ้นกู้ด้อยสิทธิซึ่งเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ของสถาบันการเงินนั้น จำนวนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่รัฐบาลจะซื้อขึ้นอยู่กับผลขาดทุนจากการระดมหนี้ บวกกับ 20% ของเงินให้สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็น การให้แก่ลูกหนี้รายที่สัญญาประนอมหนี้หรือลูกหนี้รายอื่นก็ตาม การเพิ่มทุนของรัฐบาลจะมีจำนวนลดลงตามระยะเวลา ทั้งนี้ เพื่อเร่งให้เกิดการประนอมหนี้รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ

พิจารณาคำขอเข้าร่วมโครงการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ ภายในสิ้นเดือนสิงหาคม 2541 และคณะกรรมการจะกำหนดรายละเอียดให้สถาบันการเงินที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการทราบต่อไป

จึงแถลงมาเพื่อทราบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

19 สิงหาคม 2541

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

1. ความสำคัญของการกำหนดแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมีลักษณะ Dual economy ประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรมที่มีพัฒนาการค่อนข้างสูง และเศรษฐกิจอื่น ๆ ภายนอกกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นแหล่งจ้างงานมากกว่าครึ่งหนึ่งของแรงงานประเทศ แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมา ระบบสถาบันการเงินของไทย ยังเน้นการให้บริการทางการเงินแก่กลุ่มที่ยังด้อยโอกาสเท่าใดนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนในต่างจังหวัด รวมถึงธุรกิจขนาดย่อย (Micro Enterprises) ยังไม่ได้รับบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อย (SMEs) ยังคงต้องการได้รับบริการทางการเงินที่ดีขึ้น

นอกจากนี้วิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของระบบสถาบันการเงินต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวม รวมทั้งตระหนักถึงสิ่งที่ระบบสถาบันการเงินไทยสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เช่น การพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน และ การปรับความสมดุลในระบบการเงินโดยการพัฒนาตลาดทุนควบคู่กันไปกับการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงเล็งเห็นความสำคัญของระบบแนวทางในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่แน่ชัด และได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่แน่ชัด และได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (แผนพัฒนาฯ) ตั้งแต่ต้นปี 2545 ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย/วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และแผนการดำเนินการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยและในการกำหนดนโยบายสถาบันการเงินในระยะ 5 – 10 ปี ข้างหน้า โดยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2545 ธปท. ได้ตั้งคณะกรรมการการเงิน (ธปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กล.ต.) และกรมการประกันภัย) ผู้แทนจากภาคการเงิน ผู้แทนจาก ลูกค้าและประชาชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดย กผส. กำหนดวิสัยทัศน์ของระบบสถาบันการเงินไทยไว้ 3 ประการ คือ

(1) ต้องการให้ระบบสถาบันการเงินไทยมีการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึงทั้งด้านคุณภาพและปริมาณสำหรับผู้ใช้บริการที่มีศักยภาพ (Potential users) โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ ระหว่างในเมืองและนอกเมือง

(2) ระบบสถาบันการเงินต้องมีประสิทธิภาพ เสถียรภาพ สามารถแข่งขันได้ และองค์ประกอบของระบบการเงินทั้งในส่วนของสถาบันการเงิน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดตราสารทุน ที่ค่อนข้างสมดุล

(3) ผู้บริโภคจะต้องได้รับความคุ้มครองและความเป็นธรรม

2. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

การจัดทำแผนพัฒนาฯ แบ่งเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 ช่วงระบุปัญหาในระบบสถาบันการเงินและกำหนดวิสัยทัศน์ (มกราคม – เมษายน 2545)

- ในเดือนมกราคม 2545 ธปท. ได้จัดสัมมนาเรื่อง “Modernizing Our Financial System” โดยเชิญผู้จัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันในประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศแคนาดาและประเทศออสเตรเลีย ผู้ให้บริการทางการเงินเชิงพาณิชย์ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านการให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย มาบรรยายให้กับผู้แทนจากสถาบันการเงินและผู้เกี่ยวข้องกับระบบสถาบันการเงินในประเทศไทย โดย ธปท. ได้ระดมความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระบบสถาบันการเงินและแนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาฯ ต่อไป

- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2545 ธปท. ได้จัดตั้ง กผส. ประกอบด้วยผู้แทนจากรัฐบาล หน่วยงานกำกับสถาบันการเงิน ผู้แทนจากภาคการเงิน ผู้แทนจากลูกค้าและประชาชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง กผส. ได้มีการประชุมระดมสมองในช่วงเดือน ก.พ. – เม.ย. 2545 โดยได้ตั้งสมมติฐานสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงินในเบื้องต้นว่ามีประชาชนบางกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของความต้องการบริการทางการเงินอย่างเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ แนวทางพัฒนาระบบสถาบันการเงินในเบื้องต้น และพิจารณาประเด็นสำคัญอื่น ๆ เพื่อวางกรอบในการศึกษา กำหนดกลยุทธ์ และร่างแผนพัฒนาฯ ต่อไป นอกจากนี้ กผส. ยังดูแลและให้คำปรึกษากับคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ จนแล้วเสร็จ

ระยะที่ 2 ช่วงวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (พฤษภาคม 2545 – มกราคม 2546)

ธปท. ทำการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในรายละเอียด โดยได้จัดจ้างบริษัทวิจัยมาสำรวจความต้องการบริการทางการเงินของประชาชนและของธุรกิจเพื่อทดสอบสมมติฐานและยืนยันให้แน่ชัดว่าประชาชนกลุ่มใดบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของความต้องการบริการทางการเงินอย่างเพียงพอและมีสาเหตุมาจากอะไร รวมทั้งได้จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษามาศึกษาฐานะโครงสร้างแนวโน้มสถาบันการเงินไทยเปรียบเทียบกับระบบการเงินต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดข้อเสนอแนะต่อไป

ระยะที่ 3 ช่วงกำหนดข้อเสนอแนะ (มกราคม 2546 – มิถุนายน 2546)

ธปท. ร่างข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินทั้งในรูปของกลยุทธ์และแผนการดำเนินการ และนำเสนอต่อ กผส. พิจารณา ซึ่งได้นำเสนอต่อกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาในเดือน 2546

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อเดือนมกราคม 2547

3. แนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ในการวางแผนพัฒนาฯ ธปท. ได้ยึดถือวิสัยทัศน์ของระบบสถาบันการเงินไทยทั้ง 3 ประการเป็นหลัก และได้ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในระบบสถาบันการเงินในรายละเอียด ซึ่ง ธปท. ได้นำผลการศึกษาวิเคราะห์ ดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางและมาตรการในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบสถาบันการเงิน สรุปได้ดังนี้

(1) มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ดังนี้

(1.1) ระดับรากหญ้าเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดโอกาสเข้ารับบริการทางการเงินระดับรากหญ้าเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดโอกาสเข้ารับบริการทางการเงินของผู้มีรายได้น้อย โดยกระทรวงการคลังได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมบริการทางการเงินระดับรากหญ้าขึ้น เพื่อให้การส่งเสริมบริการทางการเงินระดับรากหญ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจะพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เหมาะสมทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนประเภทต่าง ๆ ดังนี้ต่อไป

- ส่งเสริมศักยภาพองค์กรการเงินชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการสินทรัพย์และหนี้สิน และทักษะเกี่ยวกับการธนาคาร (Banking Skill) และระบบงานต่าง ๆ เป็นต้น

- วางกรอบสร้างความมั่นคงระยะยาวสำหรับองค์กรการเงินชุมชนให้เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของแต่ละองค์กร

(1.2) ขยายบทบาทธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้เป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบท เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชน และชุมชนในชนบทตลอดจนองค์กรอื่น ๆ เช่น สหกรณ์ องค์กรปกครองท้องถิ่น กองทุนหมู่บ้าน และ วิสาหกิจชุมชน เป็นต้น ขณะนี้คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ..... เพื่อปรับบทบาทธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้เป็นธนาคารเพื่อพัฒนาชนบทที่กระทรวงการคลังเสนอแล้ว และขณะนี้อยู่ในขั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(1.3) ส่งเสริมสถาบันการเงินให้ทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อยเพิ่มขึ้น โดย ธปท. ได้จัดสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่สถาบันการเงินไปแล้วเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2546 และจะจัดทำโครงการนำร่องร่วมกันธนาคารพาณิชย์ที่สนใจเพื่อพัฒนาศักยภาพ และโครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการแก่ผู้มีรายได้น้อยต่อไป

(2) มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน

(2.1) จัดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงินให้มีความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้ระบบสถาบันการเงินสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความซ้ำซ้อนจากการมีสถาบันการเงินหลากหลายประเภทที่ให้บริการแบบเดียวกันแก่ลูกค้ากลุ่มเดียวกันในระบบ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งแนวโน้มในอนาคต ดังนี้

(2.1.1) จัดระเบียบสถาบันการเงินไทย โดยสถาบันการเงินไทยในระยะต่อไปจะมีเพียง 2 รูปแบบ คือ

ก. ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) สำหรับสถาบันการเงินที่มีความสามารถและมีทุนเพียงพอ โดยธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะสามารถให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้า ได้ทุกกลุ่มและทำธุรกรรมทางการเงิน ได้เกือบทุกประเภท ยกเว้นการออกกรมธรรม์ประกันภัยหรือประกันชีวิต การ Underwrite ตราสารทุน และการเป็นนายหน้าและผู้ค้าตราสารทุน ทั้งนี้ ธพ. จะต้องมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท

ข. ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ธย.) สำหรับสถาบันการเงินที่มีความสามารถแต่มีเงินทุนน้อยกว่า ธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้เงื่อนไขด้านปริมาณการให้สินเชื่อที่ต่ำกว่า ธพ. กำหนด สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท แต่มีข้อยกเว้นเช่นเดียวกับ ธพ. ที่มีใช้ ธย. และยกเว้นธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตราสารอนุพันธ์ เว้นแต่จะเป็นการป้องกันความเสี่ยงสำหรับตนเอง ทั้งนี้ ธย. จะต้องมีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 250 ล้านบาท

ในช่วง 1 – 3 ปีแรก จะให้เฉพาะบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่เปิดดำเนินการอยู่ในขณะนี้และมีคุณสมบัติเหมาะสม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีฐานะแข็งแกร่งมีความพร้อม และมีความสามารถในการประกอบธุรกิจ โดยจะต้องผ่านเกณฑ์การพิจารณาเบื้องต้นทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (ได้แก่ เกณฑ์คุณภาพการจัดการ เกณฑ์อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงถ่วงน้ำหนัก และเกณฑ์อัตราส่วนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพต่อสินทรัพย์รวม) สามารถยื่นขออนุญาตปรับสถานะเป็น ธพ. หรือ ธย. เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ (Level playing field) โดยไม่ติดข้อจำกัดด้านขอบเขตการประกอบธุรกิจดังเช่นที่ผ่านมา โดยในกรณีที่ยื่นขอจัดตั้ง ธพ. ที่มีใช้ ธย. ผู้ยื่นคำขอจะต้องมีแผนที่จะควบรวมกับบริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ อย่างน้อยอีก 1 แห่งด้วย

ภายหลัง 3 ปีแรกและภาวะเศรษฐกิจมีความเหมาะสม อาจเปิดโอกาสให้ ธย. ที่เปิดดำเนินการแล้ว ไม่ต่ำกว่า 3 ปี สามารถขอยกระดับเป็น ธพ. ซึ่งมีขอบเขตการประกอบธุรกิจกว้างกว่าได้เมื่อมีความพร้อม และอาจเปิดให้ผู้ลงทุนรายใหม่สามารถขออนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้เป็นลำดับต่อไป เพื่อ

ส่งเสริมให้มีการแข่งขันในระบบสถาบันการเงิน อันจะช่วยกระตุ้นให้สถาบันการเงินพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการทางการเงิน

(2.1.2) จัดระเบียบสถาบันการเงินต่างประเทศ เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินต่างประเทศมีบทบาทมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดรูปแบบองค์กรที่เหมาะสม และจะให้มีสถาบันการเงินต่างประเทศเพียง 2 รูปแบบ ได้แก่

ก. ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (subsidiary) สามารถประกอบธุรกิจได้เหมือน ธพ. และสามารถขอเปิดสำนักงานสาขาได้ 1 สาขาในกรุงเทพฯและเขตปริมณฑล และ 3 สาขา นอกกรุงเทพฯและปริมณฑล ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 4,000 ล้านบาท

ข. สาขาของธนาคารต่างประเทศ (Full Branch) สามารถประกอบธุรกิจได้เหมือน ธพ. แต่ไม่สามารถมีสำนักงานสาขาได้ โดยจะต้องมีเงินกองทุนไม่ต่ำกว่า 3,000 ล้านบาท

ในช่วง 1 – 3 ปีแรก จะเน้นการจัดระเบียบสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดย

(1) สนับสนุนให้กิจการวิเทศธนกิจ (Stand-alone BIBF) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแปลงสภาพเป็น Full Branch หรือ Subsidiary พร้อมทั้งยกเลิกการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกรรม Out-in และคงเหลือเฉพาะสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกรรม Out-out ที่ดำเนินการภายในสถาบันการเงิน

ทั้งนี้ ธนาคารต่างประเทศที่มี Stand-alone BIBF ซึ่งประสงค์จะยื่นขออนุญาตปรับสถานะเป็น Subsidiary จะต้องเป็นแกนในการควบรวมกับสถาบันการเงินอื่น อย่างน้อยอีก 1 แห่งด้วย นอกจากนี้หากสำนักงานวิเทศธนกิจที่ขอปรับสถานะเป็น Full Branch และได้รับอนุญาตให้ยกฐานะแล้ว และต่อประสงค์จะยื่นคำขอจัดตั้ง Subsidiary จะต้องมีเงินกองทุนครบถ้วน และมีแผนการที่จะรับโอนกิจการของสถาบันการเงินไทย

(2) เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินต่างประเทศมีบทบาทในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินมากขึ้น โดยธนาคารต่างประเทศที่มี Full branch ในปัจจุบันสามารถขออนุญาตปรับสถานะเป็น subsidiary

ภายหลัง 3 ปีแรกและภาวะเศรษฐกิจมีความเหมาะสม จะเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนต่างประเทศรายใหม่สามารถขออนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้ เพื่อส่งเสริมการให้บริการทางการเงิน

(2.1.3) นโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence)

กลุ่มธุรกิจการเงินในปัจจุบันมีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนหลายแห่งอยู่ภายในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เนื่องจากขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินในปัจจุบันมีความแตกต่างกันตามประเภทของสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการจัดรูปแบบของสถาบันการเงินจะสามารถแก้ไขปัญหาความแตกต่างของขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินแต่ละประเภทข้างต้น กลุ่มธุรกิจการเงินแต่ละกลุ่มจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีสถาบันการเงินหลายประเภทอยู่ภายในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อระบบสถาบันการเงินตามแผนกพัฒนาฯ นี้ จึงเห็นควรมีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนเพียง 1 รูปแบบ (One Presence) เท่านั้น เพื่อให้ได้รับประโยชน์จาก economy of scale อย่างเต็มที่ และลดความซ้ำซ้อนในระบบสถาบันการเงิน และลดความซ้ำซ้อนในระบบสถาบันการเงิน

(2.1.4) การให้แรงจูงใจสำหรับการให้สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ให้แรงจูงใจสำหรับการให้สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสินเชื่อที่มีลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. จะประกาศกำหนด ซึ่งมีน้ำหนักความเสี่ยงที่ลดลง เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยงของสินเชื่อประเภท Retail Portfolio

(2.2) ให้มีกฎ ระเบียบที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ดังนี้

(2.2.1) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ได้แก่

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงิน
- ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาด้านข้อมูลเครดิตของ Credit Bureau
- ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจาก Foreclosure Law และ Bankruptcy Law

(2.2.2) แก้ไขอุปสรรคต่อการควบรวมกันระหว่างสถาบันการเงินทางด้านภาษี

- ผ่อนปรนหลักเกณฑ์ทางด้านภาษีเพื่อส่งเสริมการควบรวมกันระหว่างสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้สถาบันการเงินได้ประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาด (Economy of scale)

(2.2.3) การพิจารณาผ่อนปรนกฎเกณฑ์ที่ขัดขวางการพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ได้แก่

- ยกเลิกหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการเปิดสาขาในเขตที่มีธนาคารพาณิชย์หนาแน่นกระจายการเปิดสาขาออกไปยังเขตอำเภอรอบนอก

- ปรับเงื่อนไขเรื่องการปิดสาขาแห่งสุดท้ายในเขตอำเภอหนึ่ง ๆ ให้ยืดหยุ่นขึ้น โดยให้ธนาคารพาณิชย์เสนอช่องทางบริการเงินทดแทน
- ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้สาขาธนาคารพาณิชย์ในภูมิภาคต้องให้สินเชื่อในภูมิกาคนั้นไม่ต่ำกว่า 60% ของเงินฝาก
- ผ่อนปรนการกำหนดจำนวนบุคลากรชาวต่างประเทศที่ปฏิบัติงานในธนาคารพาณิชย์ที่ ธปท. จะรับรองต่อกองตรวจค้นคนเข้าเมือง
- ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้สาขาธนาคารต่างประเทศให้สินเชื่อและประกอบธุรกิจในประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 70% ของเงินฝากและเงินกู้ยืมในประเทศ
- ปรับกระบวนการพิจารณาอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจใหม่ให้รวดเร็วขึ้น โดยจะอนุญาตเป็นรายกลุ่มธุรกิจ (Product Group) แทนการอนุญาตเป็นรายธุรกรรม

(2.2.4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันการเงิน ได้แก่

- ส่งเสริมการพัฒนาศามารถด้านการบริหารความเสี่ยง
- ส่งเสริมหลักการธรรมาภิบาล
- ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีความยืดหยุ่นในการประกอบธุรกิจมากขึ้น โดยสถาบันการเงินสามารถเลือกที่จะมีโครงสร้างกลุ่มธุรกิจในรูปแบบ Bank-parent structure หรือ holding company structure ก็ได้ และมีขอบเขตการประกอบธุรกิจที่กว้างขึ้น
- สนับสนุนให้สถาบันการเงินพิจารณา Alternative Business Model ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน เช่น Outsourcing, Backoffice sharing เป็นต้น

(2.2.5) ส่งเสริมให้กลไกตลาดทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

- จัดให้มี Exit procedure ที่ชัดเจนเพื่อให้การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาด้านสภาพค่องหรือสถานะทางการเงินเป็นไปอย่างทันท่วงที
- พัฒนาคาดทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนที่สามารถเทียบเท่ากับการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินได้

(3) มาตรการดูแลผู้บริโภค

- ให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งจัดให้มีกระบวนการร้องเรียนของผู้บริโภคอย่างชัดเจน

- ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบริการทางการเงินในลักษณะที่ง่ายต่อการเข้าใจและการเปรียบเทียบของผู้บริโภค
- ติดตามการเปิดเผยข้อมูลสถานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินให้เป็นไปตาม Interational Standard
- พิจารณานำระบบประกันเงินฝาก (Deposit Insurance Scheme) มาใช้ในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม และการยกเลิกการประกันเงินฝากในลักษณะ Blanket quarantine

4. การบังคับใช้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ในส่วนของมาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน ด้านการจัดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงิน กระทรวงการคลังจะมีการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ในรายละเอียดต่อไป ซึ่งภายหลังจากที่ประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว สถาบันการเงินที่ต้องการปรับสถานะสามารถยื่นคำขอมายัง ธปท. ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศฯ สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงินที่มีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนมากกว่า 1 แห่ง/รูปแบบ ภายในกลุ่มเดียวกัน จะต้องส่งแผนการดำเนินการตามนโยบาย One Presence มาให้ฝ่ายกำกับสถาบันการเงินและตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ ธปท. พิจารณาด้วย

สำหรับมาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงินในส่วนของทำให้มีกฎระเบียบที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงิน มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง และมาตรการดูแลผู้บริโภค ธปท. ได้เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้วทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ธปท. โดยตรง เช่น การออกแนวทางส่งเสริมหลักการธรรมาภิบาลในสถาบันการเงิน และการจัดสัมมนาแนวทางสนับสนุนการให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อยเป็นต้น และในส่วนที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงิน การประสานงานกับกระทรวงการคลัง เรื่องภาษีจากการควบหรือรวมกิจการหรือรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ของระบบสถาบันการเงินที่กำหนดไว้

5. ผลกระทบของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินต่อประชาชนและต่อสถาบันการเงิน

(1) ผลกระทบต่อประชาชน

- ประชาชนจะได้รับบริการจากสถาบันการเงินที่ดีขึ้นทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพอันเนื่องมาจากมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนต่าง ๆ ของทางการ

ในแง่ปริมาณ ประชาชนทุกกลุ่มจะได้รับบริการทางการเงินพื้นฐานจากผู้ให้บริการทางการเงินที่เหมาะสมกับความต้องการอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินแก่ลูกค้ากลุ่มนี้โดยเฉพาะ หรือจากธนาคารพาณิชย์ประเภทอื่นที่ประยุกต์ใช้หรือปรับเปลี่ยน Business Model ให้เหมาะสมกับการให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าดังกล่าว

ในแง่ของคุณภาพ ประชาชนได้รับบริการทางการเงินที่มีคุณภาพดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านราคา ความหลากหลาย และคุณภาพการให้บริการอื่น ๆ เพราะสถาบันการเงินมีการพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากแรงผลักดันที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการภายในสถาบันการเงินเอง ประกอบกับภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นจากบทบาทสถาบันการเงินต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นและการจะเปิดโอกาสให้ผู้เล่นรายใหม่เข้ามาในระบบในอนาคต

- ประชาชนจะมีกลไกในการคุ้มครองสิทธิและความเป็นธรรมในการรับบริการทางการเงินของประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในแง่ของกระบวนการร้องเรียนที่เป็นรูปธรรม และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับบริการทางการเงินและฐานะความมั่นคงของสถาบันการเงินอย่างเพียงพอ

(2) ผลกระทบต่อสถาบันการเงิน

- การจัดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงินจะลดข้อจำกัดด้านขอบเขตการประกอบธุรกิจ เช่น

ในแง่ของสถาบันการเงินไทยบริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถขอยกระดับเป็น ธพ. ซึ่งสามารถประกอบธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท อันจะช่วยให้สถาบันการเงินที่ถูกจำกัดขอบเขตการประกอบธุรกิจอยู่ในขณะนี้สามารถแข่งขันได้เท่าเทียมกับสถาบันการเงินอื่น

ในแง่ของสถาบันการเงินต่างประเทศ สถาบันการเงินที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน สามารถขอยกระดับเป็น Subsidiary ที่สามารถมีสาขาได้เพิ่มขึ้น

- การให้มีกฎระเบียบที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงินทั้งในแง่ของการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันการเงิน การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน และการผ่อนปรนกฎเกณฑ์ที่ขัดขวางการพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงินเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีขึ้นและสามารถอยู่รอดได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ การส่งเสริมให้กลไกตลาดทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เล่นรายใหม่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถเข้ามาในระบบได้ในอนาคต ผู้เล่นปัจจุบันสามารถแข่งขันได้อย่างเท่าเทียม และผู้เล่นที่ไม่

เข้มแข็งสามารถออกจากระบบได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบ รวมทั้ง มีบริการทางการเงินจากตลาดทุนที่มีสามารถใช้ทดแทนบริการทางการเงินจากสถาบันการเงินได้ดี จะส่งผลทำให้สภาวะการแข่งขันในระบบสถาบันการเงินมีแนวโน้มสูงขึ้น อันจะเป็นแรงผลักดันให้สถาบันการเงินต้องพัฒนาประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันอยู่ตลอดเวลา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย วรเชษฐ วานิชสุขสมบัติ เกิดวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2524 เป็นบุตรคนแรกของนาย วรการ และนางปณิตา วานิชสุขสมบัติ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีบริหารธุรกิจ ภาควิชาการเงินการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2544 และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีบริหารธุรกิจ ภาควิชาการบัญชีต้นทุน คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร เมื่อปีการศึกษา 2545 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปีการศึกษา 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย